

Değişim Elçileri Yaz Buluşması sonunda çekilen fotoğrafta kalabalık bir grup Değişim Elçisi açık alandalar, kameraya el sallayarak poz veriyor.

ÖĞRETMEN AĞI

FAALİYET RAPORU
EYLÜL 2020-ARALIK 2021

öğretmen
ağı

ÖĞRETMEN AĞI
FAALİYET RAPORU

İÇİNDEKİLER

BAŞLARKEN

ÖĞRETMEN AĞI
İLE TANIŞIN

DEĞİŞİMİN
ETKİSİ

#DEĞİŞİM
ÖĞRETMENLE

#DEĞİŞİM
BİRLİKTE

#DEĞİŞİM
OKULDA

#DEĞİŞİMİN
SESİ

FİNANSAL
TABLO

YÜRÜTÜCÜ

ANA DESTEKÇİLERİMİZ

YAZARLAR

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip

HAZIRLAYAN

Fulden Ergen

YAYINA HAZIRLAYANLAR

Fulden Ergen, Ekin Gürsu (Öğretmen Ağı),
Engin Doğan (MYRA)

TASARIM

Tuba Mücella Kiper (MYRA)

UYGULAMA

Gülderen Rençber Erbaş (MYRA)

İstanbul, Ocak 2022.

BAŞLARKEN

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü'nden

Eğitim Reformu Girişimi Direktörü'nden

Öğretmen Ağı Destekçilerinden

ÖĞRETMEN AĞI İLE TANIŞIN

Öğretmen Ağı Nedir?

Varlık Nedeni

Değişim Teorisi

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip

Eğitim Reformu Girişimi Ekibi

Yönlendirme Kurulu

Öğretmen Ağı'nın Stratejik Hedefleri

Kriz Dönemlerinde Bir Ağ Olmak

DEĞİŞİMİN ETKİSİ

Değişim Verileri

Ekosistem Modelinin Mümkün Kıldığı
Değer

Yaratıcı Problem Çözme Topluluğunun
Yarattığı Etki

Ağ ve Topluluklar Araştırması

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE

Adhokratik Topluluklar: Değişimin Başladığı
Yer

Yaratıcı Özgüven Festivali

Veli-Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı

2021 Değişim Elçileri Yaz Buluşması - “Nasıl
Öğretmen Olunur?”

Burası Tamamen Bizim Kampı

Okula Uyum Çalıştayı

Hibrit Yaratıcı Problem Çözme Programı

Dijitalleşen Yaratıcı Çözümler

Temel Düşünme Becerileri Programı

Öğretmen Olmaya Dair #Bilmediklerimiz
İletişim Kampanyası

#DEĞİŞİMBİRLİKTE

Ulusal İşbirlikleri

Öğretmenler İçin Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi

Vikipedi “Öğretmen” Maddesi

Öğretmen Ağı ve Facebook Sivil Toplum Programı

“Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması

Eğitimi #Yenidendüşünmek: Bağlantılar Panel Serisi Raporu

Öğretmen Ağı Korusu

Uluslararası İşbirlikleri

Uluslararası Bir İyi Örnek Olarak Yeni Dönemde Okula Uyum Kiti

Küresel Pandemiye Öğretmenlik: Sorunlar Ve Başarılarla İlişkin Türk ve Amerikan Perspektifler Paneli

Erasmus + Programı ve Yaratıcı Problem Çözme Programı

NetEDU Projesi Schoolweavers Aracı

Eğitimde Umut Veren Uluslararası Örnekler: Silver Lining for Learning

Uluslararası Bir Eğitim İnovasyonu: Yaratıcı Özgüven Festivali

#DEĞİŞİMOKULDA

Öğretmenlerin Gözünden #Değişim Okulda

Pandemide 1. Sınıf Öğretmeni Hikayesi: “Olmuş mu Öğretmenim?”

İnisiyatif Alma Cesaretini Birbirimize Bulaştıran Adhokrasi

Nasıl Bir Çeşitlilik Sağlarsam Tüm Öğrenciler Etkin Birer Öğrenen Olur?

Prematüre Dijital Öğretmenler

Değişim Benimle Başlar: Kapsayıcı Eğitim için Eylem Araştırmacı Öğretmen Raporu

#DEĞİŞİMİNSESİ

Sözü Öğretmenlerle Birlikte Söylemek: İletişim Elçileri

Öğretmenin Sesi ve Bi’ Çırpıda Podcastleri

#DeğişiminSesi’ne Ses Katan Medya Çalışmaları

CiviCRM: CRM Altyapısının Yeniden İnşası

#DeğişimÖğretmenle Mobil Uygulaması

ARKA PLAN E-bültenleri

#YaratıcıTarifler ve #OlanBiten E-bültenleri

Değişim Elçisi E-bültenleri

FİNANSAL TABLO

Gelir Tablosu

Gider Tablosu

BAŞLARKEN

ÖĞRETMEN AĞI GENEL KOORDİNATÖRÜ'NDEN

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ DİREKTÖRÜ'NDEN

ÖĞRETMEN AĞI DESTEKÇİLERİNDEN

Burası Tamamen Bizim Kampı katılımcısı öğretmenler açık alanda çekilen toplu fotoğrafta gülümsüyor, toplu fotoğraf için poz veren öğretmenlerin önünden de bir köpek geçiyor.

ÖĞRETMEN AĞI GENEL KOORDİNATÖRÜ'NDEN

2021 yılı, hem küresel hem de ulusal anlamda büyük ve çeşitlenen sorunlarla karşılaştığımız bir yıldır. Bu problemlere birlikte çözüm üretmeye ve dayanışmaya her zamankinden daha çok ihtiyaç duyduk.

Öğretmen Ağı'nın ağ modeli, öğretmeni birey olarak merkeze koyarak, öğretmenin hem bireysel hem mesleki güçlenmesi için sürekli destek görebileceği bir ortam oluşturdu. Bu ortam, öğretmenlerin inisiyatifine alan açtı ve öğretmenlerin özellikle de kriz zamanlarında ortaya çıkan ihtiyaçlarına kendi çözümlerini geliştirmesine olanak sağladı. Bununla birlikte, ağ modelinin öğretmenlerle eğitime temas eden paydaşları bir araya getirmesi sonucu, öğretmenlerin sayısız işbirliği geliştirdiğine tanık olduk. Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği desteği ve Teyit ortaklığında yürü-

tülen "Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi" kapsamında, 19 farklı ilden 39 Değişim Elçisinin oluşturduğu "Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenlerden Öğretmene El Kitabı" bu işbirliklerinin en güzel örneklerinden biri oldu.

Pandemi süreci, nicedir cevabını aradığımız soruların önemini de ortaya koydu. Çocuk, öğretmen ve veli iletişiminin, tanışıklığının her zamankinden daha güçlü olmasını gerektiren böylesi bir dönemde, 13 Değişim Elçisi öğretmen veli ve çocuk tanışıklığını nasıl yeniden

keşfedeceklerinin peşine düştü. Yaklaşık 8 aylık bir sürecin sonunda, **Veli-Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı** üretildi. Her zaman olduğu gibi, Ağ'da üretilen yalnızca Ağ'da kalmadı ve açık kaynak olarak Öğretmen Ağı web sitesinde paylaşıldı. Eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, İl ve İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerini öğretmenlerle bir araya getiren ağ modeli sayesinde çözümler çok daha geniş kitlelerle paylaşılarak yaygınlaştı. Bunun öğretmenleri daha da güçlü hissettirdiğini ve motive ettiğini yıl boyu keyifle izledik.

Öğretmenler, ihtiyaçlarına çözüm üretmenin yanı sıra, belirledikleri temalarda daha da derinleşmek ve birbirlerinin deneyimlerinden öğrenerek güçlenmek için, adhokratik dediğimiz topluluklarda meslektaşları ve paydaşları ile bir araya geldiler. Belirli bir amaç etrafında bir araya gelen, hiyerarşik olmayan ve işlevini tamamladığında dağılan adhokratik gruplarda, öğretmenler ve Ağ paydaşları kendi ihtiyaçları odaklarında deneyimlerini paylaşarak birbirinden öğrendi. Bu sayede, 2021 yılında 25 farklı temada adhokratik topluluklar kuruldu.

Bir ağ olmanın, öğretmenlerin inisiyatif almasına, bu inisiyatifin harekete dönüştüğüne ve nihayet öğretmenlerin kendi ihtiyaçlarına kendi çözümlerini geliştirmesine alan açtığını görüyoruz. Öğretmenlerin yarattığı değeri, yine Ağ'ın bir parçası olan paydaşların, öğretmenlerin ve çeşitli bileşenlerin aracılığıyla yaygınlaştırıyor, etkimizi büyütüyoruz. Adım adım ördüğümüz ağın tüm süreçlerinden öğrenmeye, geri bildirimler ile zenginleşmeye ve öğrendiklerimizi ekosistem ile paylaşmaya da devam etmeye çalışıyoruz. Bu süreçte, yaratıcı, eleştirel, umurlu ve umutlu düşünme Ağ'ın kılavuzu olmaya devam ediyor.

Öğretmen Ağı'nın bir yılını özetlemeye çalıştığımız ve bu satırlara sığdırmakta zorlandığımız dönüşüm hikayelerine yer verdiğimiz faaliyet raporumuzun ikincisini yayınlamaktan dolayı çok mutluyuz. Raporun, bizlere olduğu gibi sizlere de bu zorlu dönemlerde hem umut, hem de her gün bir adım daha yaklaşmayı umduğumuz kapsayıcı ve nitelikli eğitim için bir arada üretme gücü vermesi dileğiyle.

BUKET SÖNMEZ

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ DİREKTÖRÜ'NDEN

Öğretmen Ağı'nın devam eden çalışmalarını güncel ihtiyaçlara ve koşullara uyarlayarak geliştirdiği, öğretmenlerin ortaya koyduğu ihtiyaçlar ve çizdiği yön doğrultusunda öğretmenlerle birlikte yeni icatlar çıkardığı ve çözümler ürettiği, yeni alanları ve yöntemleri keşfettiği, bir yandan üretmeye devam ederken öte yandan üretilenleri yaygınlaştırdığı bir yılı geride bıraktık. Bunlara, çeşitlenen ve derinleşen işbirlikleri, sürekli canlı tutulan buluşma ve dayanışma ortamları, öğretmenlerin sesini doğrudan duymamızı sağlayan yeni içeriklerin ve İletişim Elçilerinin etkisiyle gelişen iletişim çalışmaları eşlik etti. Bu yıl atılan diğer önemli bir adım da farklı düzeylerde ve döngülerde yaratılan değerler temelinde Öğretmen Ağı'nın etkisinin tanımlanması oldu.

Eğitim sisteminin krizlere nasıl daha dayanıklı hale gelebileceği, krizlerin etkilerinin azaltılmasında ve krizlerin önlenmesinde nasıl bir rol oy-

nayacağı, Eğitim Reformu Girişimi'nin ve Öğretmen Ağı'nın bu yıl yaptığı birçok çalışmayı şekillendiren, önemli ortak gündemlerimizden biriydi. Birçok Öğretmen Ağı çalışmasının bu kapsamda önemli katkılar sunduğuna ve sunacağına inanıyoruz. Güncel ihtiyaçlara denk düşecek biçimde çeşitlenen temalara odaklanan adhokratik topluluklarının çalışmaları, gelekselleşme yolundaki Burası Tamamen Bizim Kampı, Yaratıcı Problem Çözme programından doğan Yaratıcı Özgüven Festivali ve Veli-Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı, uzun yıllardır önceliğimiz olan eleştirel düşünmeyi öğretmenlerin ortaya koyduğu ihtiyaçlar ve çözümler ile Teyit'in uzmanlığıyla buluşturan Öğretmenler için Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi bunlardan sadece bazıları.

Salgın nedeniyle eğitimin, okulun, öğretmenliğin mevcut durumunun ve geleceğinin farklı

boyutlarıyla tartışıldığı bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemde, Öğretmen Ağı'nın Değişim Elçileriyle, destekçi vakıflarıyla, proje ortaklarıyla, işbirliği yaptığı tüm paydaşlarla birlikte öğretmenin iyi olma hali, öğretmenlik mesleğinin itibarı, öğretmenin yaratıcı özgüveni gibi konuları yenilikçi, derinlikli ve bütünsel biçimde ele alması, bunları gündemde tutma çabası çok değerli ve ilham vericiydi. Bu çalışmaların etkilerini ve birbiriyle etkileşimini görmek, devamının geleceğini bilmek de başlı başına bir umut kaynağı.

Ağ'da buluşmaya, dayanışmaya, birlikte öğrenmeye ve üretmeye, kapsayıcı ve nitelikli eğitimin gerektirdiği dönüşüm için birlikte hareket etmeye devam etmek dileğiyle.

IŞIK TÜZÜN

Eğitim Reformu Girişimi Direktörü

ÖĞRETMEN AĞI DESTEKÇİLERİNDEN

CANDAN FETVACI

Aydın Doğan Vakfı Yürütme Kurulu Başkanı

Aydın Doğan Vakfı olarak Türkiye'nin kalkınmasına katkıda bulunmak için öncelikle eğitim konusunda olmak üzere, kültür-sanat, bilim gibi birçok alanda etki odaklı işler yoluyla

toplumsal fayda yaratmak amacıyla faaliyetlerimizi 25 yıldır sürdürmekteyiz.

Özellikle kız çocuklarının eğitimi için destek ve teşvikler sağlıyor; eğitimden işgücüne geçiş odaklı çalışmalarla genç kadınları güçlü bireyler olmaları yolunda teşvik ediyor, önlerinin açılması için çalışıyoruz. Bu amaçla “Güçlü Kızlar, Güçlü Yarınlar” başlığı altında pek çok proje gerçekleştiriyoruz.

Yaptırdığımız okullar, yurtlar, kütüphaneler, spor ve konferans salonları, verdiğimiz burslar, eğitimler, üniversite hazırlık setleri, mentorluk desteği gibi pek çok alanda eğitim sistemine destek olmayı amaç edinmiş bir vakıf olarak, Öğretmen Ağı'nın da kurucu ve destekçi vakıflarından biri olmaktan mutluluk duyuyoruz.

Öğretmenlerin birlikte beslenebilecekleri bir ağ oluşturma fikriyle yola çıkan Öğretmen Ağı kurulduğu günden bu yana hedefi doğrul-

tusunda önemli bir ihtiyacı karşılamaktadır. Biz de Aydın Doğan Vakfı olarak ilk günden beri bu oluşumun bir parçası olmaktan ve değerli öğretmenlerimizi desteklemekten mutluluk duyuyoruz.

Eğitim sisteminin en önemli parçası olan öğretmenler, kişisel ve mesleki gelişimleri için ihtiyaç duydukları pek çok konunun karşılığını Öğretmen Ağı'nda bulabiliyor. Öğretmen Ağı'nın birbirlerinden beslenen, üreten, güçlenen öğretmenlerini görmek verdiğimiz desteğin ne kadar anlamlı olduğunu da bize sürekli hissettiriyor.

Öğretmenlerimizin kendilerini sürekli geliştirmek için gösterdiği çaba, duydukları heyecan, çözüm üretme konusundaki motivasyonları bize çalışmalarımızda ilham veriyor. Bu heyecanın hiç bitmediğini görmek güzel günlere olan inancımızı artırıyor.

Sevgili Öğretmenler, duyduğunuz heyecanın, motivasyonunuzun hiç azalmaması bizim en büyük arzumuz. Gelecek nesillerin yetişmesinde mesleğinizin çok büyük rolü var. Bu nedenle mesleğine tutkuyla bağlanmış öğretmenleri görmek, kendini geliştirmek ve çevresine ışık tutmak için çaba sarf eden öğretmenlerle tanışmak bize büyük mutluluk veriyor.

Öğretmen Ağı, kendini sürekli yenileyen ve geliştiren bir yapıya sahip ve gelişime açık olan öğretmenler de bu yapıyı destekliyor. Ağ'a dahil olan öğretmenler, sürekli kendilerini geliştirecek yapının oluşmasına katkıda bulunuyorlar. Öğretmen Ağı'nın bu özelliğiyle öğretmenlerin değişen ihtiyaçlarını karşılamaya uzun yıllar devam edeceğine inanıyor ve bu yolda birlikte olmaktan mutluluk duyuyoruz. Aydın Doğan Vakfı olarak her zaman öğretmenlerimizin yanındayız.

FERHAT KENTEL

Bir Arada Yaşarız Eğitim ve Toplumsal Araştırmalar Vakfı (BAYETAV) Genel Koordinatörü

Öğretmen Ağı ile Sosyoloji ve Eğitim Çalışmaları Merkezi (SEÇBİR) Müdürü ve Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Kenan Çayır vasıtasıyla 2020'nin sonlarında tanıştım. O sıralarda yeni kurulmakta olan vakfımızın niteliği ve geleceği üzerine çok sayıda akademisyen ve sivil toplum çalışanları ile fikir alışverişinde bulu-

nuyorduk. Bu amaçla görüştüğümüz Kenan Çayır bize Öğretmen Ağı'nda yatay ilişkiler içinde karşılaşarak, "birlikte öğrenen" öğretmenlerin, kenara itilmiş bir meslekte adeta nasıl yeniden doğduklarını anlattığında biz de kendi payımıza çok önemli bir ders çıkar-mıştık. Çünkü giderek daha çok fark ediyoruz ki, "öğreten" ve "öğrenen" in kategorik olarak ayrıldığı, okulların ve dersliklerin katı biçimleri ve otoriter içerikleri yaşadığımız yeni hayatlara çözüm bulmaktan ziyade, sorun çıkarıyor ve bunu aşmamız gerektiğini biliyoruz.

Bir arada yaşamayı dert edinen, bu amaçla eğitim alanında faaliyetlere soyunan vakfımız için bu "birlikte öğrenmek" çok temel bir anlam taşıyor. Özellikle vakfımız için temel çalışma alanları olan "insan ve toplum bilimleri", "hayat bilimleri" ve "sanat ve tasarım" alanlarında gerçekten "bir arada yaşama" felsefesini yaygınlaştırmak istiyorsak, sadece kendi bilgimize değil, bir şeyler konuşmak istediğimiz insanların da sahip olduğu bilgi ve

tecrübeye de güvenmek zorunda olduğumuz çok açık.

Her ne kadar yaşadığımız dünya bir yandan kutuplaşan ve içine kapanan gruplara tanık oluyorsa da, aynı anda farklı birikimlere sahip insanların, farklı disiplinlerin karşılaşmalarını artırarak, onların birlikte düşünmesini ve birlikte çözüm üretmesini sağlayarak eşit ve farklı olarak bir arada yaşamının yollarını arayan insanlara, girişimlere, platformlara ve sivil toplum kuruluşlarına da tanıklık ediyor.

İçinden geçtiğimiz çağda, siyasetten tarıma, enerjiden doğa anlayışımıza kadar çok geniş bir yelpazede ezberler teker teker yıkılıyor. Eğitimde de geçen yüzyılların yerleşik hiyerarşik yapıları artık dayanamıyor. İnsanın başka insanlar karşısında ya da insanın doğa karşısında üstün olduğunu iddia eden öğretilerin aşınmasıyla birlikte, insan-insan, insan-doğa ya da öğretmen-öğrenci gibi hiyerarşik kabul yerine, bunların birlikteliğini, yardımlaşmasını hayal edebiliyoruz.

İşte birlikte düşünmeyi başaran girişimler, reçeteler sunmak yerine, bu yeni dünyadaki varoluşumuza dair yol-yordam inşa ediyorlar. Yukarıdan aşağıya sırf "uzman" konumundaki insanların "anlatıları" ve bu anlatıları izleyen "sınavları" yerine, Öğretmen Ağı gibi girişimler doğayı sevmenin, insan haklarının, öğretmen-öğrenci ilişkilerinin, binaları daha insanca yapmanın, aktörleri güçlendirmenin "yöntemlerini" keşfetmemizi sağlıyorlar. Artık birlikte sormalar sorup, birlikte cevaplar üreterek kendimize, çocuklarımıza, hayata ve topluma daha çok sahip olabileceğimizi görüyoruz.

Hayatı bu karşılaşmalarla gören ve çoğullaşan "ağlarda" geçen yüzyılların kibri yerine tevazu eşliğinde yürümeye karar veren BAYETAV ekibi olarak Öğretmen Ağı ile girdiğimiz işbirliğinin çok verimli bir şekilde devam edeceğine inanıyoruz ve birlikte çok zengin bir tecrübe kazanacağımızı biliyoruz.

NEVGÜL BİSEL SAFKAN

Sabancı Vakfı Genel Müdürü

Öğretmen Ağı'nın 2018 yılından beri ilham veren, eğitim alanıyla birlikte bizleri de dönüştüren yolculuğunda ana destekçilerinden biri olmanın ve bir yılı daha birlikte geçirmiş olmanın mutluluğunu yaşıyoruz.

Sabancı Vakfı olarak tüm bireylerin haklardan eşit yararlandığı bir toplum vizyonuyla; kadınların, gençlerin ve engelli bireylerin eşit fırsatlara sahip olmaları, toplumsal hayata katılmalarının önündeki engellerin kalkması hedefiyle çalışıyoruz. Bu doğrultuda öğretmenlerin en

önemli paydaşlarımızdan biri olduğuna inanıyoruz.

Çünkü, kız çocuklarının eğitime erişimi, erken yaşta ve zorla evliliklerle mücadele, kapsayıcılık, erişilebilirlik gibi birçok alanda dönüşümü sağlamaya yönelik hak temelli çalışmalara destek verirken edindiğimiz deneyimler, bize tüm bu alanlarda etki yaratabilmek için öğretmenlerle iş birliği yapmanın ne kadar önemli olduğunu gösterdi. Biliyoruz ki; ancak kendini geliştirmeye ve yeniliklere açık, yaşam boyu öğrenmeye hevesli, merak eden öğretmenler eğitimde ve toplumda dönüşümü başlatanlar olacaklar.

Bu inançla köylerde, kentlerde, kısacası Türkiye'nin her yerinde, farklı kademelerden öğretmenlerle; kapsayıcılıktan toplumsal cinsiyet eşitliğine, sosyal duygusal öğrenmeden teknolojiye kadar birçok alanda çalışmalar yürütüyoruz. Ve Öğretmen Ağı tüm bu alanlarda keşif noktaları yakalayarak yarattığımız etkiyi büyütmemiz için çok önemli bir potansiyele sahip. Bu açıdan desteklediğimiz tüm çalışmalar içinde çok kıymetli bir yere sahip olduğunu düşünüyorum. Çünkü Öğretmen Ağı, ulaşmayı hedeflediğimiz bu toplumsal değerlerin yaygınlaşması için ihtiyacımız olan alanı bize açıyor.

Öğretmenler vasıtasıyla toplumsal cinsiyet eşitliği farkındalığını artırmak amacıyla 10 yılı aşkın süredir desteklediğimiz Mor Sertifika Programı'nın bu yıl ilk kez düzenlenen Eğitimde Toplumsal Cinsiyet Eşitliği Ödülleri'nde, Öğretmen Ağı'nın Değişim Elçilerinden Zeynep Alay'ın Eşitlikçi Uygulamalar Ödülü'ne layık görülmesi bunun en önemli göstergelerinden biri. Diğer taraftan çocuklara temel hayvan hakları ve ekoloji konusunda bilgiler verme hedefiyle geliştirdiğimiz Papuduk çocuk kitapları serisini yaygınlaştırmak için ilk başvurduğumuz yerlerden birinin Öğretmen Ağı olması tam da hedeflediğimiz ortaklaşmayı yaratabildiğimize çok iyi bir örnek. Bugün bu programın geldiği bu nokta, ne kadar doğru bir alana katkı yaptığımızı gösteriyor.

Ayrımcılıktan uzak, kapsayıcı, adil bir topluma katkı sağlayabilmek için öğretmenlerin sahip olduğu değişimi yaratma gücünün farkında olduğumuz ve etkiyi el birliğiyle çoğaltabildiğimiz nice yıllar diliyorum. Ağ'a dahil olan, yapılan çalışmalara katkı sunan, bu birlikteliğe değer veren tüm öğretmenlerimiz ve paydaşlarımız iyi ki varlar. Emegi geçen herkese teşekkürlerimi sunuyorum.

CİHAN ÖZSÖNMEZ

Vehbi Koç Vakfı Genel Müdürü

Öğretmen Ağı, pandemi döneminde dijital platformu ve yaygınlığı sayesinde etkinliklerini artırarak ve derinleştirerek faydalı bir paylaşım ağı örneği oluşturdu. İhtiyaçları hızla tespit edip teknolojinin ve farklı alanlardaki işbirliği ortaklarının gücünü de kullanarak yaratıcı çözüm önerileri üretti. Öğretmen Ağı topluluğundaki öğretmenlerin ve uzmanların emekleri ile 2021 yılında "**Bağlantılar: Eğitimi #YenidenDüşün**" online panel serisi, "**Yeni Donemde Okula Uyum Kitapçığı**" ve "**Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenden Öğretmene El Kitabı**" gibi somut üretimleri ile alana katkı sundu. Biz de, Vehbi Koç Vakfı olarak Öğretmen Ağı'nın çağı ve ihtiyaçları bu denli hızlı algılayıp katılımcı bir biçimde üretimler yapıyor olmasını hayranlıkla izliyor, gururla destekliyoruz.

ŞAHİKA ÖZCAN ORTAÇ

Zorlu Holding Kurumsal İletişim ve Sürdürülebilirlik
Genel Müdür Yardımcısı

Mehmet Zorlu Vakfı olarak Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'nın en önemli maddelerinden biri olan nitelik eğitimi desteklemeyi sürdürüyor, herkes için yaşam boyu öğrenim fırsatlarını teşvik etmek üzere çalışıyoruz. Geleceğimizi şekillendirecek, ülkemizi ve dünyayı daha iyi bir noktaya taşıyacak gençlerin gelişimine katkı sağlayacak işbirliklerine çok değer veriyoruz. Sosyal ve çevresel meseleleri kendine dert edi-

nen, elini taşın altına koymaktan çekinmeyen gençlerin yetişmesinde en büyük paya sahip olan öğretmenlerin gelişimini çok kritik buluyor, Öğretmen Ağı ile olan işbirliğimiz doğrultusunda bu konuda bir dönüşüm yaratmak umuduyla, heyecanla çalışıyoruz. Öğretmenlerin toplumu dönüştürücü gücünü ortaya koyabilmeleri için öncelikle kendi potansiyellerini keşfetmelerini sağlamamız gerektiğine inanıyoruz. Bu kapsamda, Türkiye'nin farklı yerlerinden öğretmenler ve eğitimle ilgili diğer paydaşları buluşturan Öğretmen Ağı'nın çalışmalarını çok değerli buluyoruz. Kurulduğu günden bu yana, Öğretmen Ağı'nın yarattığı etki, eğitim ve öğretimin geleceği adına bizlere ilham veriyor. Gençleri güven dolu bir geleceğe hazırlamayı kendine misyon edinmiş Mehmet Zorlu Vakfı olarak Öğretmen Ağı ile kurduğumuz gönül bağı bizleri daha güçlü kılıyor.

Bu modelin oluşmasına ve bugüne kadarki gelişimine katkı sağlayan paydaşlardan biri olarak, önümüzdeki dönemde de Öğretmen Ağı'nı en güçlü şekilde desteklemeye devam edeceğiz.

SENEM BAŞYURT

Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV) Genel Müdürü

Anne Çocuk Eğitim Vakfı olarak 28 yıldır, erken yaştaki her çocuğun güvende, sağlıklı, mutlu ve öğreniyor olması için çalışıyoruz. Ülkenin dört bir yanındaki ihtiyaç sahibi çocuklar, anne balar ve genç kadınlar için bilimsel temelli eğitim programları geliştiriyor ve uyguluyoruz.

Çocuklara yönelik destekleyici ortamları oluşturmamızda bize destek olan gönüllülerimizin başında öğretmenler vardı. Öğretmenler, kendi çalışma koşullarının yanı sıra programımızın hayata geçmesinde sorumluluklar üstlendiler. Çocuklar için, bizimle aynı kaygıları güden öğretmenlerle birlikte sorumluluk üstlenmekten gurur duyuyoruz.

Kuruluşundan bu yana Öğretmen Ağı, eğitim alanına yenilikçi, yaratıcı çözümler getiren, öğretmenler için mesleki gelişim ve dayanışma alanına dönüşen bir çekim alanı haline geldi. Tüm diğer destekçi kuruluşlarla beraber bu sürecin yapılandırılmasında ve sürdürülmesinde sorumluluk alan kuruluşlardan biri olmaktan mutluluk duyuyoruz.

ÖĞRETMEN AĞI İLE TANIŞIN

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

VARLIK NEDENİ

DEĞİŞİM TEORİSİ

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ

YÖNLENDİRME KURULU

ÖĞRETMEN AĞI'NIN STRATEJİK HEDEFLERİ

KRİZ DÖNEMLERİNDE BİR AĞ OLMAK

Balıkesir Ayvalık'ta gerçekleştirilen Öğretmen Ağı Tanışma Toplantısı ve Düşünme Becerileri Atölyesi'nde çekilen fotoğrafta bir öğretmen grubu tek kişilik sıralarda oturmuş, yüzleri konuşmacıya dönük olarak konuşmacıyı dinliyorlar.

ÖĞRETMEN AĞI NEDİR?

Öğretmen Ağı; öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden kişi ve kurumlarla bir araya gelerek güçlendiği bir paylaşım ve işbirliği ağıdır. Eğitim Reformu Girişimi'nin yürütücülüğünü üstlendiği Öğretmen Ağı, Türkiye'de, eğitim alanında faaliyet gösteren öncü 7 Vakıf; Anne Çocuk Eğitim Vakfı (AÇEV), Aydın Doğan Vakfı, Bir Arada Yaşarız Eğitim ve Toplumsal Araştırmalar Vakfı (BAYETAV), Enka Vakfı, Mehmet Zorlu Vakfı, Sabancı Vakfı ve Vehbi Koç Vakfı tarafından desteklenir.

Ağ, “Bizden bir şey olmaz.”, “İcat çıkarma şimdi.”, “Bu yollardan geçtik.”, “Zaten bildiğim şeyler.” gibi kalıpların kırılabileceğine ve değişimin, öğretmenler adına değil öğretmenlerle birlikte başladığına inanır. Farklı disiplinlerle etkileşimden beslenerek, eğitime dokunan paydaş kişi ve kurumlarla işbirliği geliştirerek ve hayat boyu öğrenme anlayışını benimseyerek, öğretmenlerin ve Ağ'ın bir parçası olan herkesin bir arada ürettiği bir öğrenme topluluğu oluşturur.

Öğretmen Ağı çalışmaları, 4 ana prensibe dayanarak yürütülür:

İşbirliği geliştirerek: Öğretmenlerin kişisel ve mesleki gelişimi, hem meslektaşlar arası hem de öğretmenlerin başka kişi ve kurumlarla bir araya gelmesini gerekli kılar; çünkü karşılaştığımız hiçbir problem, tek başımıza çözebileceğimiz kadar basit değildir. Bu yüzden bir problemle karşılaştığımızda, bir ihtiyacımız olduğunda, uzmanlık ve becerimizi paylaşmak ya da ilham almak için işbirliği geliştirilir. İşbirliği geliştirdikçe, “yalnızlık hissi” azalır.

Öğretmenler adına değil, öğretmenlerle birlikte: Öğretmenlerin mesleki ve kişisel olarak güçlenmesi, öğretmenlerin yaparak öğrendiği bir toplulukta mümkün olur; çünkü öğretmenlerin ihtiyaçlarına yine en iyi öğretmenlerin kendisi cevap verebilir. Bu yüzden Öğretmen Ağı'nda öğretmenlerin ihtiyaçlarını belirleyen yine öğretmenlerin kendisidir. Öğretmen Ağı adına alınan kararlarda ve Ağ'ın yürüttüğü tüm çalışmalarda, hem tasarım hem de uygulama aşamasında öğretmenlerle birlikte hareket edilir.

“Öğretmen Ağı giderek öğretmeni, sadece sınıftaki rolünün dışına çıkarak kendi geliştirdiği ve değiştirdiği bir yapının ana unsuru haline getiriyor. Bu değişimin sonuçları, hem öğretmenin sınıfına hem de sınıfın dışındaki toplumsal alana yayılarak bilinen alışılmış öğretmen kimliğini de dönüştürüyor. En güzel tarafı da, bunu birileri öğretmenler adına değil kolektif bir bilinçle, ‘ağ kafası’ ile yapıyor. Yapılan her şey kadar güzel ve bir o kadar da kıymetli. Emeği geçen herkese çok teşekkürler. İyi ki varsın canım Öğretmen Ağı. Değişim Elçisi, Nisan 2021”

Disiplinlerarası etkileşimden beslenerek: Eğitimle doğrudan ilgisi olsa da olmasa da herkes öğretmenlerin güçlenme yolculuğuna katkı sunabilir. Mimarların, mühendislerin, tasarımcıların, psikologların, sanatçı ya da sosyologların öğretmenlerden; öğretmenlerin de farklı disiplinlerle etkileşimden öğreneceği çok şey var. Bu yüzden, katkı sunmak ve öğretmenlerle birlikte üretmek isteyen herkese Öğretmen Ağı'nın kapısı açıktır.

Hayat boyu öğrenme anlayışıyla: Öğretmen Ağı'nda herkesin birbirinden, deneyimlerinden öğreneceği bir şey vardır. Bu nedenle kimse kimseye eğitim vermez. Öğretmen Ağı, farklı alanlarda çalışmalar yapan irili ufaklı adhokratik toplulukların bir araya gelmesinden oluşan; ortak değerleri ve kaynakları paylaşan büyük ve sürdürülebilir bir topluluktur. Topluluğun bir parçası olan herkes, engellere karşı mücadele etme gücü edinir. Yaratıcılığını ortaya çıkarır, merakının peşinden gider ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirir. Ağ var oldukça, bu büyük topluluğa dahil olan herkes birbirinden güç almaya devam eder.

VARLIK NEDENİ

Herkesi kapsayan, nitelikli eğitim hepimizin ortak hayali. Bu hayali gerçekleştirmenin yolu ise öğretmenlerden geçiyor.

“Çünkü, öğrenmenin belirleyicileri üzerine gerçekleştirilen araştırmaların da gösterdiği gibi, öğretmenler öğrenme üzerindeki en belirleyici okul kaynağı ve öğretmen niteliğinin sadece öğrenci başarısıyla değil bireylerin uzun vadede üretkenlikleri ve gelirleriyle ilişkili olduğunu gösteriyor.”¹

¹ ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2015, 10 Nisan). Öğretmen Politikalarında Mevcut Durum ve Zorluklar. Aralık 2020, <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/ogretmen-politikalarinda-mevcut-durum-ve-zorluklar/>

DEĞİŞİM TEORİSİ

Peki, çocukların gelişimi üzerinde eğitim ekosisteminin en etkili aktörleri olan öğretmenler sosyal, ekonomik, politik ve teknolojik faktörlerden nasıl etkileniyor? Türkiye’de öğretmenlerin koşulları nasıl? Mesleki ve kişisel gelişimlerini sağlamak için hangi kaynaklara sahipler?

Bu soruların cevabını bulmak için, **Eğitim Reformu Girişimi (ERG)**, **ATÖLYE** ile işbirliği ve **Vehbi Koç Vakfı**’nın desteğiyle Eylül 2014-Nisan 2015 arasında **“Öğretmen Araştırması”** yürüttü. Araştırmanın sonuçları şunları gösteriyordu:

Öğretmenler sosyal, ekonomik, teknolojik ve politik faktörlerin kendi üzerlerinde baskı yarattığını ve güçsüz olduklarını düşünüyor.

Mesleki ve kişisel gelişimleri için sunulan kaynakları yetersiz buluyor.

Öğretmenlik mesleğinin saygınlığını yitirmesinden rahatsız oluyor.

Otonomi eksikliği duyuyor.

Meslektaşları ile iletişim kuramamaktan ve birbirlerinden geri bildirim alamamaktan şikâyet ediyor.

Kendilerini yalnız hissettiklerini ve tüm bunların sonucunda motivasyonlarını yitirdiklerini ve çaresiz olduklarını hissediyor.

Öğretmenlerin içinde bulunduğu bu durum, eğitimin niteliğinin artmasının, öğrencinin başarısının ve iyi olma halinin önünde kayda değer bir engel teşkil ediyordu. Dolayısıyla öğretmenin güçlenmesi, nitelikli ve kapsayıcı bir eğitim için en öncelikli ihtiyaç olarak ortaya çıkıyordu.

Öğretmen Araştırması kapsamında öğretmenlerle yapılan görüşmelerden çıkan sonuçlar ile incelenen politika belgeleri, **akademik araştır-**

malar ve mevcut durum analizleri² öğretmenlik yapan bireylerin kişisel ve mesleki gelişim yolculuklarında yanlarında olmanın önemini gösteriyordu.

Değişim Teorisi, öğretmen olan bireyin nasıl güçleneceği sorusunun cevabını vermeyi amaçlıyordu. Teorinin iki odağı vardı:

Öğretmenin güçlenmesi

Öğretmeni, her şeyden önce bir birey olarak görmek teorinin temelini oluşturdu. Dolayısıyla öğretmenin yalnız mesleki değil, aynı zamanda kişisel gelişiminin desteklenmesi; öğretmenlik yapan bireylerin kendilerini geliştirme konusunda daha aktif, sorunlarına çözüm üreten ve kendilerini güçlendiren bireyler olarak gelişmeleri öncelikli amaç olarak kabul edildi.

² ERG (Eğitim Reformu Girişimi) (2015, 10 Nisan). Öğretmen Politikalarında Mevcut Durum ve Zorluklar. Aralık 2020, <https://www.egitimreformugirisimi.org/yayin/ogretmen-politikalarinda-mevcut-durum-ve-zorluklar/>

Öğretmenlerin sosyo-duygusal ve mesleki yetkinlikleri arttıkça, öğretmenlik mesleğinin algısının ve statüsünün de güçleneceği öngörüldü.

Ağ'a dahil olan öğretmenler, eğitim alan olmanın ötesinde, öğretmeni birey olarak odağa alma gereği; kendi kişisel ve mesleki gelişim yolculuklarında aktif rol alabildikleri, meslektaşları ve çeşitli disiplinlerden paydaşlarla işbirliği geliştirmelerine alan açan bir topluluğun yaratıcı aktörleri olarak konumlandı.

“Öğretmenler, şablonlarla sınırlandırılıyor. Öğretmen Ağı sırtımızı birbirimize dayadığımız, potansiyelimizi sonuna kadar açığa çıkarabildiğimiz bir yer. Değişim Elçisi, Mayıs 2021

Öğretmenin güçlenmesinin sürdürülebilirliği

Değişim Teorisi; eğitimin tasarım ve uygulama aşamasında öğretmenin söz sahibi olduğu, ihtiyacı olan içerik ve kaynaklara ulaşabildiği, öğretmenler ve öğretmenlerin güçlenmesini

dert edinen farklı disiplinlerden kişi ve kurumların bir araya geldiği sürdürülebilir bir öğrenme topluluğunun, öğretmenin güçlenmesi için en temel gereklilik olduğuna işaret etti. Bir ağ olma fikri, işte böyle ortaya çıktı.

Ağ, kolektif etki temeline dayanarak oluşturuldu. Kolektif etki, farklı disiplin ve sektörlerden kilit aktörlerin, belirli bir sosyal sorunu çözmek için ortak bir amaç doğrultusunda bir araya gelmesi olarak tanımlanıyor. Kolektif etki, disiplinlerarası sosyal değişim çabalarında bir işbirliği yaklaşımı olarak kabul ediliyor. Yaklaşımı geliştirenler, sosyal değişimde bireysel fayda yerine kolektif yaklaşımın yarattığı etkinin daha büyük ve kalıcı olacağı savunuyor.³

³ <https://www.egitimreformugirisimi.org/egitimde-is-birligi-ve-kolektif-etki/>

Değişim Teorisi'ne göre güçlenme; öğretmenlerin hem kişisel hem de mesleki ihtiyaçlarına yanıt veren bir etkileşim ortamında sürdürülebilir olarak desteklenmesi ile mümkün. Bir ağ olma fikri böylece ortaya çıktı.

Kolektif etki yaklaşımı doğrultusunda Öğretmen Ağı'nın, bireysel fayda ile topluluğun sağlayacağı ortak faydanın örtüştüğü, dayanışma duygusunun yüksek olduğu bir öğrenme topluluğu olması tasarlandı. Öğrenme topluluğunun, öğretmenlerle birlikte ortak bir irade yaratması ve kendi değerlerini inşa etmesi hedeflendi. Bir başka deyişle Öğretmen Ağı'nı inşa edenler, öğretmenlerin kendisiydi.

Toplulukta hali hazırda bulunan ve/veya topluluk aracılığıyla geliştirilen kaynaklar, Ağ'ın bir parçası olan herkes tarafından kullanılır. Ağ'ın işleyiş yapısı ve kaynakları, öğrenme topluluğunun sürdürülebilirliğini sağlar.

DEĞİŞİME ELÇİ OLMAK - DEĞİŞİM ELÇİSİ ÖĞRETMEN

Öğretmen Ağı'nın peşinde olduğu değişim hedefini mümkün kılan öğretmenler kısaca “Değişim Elçisi” olarak anılır. Değişim Elçisi öğretmenler, Öğretmen Ağı içinde kendi mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarına devam ederken, bir yandan da Ağ'ın sürdürülebilirliğini sağlar. Öğretmen Ağı'nın öğretmenlerin güçlenmesi için sunduğu araçları Değişim Elçileri tasarlar ve geri bildirimleriyle geliştirir.

“Öğretmen Ağı ortak motivasyona sahip, sunulanla yetinmeyip dahası için araştıran öğretmenlerin bulunduğu geniş bir topluluk en kısa tanımıyla. Bu toplulukta Değişim Elçisi olma yolunda adım adım ilerliyoruz. Elbette bu süreçte cebimizde en çok heyecanımız var, iyi ki var!” Değişim Elçisi, Mayıs 2021

Değişim Teorisi'nin işaret ettiği; öğretmenin güçlenmesi için, öğretmenin eğitim verilen bir nesne olmaktan çıkıp, kendi kişisel ve mesleki gelişim yolculuğunda aktif ve yaratıcı bir katılımcı, yani özne olması ihtiyacıydı. Değişim Elçiliği de bu ihtiyaca yönelik olarak, Öğretmen Ağı'nın oluşum sürecini şekillendiren 47 öğretmenle birlikte geliştirildi.

Değişim Elçileri:

Kişisel ve mesleki gelişimleri için Öğretmen Ağı kaynaklarını ve dijital platformlarını kullanır.

Öğretmen Ağı kültür ve değerlerini benimser; bu kültür ve değerleri yaygınlaştırır.

Eğitimin niteliğinin artmasına katkı sağlayacak kişi ve/veya kurumlarla işbirliği içinde çalışır.

Öğretmen Ağı'nda sunulan araçları, geliştirir ve yaygınlaştırır.

Öğretmen Ağı karar alma süreçlerine dahil olur; Ağ'ın oluşumuna, gelişimine ve büyümesine katkı sağlar.

Öğretmen Ağı'nda branş, kademe ya da ilgi ve uzmanlık alanı fark etmeksizin, meslektaşlarıyla birlikte öğrenme toplulukları kurar. Bu topluluklarda deneyimlerini paylaşır ve içerik üretir.

Eğitimin farklı sorunlarına dair yenilikçi ve yaratıcı çözümler üretir ve bu çözümleri yaygınlaştırır.

DEĞİŞİMİ BİRLİKTE YARATMAK - PAYDAŞLAR

Öğretmenlerin mesleki ve kişisel güçlenme yolculuklarında onlarla beraber yürümek isteyen, bu sürece ve Ağ'a değer katabilecek kişi ve kurumlar Öğretmen Ağı'nın paydaşı olarak kabul edilir. Öğretmen Ağı'nda öğretmenler kadar, paydaşlar da bulunur. Ağ'da, psikologlar, mimarlar, eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşları, akademisyenler, yerel dayanışma ağ ve/veya toplulukları, müzeler, kamu kurumları, yazarlar, üniversite öğrenci toplulukları, çocuklarla çalışan merkezler ve tiyatro kulüpleri gibi farklı disiplin ve çalışma alanlarından kendi yetkinlik ve deneyimlerini paylaşan, öğretmenlerle birlikte üreten **yüzlerce paydaş** var.

Öğretmen Ağı, paydaş kişiler ve kurumlar ile öğretmenleri buluşturur, birlikte üretmeleri için etkileşim alanları ve beslenme fırsatları yaratır. Böylece hem ulusal hem de yerelde, sürdürülebilir öğrenme toplulukları oluşur. Topluluklar, öğretmenlerin ihtiyaçları odaklı her türlü işbirliğine olanak sağlar. Ağ'da üretilen çıktıları dünyanın çeşitli yerlerine ulaştırmaya çalışıp, dünyada eğitime dair gerçekleştirilen iyi örnekleri Türkiye'de yaygınlaştırır. Sivil alana öğretmen ihtiyaç ve iç görülerini taşır, sivil dayanışmada öğretmenlerin temsiliyetini artırır.

“Küresel bir altüst oluşun yaşandığı, insanların ayakta kalmakta güçlük çektiği ve her şeyin köklerinden sarsıldığı bir zamandan geçiyoruz. Böyle bir zamanda birbirine dayanarak ayakta kalan, paylaşarak güçlenen, ağlar üzerinden bağlanan bir topluluğa dahil olmak müthiş bir armağan. Bir çağ dönüşümünün yaşandığı süreçte, ilham kaynağı oluyor Öğretmen Ağı. Ağımızla, bağımızla, paylaşımlarımızla mutlu yıllar, birlikte yürünecek yeni yollar diliyorum.”
Değişim Elçisi, Aralık 2020

Ağ, paydaşları ile yaptığı çalışmaların, eğitim ekosistemi kadar sivil toplum ekosistemini de ilgilendirdiğini düşünür. Ürettiği deneyim ve değer sivil alanda paylaşılması ve yaygınlaşmasına önem verir. Bir ağ olma modeli ve dijitalleşme deneyimini sivil alan, kamu ve özel sektör ile paylaşır. Yaratmayı hedeflediği kolektif etkiyi Ağ'ın çok bileşenli yapısıyla büyütmeyi, beslenme ve gelişme alanları yaratmayı varlık sebepleri arasında görür.

NASIL İŞLER?

Öğretmen Ağı, öğretmenlerle birlikte, öğretmenlerin ihtiyaçlarına uygun olarak geliştirilmiş etkileşim araçları sunar. Bu araçlar, Konuşmalar, Atölyeler, Programlar ve Buluşmalar'dan oluşur.

Konuşmalar:

Farklı konuşmacıların davet edildiği ilham veren, ufuk açan, akademi ve saha arasında köprü kuran konuşmalardan oluşur. Bu konuşmalarda kurulan etkileşim ortamı, konuşmacının ve katılımcıların birbirlerini dinlemelerine ve birbirlerinden öğrenmelerine alan açar. Konuşmalar; “Karşılaşmalar” ve “Deneyim Paylaşımları” olmak üzere 2 araçtan oluşur.

Karşılaşmalar: Öğretmenlerin ya da farklı disiplinlerden kişilerin, ilham veren konuşmalar yaptığı ve katılımcılarla soru-cevap bölümü içeren etkinliklerdir. Öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden insanlarla tanıştığı ve birbirinden beslendiği karşılaşmalar etkinliği,

eğitime temas eden tüm paydaşların katkısına açıktır.

Deneyim Paylaşımı: Öğretmenlerin, ortak bir tema etrafında duygu ve düşüncelerini, görüş ve deneyimlerini, gözlemlerini ve sınıf içi pratiklerini aynı çemberde paylaştıkları etkinliklerdir. Öğretmenler; kendi deneyimlerini ve sorunlarını aktararak birbirlerinin deneyimlerinden beslenir, benzerlik ve farklılıklarından öğrenir, yalnız olmadıklarının farkına varır.

Atölyeler:

Öğretmenlerin bireysel ve mesleki gelişimlerinde yararlanabilecekleri, ihtiyaç duydukları yöntem ve becerileri kazanabilecekleri çalışmalardır. Atölyelerin içerikleri, Ağ içinde yer alan öğretmenlerin ihtiyaçları ve ilgi alanları üzerinden şekillenir; Değişim Elçileri ile deneyimli öğretmenlerin, ilgili konunun uzmanlarının ve farklı disiplinlerden kişilerin katkılarıyla oluşturulur. Süreç içerisinde katılımcıların geri bildirimleri ve değerlendirmeleriyle geliştirilir. Öğretmen

Ağı Atölyeleri “Öğretmenden Öğretmene” ve “1 Öğretmen 1 Disiplin” araçlarından oluşur.

Öğretmenden Öğretmene: Öğretmenlerin, ilgi ve uzmanlık alanlarından, bireysel ve mesleki becerilerinden yola çıkarak geliştirdikleri ve kendi iyi örneklerini meslektaşları ile paylaştıkları atölyelerdir. Geri bildirimlerle birbirlerinden beslenen öğretmenler, meslektaşlarının geliştirdikleri bu uygulamaları sınıflarına ve diğer eğitim ortamlarına taşır.

1 Öğretmen 1 Disiplin: Bir öğretmen ve farklı disiplinden bir kişinin bir arada geliştirdiği ve disiplinlerarası etkileşimin eğitime nasıl katkı sunabileceğini ortaya koyduğu atölyelerdir. Farklı disiplinden öğrendikleri ile kendi deneyimleri arasında bir bağ kuran öğretmenler, eğitim ortamları için yenilikçi örnek ve çözüm önerisi geliştirmek üzere bu disiplinden beslenir.

Programlar:

Hem yüz yüze hem de dijital ortamları kullanarak öğretmenlerin ve eğitimin diğer paydaşlarının ihtiyaç duyduğu uygulamalara yönelik destek sağlar. Programlar, etkileşim odağında çeşitli seviyelerdeki metodolojik ve tematik kazanımı hedefler. Ağ içerisindeki diğer atölyeler, konuşmalar ve buluşmalara göre daha uzun süreli bir etkileşim süreci vardır. Programlar, “Düşünme Becerileri”, “Yaratıcı Problem Çözme”, “1 Çözüm 10 Sınıf” ile “Eylem Araştırmacısı Öğretmen”den oluşur.

Düşünme Becerileri Programı: Öğretmenlerin ve onların yardımıyla öğrencilerin düşünme becerilerini geliştirmeye odaklanır. Program, Temel Düşünme Becerileri ve Pedagojik Uygulama Becerileri olmak üzere 2 ayrı atölye serisinden oluşur. Temel Düşünme Becerileri Atölyeleri, öğretmenlerin düşünme becerilerini sosyal ve bilimsel meseleler zemininde, sistematik uygulama ve değerlendirme yo-

luyla geliştirmelerine destek olmayı hedefler. Serinin ikinci ayağı olan Pedagojik Uygulama Becerileri Atölyeleri’nde ise bu gelişimin öğrencilere yansımaları için öğretmenlerle sınıf içi uygulamalar üzerinde çalışılır.

Yaratıcı Problem Çözme Programı: Ortak bir probleme çözüm üretmek üzere Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinden yararlanan ve öğretmenlerin grup halinde çalıştıkları atölye serisidir. Öğretmenler, her gün karşılaştıkları problemlere farklı bir bakış açısıyla yaklaşır ve kendi problemlerine yaratıcı çözümler geliştirmek için yeni bir yöntem öğrenir. 4 ila 6 hafta süren programda öğretmenler, gruplar halinde çalışarak belirledikleri sorunun muhataplarıyla görüşmeler yaparak, farklı bir bakış açısı geliştirip önerdikleri çözümleri kesin çözüm kabul etmeden önce test eder ve prototipler. Yaratıcı Problem Çözme Programı’nın konusu, Ağ içindeki öğretmenlere yapılan çağrı sonucunda belirlenir.

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı: Öğretmenlerin kendi deneyimlerini anlamlandırarak kapsayıcı eğitime ilişkin çözümler üretmelerini hedefleyen bir araştırma sürecidir. Etnografik eylem araştırması, deneyim paylaşımı ve yaratıcı dramının içinde olduğu üç farklı metodolojik yaklaşımı kullanarak öğretmenlerin kendi yaptıkları iş üzerine sistematik olarak düşünmelerini sağlar. Kendi deneyimlerini anlamlandırma yolunda öğretmenlere kapsayıcı eğitim ve çocuk katılımı konusunda teorik arka plan bilgisi sunar.

1 Çözüm 10 Sınıf Programı: Ağ çalışmalarını kapsamında eğitimin problemlerine yönelik geliştirilen yaratıcı çözüm fikirlerinin, öğretmenler tarafından uygulandığı ve geri bildirimleriyle geliştirildiği atölye serisidir. Öğretmenler aracılığıyla sınıftaki etkisi ölçülen çözümlerin eğitim politikalarını bilgilendirmesi ve ülke genelinde yaygınlaşması amaçlanır.

Buluşmalar:

Öğretmen Ağı içinde yer alan farklı toplulukların belirli temalar, çalışma alanları, coğrafi yakınlık ve ortak gündemler bağlamında bir araya geldiği, tanıştığı, işbirliği yaptığı, ürettiği ve paylaştığı etkinliklerdir. Buluşmalar, belli bir amaç doğrultusunda, adhokratik bir şekilde düzenlenir. Buluşmaların en büyüğü, her yaz yıl boyu üretilenleri değerlendirmek ve kutlamak, öğretmen ve paydaşlarla bir sonraki seneyi planlamak üzere bir araya gelinen **Değişim Elçileri Yaz Buluşması**’dır.

ÖĞRETMEN AĞI KOLAYLAŞTIRICI EKİP

BUKET SÖNMEZ
Genel Koordinatör

DİDEM UYGUN
Ağ Etkileşim Sorumlusu

DOĞACAN DÜĞMECİ
Dijital Etkileşim ve Veri
Uzmanı

EKİN GÜRSU
İletişim Asistanı

FULDEN ERGEN
İletişim Koordinatörü

GÜNALP TURAN
Ağ Koordinasyon ve Topluluk
Yönetimi Sorumlusu

HALUK GÖKSEL
Dijital Etkileşim Koordinatörü

IRMAK AKINCI CANBAZ
Ağ Etkileşim Sorumlusu

KENAN ÇAYIR
İçerik Danışmanı

LEVENT ÖCAL
Strateji ve İşbirlikleri
Koordinatörü

MELİKE ERGÜN
İzleme Değerlendirme
Danışmanı

YAKUP YILDIRIM
Operasyon ve Bütçe
Sorumlusu

ZEYNEP HANCI
Ağ Etkileşim Sorumlusu

EĞİTİM REFORMU GİRİŞİMİ EKİBİ

BESTE SÖZER
İdari İşler Asistanı

**BURCU MELTEM
ARIK AKYÜZ**
Eğitim Gözlemevi
Koordinatörü

ÇIĞDEM POLAT
İdari İşler Sorumlusu

DENİZ GÖKTAŞ
Eğitim Laboratuvarı
Proje Sorumlusu

**EKİN GAMZE
GENCER**
Politika Analisti

EZGİ TUNCA
Araştırma Asistanı

**GÜLBEYAZ
DURMUŞ**
Dijital İletişim Asistanı

İŞİK TÜZÜN
Eğitim Reformu
Girişimi Direktörü

İPEK DÜBÜŞ
İdari İşler Yöneticisi

**KAYIHAN NEDİM
KESBİÇ**
Eğitim Reformu
Girişimi Araştırmacısı

**ONUR OZAN
AKIN**
Eğitim Laboratuvarı
Proje Sorumlusu

ÖZGE KARAKAYA
Strateji, İşbirlikleri ve
İletişim Koordinatörü

ÖZGENUR KORLU
Eğitim Reformu
Girişimi Araştırmacısı

SERDAR GÜNERİ
Dijital İletişim ve
Kampanyalar Sorumlusu

**UMAY AKTAŞ
SALMAN**
Eğitim Reformu
Girişimi Araştırmacısı

YAPRAK SARIIŞIK
Eğitim Laboratuvarı
Koordinatörü

YELİZ DÜŞKÜN
Politika Analisti

YÖNLENDİRME KURULU

Ahmet Çetin

AÇEV Babalık Çalışmaları Birimi Program
Uygulamaları Koordinatörü

Ebru Sağlam

Zorlu Holding Kurumsal İletişim Sorumlusu

Hüseyin Kayan

Kocaeli Özel ENKA Teknik Okulları Müdürü

Mesrure Tekay

Vehbi Koç Vakfı Eğitim Danışmanı

Nilgün Yorgancılar

Aydın Doğan Vakfı Eğitim Müdürü

Özen Pulat

Sabancı Vakfı Programlar Yöneticisi

Seçil Kınay

Vehbi Koç Vakfı Özel Projeler Yöneticisi

Şahika Özcan Ortaç

Zorlu Holding Kurumsal İletişim Müdürü

Zeynep Arslan

Sabancı Vakfı Programlar Uzmanı

ÖĞRETMEN AĞI'NIN STRATEJİK HEDEFLERİ

Levent Öcal, Öğretmen Ağı Strateji ve İşbirlikleri Koordinatörü

2020 yılının Temmuz ayında, 2020-2023 yıllarını kapsayan dönem için Ağ'ın stratejik odak alanlarının ve 3 yıllık hedeflerinin belirlenmesi ile başlayan Öğretmen Ağı Strateji Çalışmaları; bu yıl da 2023 sonrası için "Gelecek Tahayyülü" çalışmaları ile sürdürüldü. Bu sayede başlangıçta kısa vadeli stratejilerin belirlenmesi, sonrasında ise orta ve uzun vadeli tasarımların oluşturulması ve ortaklaşılan yapının uygulama yol haritasının ortaya konması şeklinde 3 faz olarak planlanan çalışmalarda 2. fazın sonuna gelinmiş oldu.

2023 ve sonrası için vizyonumuz; Öğretmen Ağı'nın geldiği noktanın ve mevcut yapısının geleceğe sürdürülebilir şekilde taşınmasına imkân kılacak ölçeklendirilebilir iş modelinin ortaya konması şeklinde ifade edilebilir.

Bu bağlamda, ağ olma modelimizin kazandırdığı deneyim ve avantajların yanı sıra incelediğimiz sivil toplum kuruluşları özelinde ölçeklendirilebilir iş modelleri literatürünün de ön plana çıkardığı veriler, gerçekleştirilen tasarım ve modelleme çalışmalarımıza zemin oluşturdu.

Ağ'ın ilk gününden bu yana uygulanan derinleşerek büyüme stratejisi ile giderek genişleyen Ağ'ın geldiği noktada sürdürülebilir olarak ölçeklenebilmesi için benzer ulusal ve uluslararası oluşumlar incelenmiş, iyi örnek araştırması yapılmış ve genel yaklaşımın organizasyonel büyümedense etkinin ölçeklendirilmesi olduğu görülmüştür.

Saha faaliyetlerinin başladığı 2018 yılından bugüne öğretmenin güçlenmesine odaklanan ağ modelinin yanı sıra güçlenen öğretmenin mes-

Unutulmamalıdır ki, Öğretmen Ağı modeli, Ağ'ın her bir bileşeni (öğretmenler, paydaşlar, destekçi vakıflar) ve toplum için değer yaratan çıktılar ve sonuçlar üretmek üzere kurulmuş bir ekosistem modelidir. Yaratılan değer farklı seviyeler ve derinliklerde üretilen değer, ekosistem modeli içerisinde kalıcı hale getirilmesi ve ivmelenerek ulaştığı kitlelerin genişletilmesi Ağ'ın temel stratejik hedefidir.

lektaşları ve eğitimin paydaşları ile üretmesine ve ürettiği değerlerin yaratacağı etkinin ölçüklendirilmesine odaklanan bir ağ modeline dönüşmesi Öğretmen Ağı'nın ölçüklendirme yolculuğunun temel yapı taşı olacaktır. Gelecek tahayyülümüz; toplulukta üretilenlerin geniş kitlelerle paylaşılması ile büyüyen etki ve genişleyen bir ağ.

Unutulmamalıdır ki, Öğretmen Ağı modeli, Ağ'ın her bir bileşeni (öğretmenler, paydaşlar, destekçi vakıflar) ve toplum için değer yaratan çıktılar ve sonuçlar üretmek üzere kurulmuş bir ekosistem modelidir. Bu doğrultuda etki;

birey (öğretmen) ve toplum (öğrenci, öğretmen topluluğu, paydaşlar, destekçiler, kamu kuruluşları) için değer yaratmak olarak tanımlanabilir. Yaratılan değer farklı seviyeler ve derinliklerde üretilen değer, ekosistem modeli içerisinde kalıcı hale getirilmesi ve ivmelenerek ulaştığı kitlelerin genişletilmesi Ağ'ın temel stratejik hedefidir.

Elbette her kurumun olduğu gibi Ağ'ın da değişim, dönüşüm yolculuğunda karşılaşılan zorluklar, üstesinden gelinmesi gereken kısıtlar mevcut. Bu anlamda Ağ'ı 2023 ve sonrası vizyonuna taşıyacak sürdürülebilirlik ve öl-

çeklenebilirlik ihtiyaçlarını belirlemek adına önemli çalışmalar gerçekleştirildi. Bu çalışmalar kapsamında Ağ'ın mevcut durumunu koruyabilmesi, gelişimini ve genişlemesini sürekli kılabilmesi adına mevcut yapının kısıtlarını ortadan kaldıracak formüller üzerinde uzlaşılması ve hayata geçirilmesi ihtiyacı ön plana çıkarıldı.

Mevcut kısıtların ortadan kaldırılmasını sağlamak adına Ağ'ın gelecek vizyonu ile uyumlu atılması gereken adımlar 3 ana çalışma alanı altında toplandı ve geçtiğimiz yıl içerisinde, her bir alanda paralel çalışmalar yürütüldü:

1. Operasyon ve İş Modeli
2. Kaynak Yapısı ve Gelir Modeli
3. Tüzel Kişilik ve Yönetişim Modeli

Gelecek yıla dair önceliğimiz, her bir başlık altında ortaya konan alternatif çözüm modelleri yukarıda bahsi geçen sürdürülebilir ve ölçüklendirilebilir bir ağ vizyonu ile uyumlu bir halde uygulama yol haritasına dönüştürebilmek. Peter Drucker'ın da söylediği gibi strateji bir emtia, uygulama ise bir sanat. 2023'e doğru ilerlerken tahayyülün gerçeğe dönüşmesi en büyük hedefimiz.

KRİZ DÖNEMLERİNDE BİR AĞ OLMAK

Kenan Çayır, Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı

Öğretmen Ağı'nın Değişim Elçisi öğretmenlerini bir araya getiren Yaz Buluşmaları'nda bana söz verildiğinde, hep eğitim ile ilgili bir çerçeve çizmeye çalışırım. Yıllardır bu çerçevenin vazgeçilmez referanslarından birisi de Ulrich Beck'in "Risk Toplumu" kitabıdır. Risk kavramını gündeme getirerek eğitimle ilgili tüm konuları, yaşadığımız çağın özellikleri ile birlikte düşünmemiz gerektiğini vurgulamaya çalışırım. Zira eğitim bir vakumda gerçekleşmez, apolitik bir alan değildir; aksine kendisini çevreleyen sosyo-politik-kültürel koşullarla birlikte düşünülmesi gerekir. Böyle bakınca eğitimi dünyanın her köşesinde artan risklerden ve krizlerden bağımsız ele alamayacağımızı görürüz. 20. yüzyılın ikinci yarısında riskler deyince aklımıza daha çok "az gelişmiş" ülkelerdeki işsizlik, açlık ve savaşlar sorunu geliyordu. Bu sorunlar şüphesiz devam ediyor. Ancak artık küresel düzeydeki risklerle ve krizlerle de karşı karşıyayız. İklim krizi dediğimizde artık ülkelerin sınırlarını aşan

bir sorundan bahsediyoruz. Ülkeler arasında artan göç ve buna eşlik eden ırkçılık, radikalizm ve otoriterlik de küresel bir boyut kazanmaya başladı. Covid-19 pandemisi (ve gelecekteki olası birçok kriz) Risk Toplumu kavramını daha da ciddiye almamız gerektiğini gösteriyor.

Peki eğitim alanında bu krizlere karşı neler yapılabilir? Öğretmenler başta olmak üzere eğitimin aktörleri krizlerle mücadelede nasıl bir tutum sergileyebilir ve ne tür mücadele araçları geliştirebilirler? Bu kadar karmaşık bir konuyu eğitimin tek başına çözebileceğini sanmak fazla iyimser bir yaklaşım olur. Ancak eğitimin risk toplumundan etkilenen ve bu riskleri dönüştürme kapasitesine sahip bir alan olduğunun da altını çizmek gerekir. Neticede bu riskler ve krizler insan yapısıdır; krizlerin sebebi insanların oluşturduğu ekonomik ve politik sistemlerdir. Dolayısıyla insan yapısı olan riskler yine insanlar tarafından ele alınabilir, tartışılabilir,

dönüştürülebilir. Bu açıdan bakıldığında eğitim çok önemli bir işleve sahiptir.

Bugün karşı karşıya olduğumuz krizleri bürokratik yapıların yavaşlığıyla ve geleneksel eğitim yaklaşımlarıyla aşmamız neredeyse imkânsız. Zira krizler hem küresel, hem çok boyutlu hem de hızla ve sürekli yayılıyor, değişiyor. Ülkelerin kendi tekil sistemleri içinde ya da öğretmenlerin bireysel çabalarıyla çözülmesi zor krizlerle karşı karşıyayız.

Böylesi büyük krizlere ancak daha yenilikçi yöntemlerle, ortak mücadele ile ve insanların topluluklar içinde birey/özne olmasıyla cevap üretebiliriz. Bu cümle aslında Öğretmen Ağı'nda yerleştirmeye çalıştığımız kültür ve felsefenin de özeti. Ağ'da topluluk içinde birey/özne olmak nasıl oluyor, ortak mücadele ne anlama geliyor ve bu niçin yenilikçi? Bunları kısaca açmaya çalışayım:

Öğretmen Ağı öğretmenlerin, sivil toplum ve kamu kurumlarının ve farklı alanlardan kişilerin bir araya geldiği bir işbirliği platformudur. Ağ'a katılmak isteyen bir öğretmen Değişim Elçisi Öğretmen Topluluğu'nun bir parçası olur ve Ağ'ın değerlerinin yaygınlaştırılması konusunda inisiyatif alır; Ağ'ın paydaşı olan kurum ve kişilerle işbirliği yapar. Bunun için öğretmenler amaca yönelik küçük (adhokratik) gruplar kurarlar, ihtiyaçları doğrultusunda meslektaşlarıyla üretir ve paylaşırlar. Bu, Türkiye'deki yaygın eğitim ekosistemi için yenilikçi bir yaklaşımdır. Zira hâkim yaklaşım öğretmenlerle kısa süreli eğitimler vermek için bir araya gelmek üzerine kuruludur. Bu yaklaşımdaki en büyük sorun, öğretmenlerin sınıfa döndüklerinde tekrar yalnızlaşmaları ve ne kadar iyi örnek üretirlerse üretsinler bunların hep tekil kalmasıdır. Tekil deneyimlerin çoğalmasının krizlere cevap üretebilecek bir kültürel dönüşüme yol açmasını beklemek oldukça zordur.

Öğretmen Ağı'nın felsefesinde ise öğretmenler önceden belirlenmiş içeriklerle eğitim almazlar. Aksine kendi belirledikleri ihtiyaçlar/sorunlar etrafında meslektaşlarıyla, Ağ'ın paydaşı olan kişi ve kurumlarla bir topluluk halinde çalışırlar. Bu bir araya gelme her topluluğun disiplinlerarası bir niteliğe sahip olmasını sağlar. Topluluklar kendi amaçlarını kendileri belirler, tamamıyla esnek gönüllülük mantığıyla işler. Öğretmenler bu topluluklarda bazen deneyim paylaşımı yaparak, bazen seçilen konuda bir ürün/çözüm üreterek derinleşirler. Bu üretilen çözümler aslında birer prototiptir, öneridir ve öğretmenler diğer meslektaşlarını sürekli bu önerileri geliştirmeye çağırırlar. Ağ felsefesi karmaşık krizlerin basit reçetelerinin olamayacağını ve ürettiklerimizi sürekli revize etmemiz gerektiğini vurgular. Ağ'ın sürdürülebilir topluluk yapısı da ihtiyaç olan konularda sürekli derinleşmeye imkân tanır.

Ağ'ın yapısı öğretmenlere ve diğer paydaşlara topluluk içinde birey olma deneyimi sunar. Bazen topluluk ve birey olma birbirinin zıddı gibi algılanır. Gerçekten de bazen katı bürokratik yapılar bireysel özgürlüğe alan bırakmaz. Bu yapılarda insanlar özgürce hareket edebilme ve inisiyatif alabilme alanı bulamazlar. Sonuç ise Türkiye'de sıklıkla dile getirildiği gibi öğretmenin yalnızlaşması ve yabancılaşmasıdır. Bu yüzden birçok öğretmen tekil hareket etmeyi seçer. Ancak yukarıda vurguladığım gibi birbiriyle ilişkilendirilmediğinde, bir topluluk içinde etkileşmediğinde tekil deneyimlerin çoğalması bir dönüşüme yol açmaz. Birey olmak topluluk olmak ile çelişmez. Aksine, Fatmagül Berktaş'ın sözleriyle bireylik "birlikte olmayı ve eylemeyi seçtiğimiz, ortaklığı çoğaltmak için birlikte düşündüğümüz... başkalarıyla kararlara katılıp sorumluluk aldığımız zaman gerçek anlamıyla ortaya çıkar" (Düşünme Etiği, s. 22). Öğretmen Ağı birlikte eylemeyi seçen öğretmenlerin ve paydaşların oluşturduğu bir ortaklık platform-

dur. Burada ortaklık vizyonu, dönüştürücü etki yaratmakta kilit öneme sahiptir. Zira Berktaş'a göre zaten çağımızın krizlerinin sebeplerinden biri ortak hareket etme hayalinin azalmasıdır.

Öğretmen Ağı bu bağlamda bir ortak hareket etme hayalidir. Bu hayalin merkezinde hangi dünya görüşünden olursa olsun ayrımcılık yasasını, kapsayıcılığı, eşitliği, hakkaniyeti yerleştirme hedefiyle bir araya gelen ve inisiyatif alan Değişim Elçisi öğretmenler vardır. Ağ'ın profesyonel ekibi yüzlerce paydaşı öğretmenlerle buluşturmayı ve öğretmenlerin esnek bir yapı içerisinde paylaşımlarını ve üretmelerini kolaylaştırır. Çağımızın büyük krizleriyle mücadele etmek ve kültürel dönüşümü sağlamak zaman alacak bir süreçtir. Ağ'da değişime elçilik yapan öğretmenlerin gönüllülüğü, paydaşlarla kurulan ortak hareket alanı ve inisiyatif alma kültürünün hızla ve etkin bir şekilde yaygınlaştırılması bu sürece umutla bakabilmemizi sağlamaktadır.

DEĞİŞİMİN ETKİSİ

DEĞİŞİM VERİLERİ

EKOSİSTEM MODELİNİN MÜMKÜN KILDIĞI DEĞER

YARATICI PROBLEM ÇÖZME TOPLULUĞUNUN YARATTIĞI ETKİ

AĞ VE TOPLULUKLAR ARAŞTIRMASI

Ankara, Çankaya Seğmenler Parkı'nda gerçekleşen buluşmada öğretmenler bir çember oluşturmuş durumda kameraya sırtı dönük olarak çemberin ortasında duran bir kişinin konuşmasını dinliyorlar.

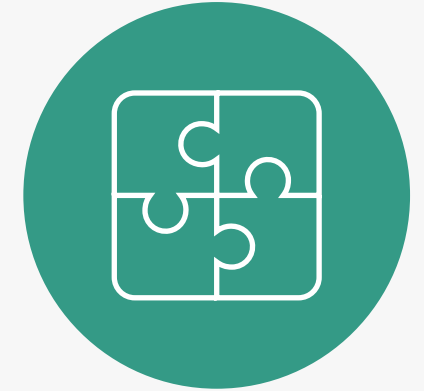
DEĞİŞİMİN VERİLERİ

45
ŞEHİRDEN

473
DEĞİŞİM
ELÇİSİ

28
ADHOKRATİK
TOPLULUK

41.395
GÖNÜLLÜLÜK
SAATİ

PAYDAŞLAR

296
PAYDAŞ KİŞİ
VE KURUM

282
PAYDAŞLAR İLE
FARKLI İŞBİRLİĞİ

ETKİNLİKLER

(Eylül 2020 - Aralık 2021 Faaliyet Raporu döneminde)

Dijital Etkinlik Sayısı: **514**

Yüz Yüze Etkinlik Sayısı: **34**

Toplam Etkinlik Sayısı: **548**

Etkinliklerle Ulaşılan İl Sayısı: **81**

Etkinliklere Katılan Kişi Sayısı: **17.557**

ÖĞRETMENLER

15 Öğretmen Ağı'na dahil olan öğretmenlerin birbirleriyle tanıştığı ve Ağ'ı yakından tanıdığı tanışma toplantısı sayısı

6 Değişim Elçisi olmak isteyen öğretmenlerle yapılan oryantasyon buluşması sayısı

113 Öğretmenlerin her gün karşılaştıkları problemlere yönelik geliştirdikleri yaratıcı çözümlerin sayısı

7.214 Öğretmen Ağı *Çözüm Merkezi*'ne yüklenen çözümlerin indirilme sayısı

DİJİTALDE ÖĞRETMEN AĞI

Üye Sayısı
(www.ogretmenagi.org)

15.975

SOSYAL MEDYADA ÖĞRETMEN AĞI

Instagram takipçi sayısı:
56.439

Twitter takipçi sayısı:
15.180

LinkedIn takipçi sayısı:
32.926

Facebook hayran sayısı:
7.324

Youtube abone sayısı:
4.968

Medium'da yayınlanan blog yazısı:
191

Üretilen Podcast bölümü:
Öğretmenin Sesi **21**
Bi' Çırpıda **7**
Dinlenme **+5.600**

EKOSİSTEM MODELİNİN MÜMKÜN KILDIĞI DEĞER

Melike Ergün, Öğretmen Ağı İzleme Değerlendirme Danışmanı

Öğretmen Ağı, Ağ'ı meydana getiren her bir bileşen için ve toplum için değer yaratan süreç ve sonuçlar üretmek üzere yapılandırılmış bir ekosistem modeline dayanıyor. Öğretmenlerin güçlenmesi için onları çevreleyen ve destekleyen sürdürülebilir bir ağ tahayyülü, Öğretmen Ağı'nın izleme ve değerlendirme çalışmalarının odağında yer alıyor. Bu odaktan hareketle, hem Ağ çalışmalarının içeriklerinin ve uygulamalarının geliştirilmesi hem de Ağ'ın stratejik hedefleri doğrultusunda işlerliğinin ortaya konması amacıyla çeşitli düzeylerde izleme çalışmaları yapılıyor.

Ağ'ın kuruluşundan bu yana, mevcut faaliyetlerin izlenmesi ve gelecek faaliyetlerin planlanması amacıyla etnografik eylem araştırması

yürütülüyor. Bu yöntem, bir faaliyetin sonlanması beklenmeden ve eşzamanlı olarak gelecek adımların planlanmasını, böylece sürekli araştırma ve öğrenme anlayışının hayata geçirilmesini mümkün kılıyor. Bir başka deyişle Ağ bir yandan eyleyerek, bir yandan da eylediklerini izleyip geri bildirimler biriktirerek faaliyetlerini sürekli geliştiriyor. Bunun yanı sıra, 2020 yılına kadar benimsenen izleme değerlendirme çerçevesi kapsamında, öğretmenlerin güçlenmesi ve öğretmen inisiyatifinin anlamlandırılması ile Ağ'ın bileşenlerinin etkileşiminin araştırılmasına yönelik çalışmalar da yürütüldü. Bu çalışmalar Öğretmen Ağı çatısı altında ve hatta Öğretmen Ağı sınırlarının dışına da taşarak üretilen değer ne olduğunu anlama ve ortaya

koyma ihtiyacını doğurdu. Öğretmen Ağı gibi, bir ekosistem modeli ile çalışmalarını sürdüren ve farklı bileşenlerinin etkileşimi ile etki yaratan bir oluşuma uygun izleme ve değerlendirme çerçevesi için araştırma yapıldı. Bu kapsamda Wenger, Trayner ve de Laat⁴ tarafından 2011 yılında ortaya konan, topluluk ve ağlarda değer üretiminin değerlendirilmesi konulu kavramsal çerçeve benimsendi. Değer odaklı izleme çerçevesi, Öğretmen Ağı modeli ve faaliyetlerine uyarlanarak Ağ'ın değer üretiminin anlamlandırılmasına yönelik çalışmalar planlandı.

⁴ Wenger, E., B. Trayner, ve M. de Laat, (2011). *Promoting and Assessing Value Creation in Communities and Networks: A Conceptual Framework*. Rapport 18, Ruud de Moor Centrum, Open University of the Netherlands.

2021 yılında yürütülen izleme ve değerlendirme faaliyetleri kapsamında, Ağ'da düzenlenen etkinliklerin izlenmesi ve iyileştirilmesinin yanı sıra iki araştırma hayata geçirildi. Bu araştırmalardan ilki, Ağ'ın adhokratik işleyişinin mümkün kıldığı ve Değişim Elçilerinin inisiyatifleriyle oluşturulan alt toplulukların ürettiği değere odaklanırken, ikincisi ise Ağ'ın ekosistem modelinin bir başka bileşeni olan paydaşlarla yürütülen işbirliklerinin doğurduğu değeri ortaya koymayı hedefledi.

Türkiye'de öğretmenlerin güçlenmesine yönelik yürütülen çalışmalara bakıldığında, belli bir sayıda öğretmenin başı, sonu belli bir program sunularak "eğitilmesi" yoluyla belli sayıda öğrenciye ve/veya eğitimciye ulaşılması gibi sayısal hedefler konan; önceden planlanan ve ardından sahaya taşınan çalışmaların, projelerin yaygın olduğu görülüyor. Böylesi bir anlayış ve

beraberindeki izleme ve değerlendirme yaklaşımının, temas edilen öznelerle sürdürülebilir bir ilişkilenemeyi hayata geçirmesinin güç olduğu söylenebilir. Oysa Öğretmen Ağı'nın esnek, adhokratik ve çok paydaşlı işleyişinde, süreci sahadan gelen ihtiyaç ve ihtiyacı ortaya koyarak beslenmek, çözüm geliştirmek, birbiriyle dayanışmak isteyen öğretmenlerin inisiyatifleri bizzat belirliyor; başlatıyor. Örneğin, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi olan öğretmenler adhokratik alt topluluklar kuruyor; Kolaylaştırıcı Ekip, Ağ'ın araçlarının ve mekanizmalarının kullanılmasını kolaylaştırarak topluluk üyesi Değişim Elçilerinin beslenmesini, dayanışmasını destekliyor ve onları Ağ'ın ilgili paydaşlarıyla buluşturuyor. Takvimi dahi Değişim Elçisi öğretmenler tarafından belirlenen süreçte Ağ'ı meydana getiren farklı bileşenler birbiriyle etkileşime girerek bir değer üretiyor. Kimi örneklerde bu değer Ağ'ın dışına sira-

yet ediyor, taşınıyor. Ağ'ın ekosistem modeli, adhokratik yapısı ve işleyişi böylesi bir değer yaratımını mümkün kılıyor ve onu destekliyor.

Öğretmen Ağı'nın ekosistem modelinin farklı düzeylerde ve döngüsel bir biçimde yarattığı değer anlaşıldığını kolaylaştırmak için Wenger, Trayner ve de Laat'ın ortaya koyduğu kavramsal çerçeveden faydalandığını belirtmiştim. Çerçeveye göre, değer yaratımı çeşitli değer döngülerinden meydana geliyor. Bu döngüler zaman zaman birbirini izleyen ve etkileyen dişliler gibi işlerken, zaman zaman ise başa dönen, sarmal bir döngü olarak deneyimlenebiliyor. Örneğin, Ağ'ın Değişim Elçilerinin buluşmalara katılımı ve bir araya gelişleri bir etkileşim değeri üretiyor. Bu buluşmalarda Değişim Elçileri besleniyor, farkındalık kazanıyor, ilham alıyor ve böylece potansiyel değer yaratılıyor. Potansiyel değer olarak adlandırılan ilham ve güçlenme ile bir-

likte Değişim Elçileri harekete geçme motivasyonu kazanabiliyor; mevcut güçlenmelerini öğrencileriyle, meslektaşlarıyla paylaşmak ve potansiyel değer kendileriyle sınırlı kalmamasını isteyebiliyor. Buna ise uygulama değeri deniyor. Uygulama değeri, bir adhokratik topluluk kurup ortak bir konu etrafında beslenerek, tartışarak, derinleşerek ve/veya sürecin devamında bir ürün üreterek veya potansiyel değeri sınıfa taşıyıp öğrencilerle paylaşarak gerçekleştirilebiliyor. COVID-19 pandemisi ortaya çıktıktan kısa bir süre sonra kurulan Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) adhokratik topluluğunu kuran ve birlikte üreten Değişim Elçilerinin, pandemi koşullarında öğrencilerin okulla uyumunun nasıl desteklenebileceğine yönelik "Yeni Dönemde Okula Uyum Kitapçığı: Öğretmenlere ve Öğrencilere Yönelik Yaratıcı Çözümler"i hazırlaması uygulama değeri döngüsünü örnekleyen bir deneyim olarak karşımıza çıkıyor.

Hatta topluluk üyesi Değişim Elçileri süreçteki deneyimlerini ve süreç sonunda geliştirdikleri kitapçığı Türkiye'nin çeşitli illerinden meslektaşları ile paylaşarak, meslektaşları ve onların öğrencileri için yeni bir etkileşim değeri ve potansiyel değer doğmasını mümkün kılabiliyor. Değer döngülerinin bir sonraki aşaması ise dönüştürücü değer olarak adlandırılıyor. Bu döngü ise, bu aşamaya kadar üretilen değerlerin Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) gibi yapıların bünyesindeki süreç ve mekanizmalara taşınması için işbirlikleri geliştirilerek yaygınlaştırılmasına ve yapılarda dönüştürücü bir etki doğurmasına karşılık geliyor.

Kavramsal çerçevede ortaya konan değer döngüleri sarmal bir yapı ve işleyişe sahip. Her bir

döngü yeni bir değer döngüsünü doğuruyor. Değer yaratımı, doğrusal ve tek yönlü bir akış içinde gerçekleşmek yerine etkileşimsel, bitmeyen ve hatta yeni döngüler doğuran sarmal bir süreç olarak karşımıza çıkıyor.

Öğretmen Ağı ekosistem modelinin, karşılıklı ve etkileşimsel öğrenmeler ile güçlenmeleri mümkün kıldığı yazının geçmiş bölümlerinde ele alınmıştı. Öğretmen Ağı tarif edilirken “Öğretmenlerin, meslektaşları ve farklı disiplinlerden kişi ve kurumlarla bir araya gelerek güçlendiği paylaşım ve işbirliği ağı.” olarak tanımlanıyor ve Ağ yapısı bu çerçevede çeşitli bileşenlerin etkileşimi mümkün kılıyor. Tanımda geçen “farklı disiplinlerden kişi ve kurumlar” Ağ'ın paydaşları olarak kabul ediliyor. Değişim

Elçisi öğretmenlerin belirlediği ihtiyaç ve ortaya koyduğu inisiyatif, Ağ'ın paydaşlarının yetkinlikleri ve birikimleri ile bir araya geldiğinde karşılıklı beslenme ve üretme ortamı ile bir çarpan etkisi doğuruyor. Bunun yanı sıra Ağ'ın Kolaylaştırıcı Ekibi paydaşların birbiriyle etkileşimini ve birbirinden beslenmesini desteklemek amacıyla paydaş buluşturuculuğu yapıyor. Böylece Ağ'ın paydaşları düzeyinde de bir değer yaratılıyor. 2021 yılında Ağ çatısı altında işbirliği gerçekleştirilen paydaşlarla birlikte yürütülen izleme çalışmalarının bulguları da bu değeri doğruluyor. Çalışmalar kapsamında elde edilen kimi bulgulara göre, Öğretmen Ağı işbirliklerinin paydaş kurumların hedefleri ile örtüştüğü ve kurumların sivil alandaki bilinirliklerinin artmasını desteklediği, birikimlerinin

geniş bir kitleye yaygınlaştırılmasının sağlandığı, eğitim ekosistemini etkileyecek bir dönüşüm hareketinin özneleri olarak Değişim Elçisi öğretmenlerin inisiyatif ve motivasyonlarının ilham verici bulunduğu, Ağ'ın adhokratik işleyişinin yürütülen işbirliklerinin etkisini artırdığı ve hatta kimi kurumların bu işleyişi kendi ölçeklerine nasıl taşıyabilecekleri üzerine düşünmeye, çalışmaya başladığı karşımıza çıkıyor. Dolayısıyla Öğretmen Ağı'nın temas ettiği her kitle yürütülen çalışmalardan etkilenirken, aynı zamanda da çalışmaları etkiliyor, şekillendiriyor. Yaratılan değer Ağ ekosistemindeki her bir bileşenin hem kendi içinde hem de birbirleri arasında bağlantılar kurularak daha da güçleniyor; böylece değer toplumsal ölçekte fayda sağlaması kolaylaşıyor.

YARATICI PROBLEM ÇÖZME TOPLULUĞUNUN YARATTIĞI ETKİ

Çiğdem Tongal, Heart Mind Design (HMD), Etki İzleme ve Hikayeleştirme Sorumlusu

“Öğretmenliğe başladığımdan beri sanırım ilk defa bu kadar ait hissettim kendimi bir topluluğa.” **Yaratıcı Problem Çözme Programı Katılımcısı**

Öğretmenler eğitim ekosistemi içindeki tüm paydaşların ortak kesişim alanında yer alıyor ve günlük akışları içinde çok sayıda paydaşla doğrudan iletişimdeler. Buna rağmen birçok araştırma onların günlük hayatlarında hissettikleri en güçlü duygunun yalnızlık hissi olduğuna işaret ediyor. Bu hissin pandemiyle birlikte yaşanan uzaktan eğitim sürecinde derinleştiği ve öğretmenlerin süregelen ve katlanarak çoğalan birçok sorunla bire bir mücade-

le etmeye devam ettiklerini biliyoruz. Bugün, belki de hiç olmadığı kadar güçlü bir şekilde, öğretmenlerin bir topluluğun parçası olma hissine ihtiyaçları var.

Öğretmenlerle birlikte yürüttüğümüz Yaratıcı Problem Çözme (YPC) Programı'nın en değerli kazanımlarının da bu alanla ilişkili olduğuna inanıyorum. Programla birlikte doğan YPC topluluğunda öğretmenler birlikte öğrenme ve paylaşım alanları açarak aidiyet duygularını güçlendirdiler ve Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinde derinleşerek her gün yaşadıkları problemler karşısında çözüm bulmak için birbirlerine destek oldular.

Program boyunca gözlemlediğimiz bu etkileri görünür kılmak adına 2020 yılında gerçekleştirdiğimiz değer odaklı izleme çalışmaları öğretmenlerin yaratıcı özgüvenlerinin arttığını, mesleklerine olan bakış açılarının olumlu yönde dönüştüğünü ve öğretmenlerin artık yalnız hissetmediklerini gösterdi. Bu neticelerin ardında YPC Programı ile birlikte öğretmenler için Ağ içinde bir dönüşüm yolculuğunun başlaması, Ağ'a duyulan aidiyet hissini güçlenmesi ve program dahilinde kazanılan öğrenimlerin ve uygulamaların sınıf içinde deneyimlenerek pekiştirilmesi fırsatının olması öne çıktı.

Programla birlikte doğan Yaratıcı Problem Çözme topluluğunda öğretmenler birlikte öğrenme ve paylaşım alanları açarak aidiyet duygularını güçlendirdiler ve Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinde derinleşerek her gün yaşadıkları problemler karşısında çözüm bulmak için birbirlerine destek oldular.

Gözlemlediğimiz en değerli etki ise öğretmenlerin programın ardından yaşadıkları sorunlar karşısında daha güçlü hissederek çözüm geliştirebileceklerine olan inançlarının artması yönünde oldu. Tüm bunlar YPÇ topluluğunun etkisinin ne denli dönüştürücü bir güce sahip olduğunu ortaya koydu.

Bu etki çalışmasının hemen ardından başlattığımız Adım Adım YPÇ webinar serisi ve Takımyıldız topluluğunun velilere dönük geliştirdiği **Veli-Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı** da temelde YPÇ topluluğunun hem eğitim sisteminde yaşana-

bilecek büyük bir dönüşüm karşısında müthiş bir esneklikle, hata yapmaktan korkmadan ve hızla harekete geçebileceğini hem de süreçte öğrendikleri deneyimlerle ekosistemin tüm paydaşlarına ilham olabileceğini gösterdi. Adım Adım YPÇ çevrimiçi programına yeni mezun öğretmenlerin yoğun ilgi göstermiş olması da topluluğun gelecek dönüşüm potansiyeline işaret etti.

Son dönemde bu üretim ve dayanışma gücünün çok değerli bir göstergesi **Yaratıcı Özgüven Festivali** oldu. Topluluğun yaşadığı aidi-

yetin kendilerinin de birebir emek sarf ederek planladıkları bir kutlamayla somutlaşmasının ve Türkiye'nin dört bir yanından binlerce öğretmenin çevrimiçi bir araya gelerek çoğunlukla tanınmayan yaratıcı özgüven kavramını kutlamasının YPÇ Programı'nın hikayesinde yeni bir bölüm başlattığına inanıyorum. Öğretmenlik mesleğinin de yaratıcı bir meslek olduğunu ve eğitim ekosisteminde yaratıcılığın öğretmenler tarafından da savunulduğunu görmek ve bu alanda Türkiye'de ilk defa gerçekleştirilen etkinliğin ardından katılımcıların çok önemli bir bölümünün artık hata yapmak-

tan korkmayacağını belirtmeleri benim için eğitim alanında bugüne kadar şahit olduğum, en etkilendiğim anlardan biriydi.

Bu vesile ile, YPÇ topluluğunun olağanüstü potansiyelinin daha nice anlamlı çalışma üreteceğine olan inancımınla birlikte, bu topluluğun bir parçası olmaktan ve hikayelerini birebir izleme fırsatı bulmaktan duyduğum mutluluğu da sizlerle paylaşmak isterim. Bu çalışmalarını takip etmek ve topluluğun büyüyerek çizeceği yeni yolları görmek için sabırsızlanıyorum.

AĞ VE TOPLULUKLAR ARAŞTIRMASI

Batuhan Aydagül, The University of Wisconsin–Madison Doktora Öğrencisi, Öğretmen Ağı Danışmanı

Öğretmen Ağı'nı henüz ördüğümüz günlerde hayaller kuruyorduk. Ağ'a takılan öğretmenlerin yakın bir gelecekte bizim öngöremediğimiz fikirleri hayata geçirmesi bunlardan biriydi. Özünde öğretmenlerin birikimine güveniyorduk ve Ağ'ın işlevini de öğretmenlerin bir arada güçlenmesine kolaylaştırıcılık edecek şekilde kurguluyorduk. Sevgili Müge Ayan'ın araştırmalarıyla ortaya koyduğu gibi öğretmenlerin özne olarak güçlenmesiyle Ağ'ı "**Burası Tamamen Bizim**" olarak tanımlayarak sahiplenmeleri eş zamanlı gelişti. Geçtiğimiz iki yıl boyunca dünyayı etkileyen küresel pandemi ağ yaklaşımının potansiyelini gördüğümüz bir dönem oldu. Değişim Elçisi öğretmenler kendi inisiyatifleri ile oluşturdukları adhokratik topluluklarla eğitim-öğretimde karşılaştıkları zorluklarla kolektif olarak başa çıkmanın yollarını aradılar. Hem adhokratik topluluklar hem de bu süreçte öğretmenlerin geliştirdikleri çözümler ilk günlerdeki aklımızın ötesindeydi, hayallerimizin içinde.

Öğretmenlerin başı çektiği öğrenen topluluklara başka bir örnek ise Burası Tamamen Bizim Kampı oldu. Pandemi sırasında hem bir arada olmaya hem de doğaya özlemin bulunduğu bu kamp tamamen Değişim Elçisi öğretmenlerin aklında ve elinden çıkma bir etkinlik olarak iki yaz üst üste Toroslar'da gerçekleşti. Öğretmenlerin aileleriyle beraber bir arada geçirdiği üç gün tam da antropolog Jean Lave'in dikkat çektiği öğrenmenin sosyal bağlamına örnek oluşturuyordu. Burası Tamamen Bizim Kampı bize bir kere daha öğretmenlerin kişisel gelişiminin ve iyi olma hallerinin bir bütün olduğunu hatırlatıyordu. Kamp bir yandan da öğretmen inisiyatifinde oluşturulan içeriğin entelektüel niteliğine dikkat çekiyordu. Edebiyat ve sinemada Toroslar, Anadolu aşık müziğinin Batı felsefesiyle beraber düşünülmesi, sanat okumaları gibi başlıklar öğretmenlerin entelektüel birikimini ve bu yönde de beslenme ihtiyacını gösteriyordu.

Değişim Elçisi öğretmenlerle beraber adhokratik toplulukları ve çıktıları konuştuğumuzda Öğretmen Ağı'nın pedagojisinin öğretmenleri özgürleştirici yanı belirgin oluyor. Bu da öğretmen politikaları ve çalışmaları çerçevesinde bize önemli bir içgörü sunuyor. Öğretmeni mesleği öncesi ve ötesinde değerleriyle bir entelektüel olarak kabul etmek önemli bir eşik noktası olarak karşımıza çıkıyor. Bu kabulden yola çıkacak politika ve destek arayışlarının da öğretmenlerin özgürleşerek güçlenmelerine katkısının artacağını tahmin edebiliriz.

Türkiye'nin önde gelen vakıflarının vizyonu ve desteği ve Değişim Elçisi öğretmenlerinin birikiminin ve gayretinin bir araya gelmesiyle Öğretmen Ağı'nın başarı hikayeleri de zamanla örülüyor. Kendini bu hikayelerin bir parçası hisseden herkesin bu yolculuğa katkısı çok kıymetli.

Öğretmen Ağı'nın Mardin'de gerçekleşen tanışma toplantısında bir grup öğretmen Saçmalama Sandalyesi oyununu oynuyor. Bir sandalyede oturan öğretmenin etrafında çember oluşturmuş bir grup öğretmen bulunmaktadır.

#DEĞİŞİM ÖĞRETMENLE

ADHOKRATİK TOPLULUKLAR: DEĞİŞİMİN BAŞLADIĞI YER

YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ

VELİ-ÇOCUK TANIŞIKLIĞI KİTAPÇIĞI

2021 DEĞİŞİM ELÇİLERİ YAZ BULUŞMASI - "NASIL ÖĞRETMEN OLUNUR?"

BURASI TAMAMEN BİZİM KAMPI

OKULA UYUM ÇALIŞTAYI

HİBRİT YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI

DİJİTALLEŞEN YARATICI ÇÖZÜMLER

TEMEL DÜŞÜNME BECERİLERİ PROGRAMI

ÖĞRETMEN OLMAYA DAİR #BİLMEDİKLERİMİZ İLETİŞİM KAMPANYASI

ADHOKRATİK TOPLULUKLAR: DEĞİŞİMİN BAŞLADIĞI YER

Güenalp Turan, Öğretmen Ağı Ağ Koordinasyon ve Topluluk Yönetimi Sorumlusu

Sahadaki paylaşımlarımızın birçoğunda karşılaştığım öğretmenler, sınıflarındaki uygulamaları, stratejilerini ve donanımlarını önemsiz görme, hatta yok sayma eğilimine sahip. 5 senedir birlikte çalıştığım eğitimciler, uzmanı oldukları konularda bile “Yine de bir hocaya sorulalım.” veya “Şu kurumdan bir uzman çağıralım.” cümlelerini sıklıkla kuruyorlar. Öğretmenler yaptıklarının, uzmanlıklarının ve deneyimlerinin değersizleştirilmesini çokça görmüş ve bunun neticesinde bu durumu iyice kanıksamış durumda. Eğitimde yerleşen bu anlayışın ciddi bir kısmının bireyin ve toplulukların değerini görmeyen bürokratik yapılardan kaynaklandığını düşünüyorum. Bu anlayışı tersine çevirmek için eğitim ekosistemine Öğretmen Ağı olarak önerdiğimiz model ise adhokratik işleyiş.

Adhokrasi kendi başına yeni bir model olmasa da, eğitim ekosistemi için dönüştürücü bir yak-

laşımsal önerme. Öğretmen Ağı içerisinde üzerine düşünmeye, çalışmaya bir süredir devam ettiğimiz bu kavram, eğitimciler tarafından henüz yaygın olarak bilinmiyor. Öğretmen Ağı İçerik Danışmanı Kenan Çayır’ın “*Adhokrasi: Öğretmenler Adına Değil, Öğretmenlerle Birlikte Bir Ağ Olmak*” yazısından kısaca hatırlatmak gerekirse; adhokrasi kavramının kökeni “amaca özel/yönelik” gibi bir anlama sahip olup, bürokrasiden farklı olarak daha yatay ilişkilerle ve bir amaç doğrultusunda bir araya gelen ve esnek çalışan gruplardan oluşan bir örgütlenme kültürünü tanımlamak için kullanılıyor. Bu işleyiş aslında, bizi özgürleştirmenin de ötesinde, yarattığımız veya yaratabileceğimiz derinlikli etkiyi de ivmelendirme potansiyeli olan bir model olarak karşımıza çıkıyor. Peki neden hepimizin usandığını dile getirdiği, olumsuz birçok anlamda kullanılan bürokrasi yerine adhokratik bir işleyiş eğitim ekosisteminde daha da yaygınlaşamıyor?

Kavramın ve içerdiği esnekliğin henüz çokça yaygınlaşmamasının sebeplerinden birinin, bu işleyişin ürettiği değer yeterince anlaşılmasına yoruyorum. Alışık olduğumuz bürokratik sistemler kağıt üzerinde işler gözüktüğü ve etkileri, pozitivist bir anlayış ile girdi ve çıktı bağlamında oldukça görünür kılınabildiği için işleyişin kendisi pek de sorgulanmıyor. Örneğin, öğretmenlerin “güçlendirilmesi” hedefiyle çeşitli eğitimler yöneticiler tarafından kararlaştırılıyor, uygulanıyor ve öntest-sontest uygulamaları ile nasıl bir etki üretildiği gösterilmeye çalışılıyor. Alışageldiğimiz bu düzen sorgulanmadığı sürece kulağımıza anlamlı da geliyor. Fakat, hayat bizlere yukarıdan-aşağıya sistemlerin ele alabileceğinden çok daha karmaşık problemler sunuyor. Bu sebeple eğitim ortamlarının üretebileceği etki de aynı ölçüde karmaşık oluyor.

Melike Ergün'ün bu faaliyet raporunda yer alan "Ekosistem Modelinin Mümkün Kıldığı Değer" başlıklı yazısında değindiği üzere, Öğretmen Ağı'nda değer odaklı bir etki anlayışıyla, kısa süreli etkileşimlerin ötesine geçen, katılımcı/eğitmen rollerini kullanmayan, uzun ömürlü ve amaca yönelik etkileşimleri eğitim ekosistemi için kritik görüyoruz. Adhokratik işleyiş, tam da bu değer anlayışına uygun bir şekilde çalışmamıza izin verdiği için benimsiyoruz.

Bizlerin adhokratik topluluklar dediği bu öğretmen gruplarında nasıl bir değer üretildiğini daha da görünür kılabilmek adına, Wenger, Trayner ve de Laat5 tarafından oluşturulan bir modeli esas alarak hazırladığımız değer odaklı izleme çerçevemiz küçük toplulukların dalga dalga büyüyen etkilerini görünür kılıyor.

2020 yılında, COVID-19 salgınıyla beraber okulların kapanma sürecinde, farklı illerden bir araya gelen 15 Değişim Elçisi psikolojik danışman ve rehberin oluşturduğu Çevrimiçi PDR adhokratik topluluğu, birbirleri ile dayanışıp birlikteliklerinden beslenirken, bir yandan da

Etkinlik katılımcıları sınıf ortamında, küçük gruplar halinde bir araya gelmiş durumda yerde oturuyorlar ve çalışma gerçekleştiriyorlar.

Çok katmanlı, derinlikli ve birçok eğitimin paydaşına değer üreten, bizlerin adhokratik topluluklar dediği öğretmen toplulukları eğitimde hedeflediğimiz değişimin kalbini oluşturuyorlar.

diğer öğretmenler ve öğrenciler için neler yapabileceklerini kendilerine sordular. Bunun üzerine, uzaktan eğitim sonrası okula uyum sürecini kolaylaştırmak için ihtiyaç duyulacak araç ve uygulamaları içerecek bir kitin hazırlığına başladılar.

Çevrimiçi PDR adhokratik topluluğunun hikayesi ve değer odaklı izleme bizlere, motive olmuş ve belli bir amaç doğrultusunda bir araya gelen öğretmenlerin, inisiyatiflerinin desteklendiğinde, bürokrasinin getirdiği hantallık

ve hiyerarşiden uzak sivil bir ortamda olduklarında ve yeterli desteği bulduklarında diğer aktörleri ve hatta içinde buldukları sistemleri dönüştürme kudretine sahip olduklarını gösteriyor. Bu yolculuk aynı zamanda, Öğretmen Ağı içerisinde öğretmenlerin üretebileceği birçok yeni kaynağa bir kapı aralamış oldu ve başka öğretmenler tarafından üretilecek olan **“Veli-Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı”** ve **“Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmen-den Öğretmene El Kitabı”**nın da hazırlanmasına ilham verdi.

Öğretmen Ağı insanları olarak bizler, adhokratik toplulukların etkisinin bununla sınırlı kalmadığının farkındayız. İzlediğimiz yaklaşımın birçok kişiyi, kurumu ve özellikle okulları dönüştürdüğünü öğretmenler aracılığıyla ilk elden biliyoruz. Öğretmenlerin ürettiği çıktıların üniversitelerde çeşitli derslerde kullanıldığının ve öğretmenler adaylarının bu çıktılardan faydalanarak güçlendiğini gün geçtikçe sayısı artar şekilde duyuyoruz. Tüm bunları anlamlandırmak ve birleştirmek için, halen süren bir araştırma sürecini de yine öğretmenlerle birlikte yürütüyoruz.

Böyle hikayeler bana, Ağ içerisinde çokça söylediğimiz “Eylem umudu doğurur.” cümlesini hatırlatıyor. Değersizleştirilen ve itibarsızlaştırılan öğretmen emeğine karşı, bu eylemlerin çok güçlü birer cevap olduğunu, mikro ve makro ölçekte sistemi değiştirdiğini, aşağıdan yukarı dediğimiz sosyal hareketi güçlendirdiğini görüyorum. Çok katmanlı, derinlikli ve birçok eğitimin paydaşına değer üreten, bizlerin adhokratik topluluklar dediği öğretmen toplulukları eğitimde hedeflediğimiz değişimin kalbini oluşturuyorlar.

YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ

Yaratıcı Problem Çözme (YPC) topluluğunun bir parçası olan Değişim Elçileri, belirli aralıklarla bir araya gelerek Yaratıcı Problem Çözme Programı'nı değerlendirir, iyileştirme noktalarını konuşur, beyin fırtınası yapar, dünyadan örnekleri araştırarak yeni fikirleri nasıl hayata geçirebileceğini konuşur. Yaratıcı Özgüven Festivali fikri, tam da böyle bir süreçten alınan ilhamla ortaya çıktı. 2020 yılında yapılan değerlendirmelerde, YPC Programı'nın kazanımlarından bir tanesinin, problemleri çözmeye ve değişim yaratmaya yönelik özgüvenlerinin, yani yaratıcı özgüvenin artması olduğu görüldü. Programın öğretmenlerin yaratıcı özgüvenlerine nasıl bir etkisi olduğunu da anlamaya çalıştık. Ekim 2020'de yayınlanan *Yaratıcı Problem Çözme Programı Değer Odaklı İzleme Değerlendirme Özet Raporu*, programa katılan öğretmenlerin yaratıcı özgüvenlerinin

arttığını ortaya koyuyordu. Ancak farklı bir bulgu dikkatimizi çekti; rapor, YPC Programı katılımcılarının %78'inin daha önce yaratıcı özgüven kavramıyla hiç karşılaşmamış olduğunu söylüyordu.

Yaratıcı Özgüven Festivali'ni (YÖF), içindeki #YaratıcılığınAnan'ın öğretmenleri ve mesleği fark etmeksizin eğitimle ilgilenen herkesi bir araya getiren bir paylaşım ve kutlama alanı olarak tanımladık. İstedik ki, yaratıcılığın sanatçılara, mucitlere ya da şanslı azınlıklara özgü olmadığını, hayatın devam etmesi için herkesin ihtiyaç duyduğu bir güç olduğunu daha yüksek sesle söyleyelim. Gücümüzü de, her gün çocukların eğitimi için sayısız yaratıcı fikir bulan ve uygulayan öğretmenlerin yaratıcı özgüveninden aldık. "Meyve veren ağaç taşlanır.", "Gece gece icat çıkarma şimdi.", "Biz bu

Görselde 2020 Yaratıcı Özgüven Festivali tanıtımı için hazırlanmış stop-motion videodan bir an yer alıyor. Mor arka planda renkli kilden yapılmış bir güneş görselinin yanında "Nisan 3 Cumartesi" yazan bir takvimi görseli, üzerinde "Hata Ödülleri" yazan bir kupa görseli ve '1'i gösteren bir saat görseli bulunuyor. Bu görselin altında yine kilden yapılmış 8 insan yan yana dizilmiş bir şekilde duruyor. Görselin alt kısmında "O güne dek #YaratıcılığınAnan'mayı sakın bırakma" yazısı yer alıyor.

yollardan geçtik.” gibi kalıpları kırmak isteyen herkesi, Yaratıcı Özgüven Festivali’nde meyve veren ağacı sulamaya, gece gündüz fark etmeksizin icat çıkarmaya, hata yapmaktan korkmadan yürümeye davet ettik.

Festival’den aylar önce, Kolaylaştırıcı Ekip’ten Fulden Ergen ve Zeynep Hancı’nın koordinasyonunda, Kolaylaştırıcı Ekip üyeleri, Ağ’ın paydaşlarından Heart and Mind Design (HMD) ekibi, 24 Değişim Elçisi* ve 34 partner kurum**

*24 Değişim Elçisi: Banu Yücetaş, Berna Aslan, Buket Tanış, Cansu Oluk, Ceren Karabıyık, Elif Özkırım, Gözde Uysal, Hamide Tıpırtın, İsmail Çevikbaş, Leyla Kış, Mehpare Babaoğlu, Muhammed Atalay, Murat Çitir, Nesrin Karaduman, Okan Aksoy, Pınar Göcen, Pınar Tıraş, Sedanur Ünlüoğlu, Sena Sarıbaş, Sinem Gündüz Şentürk, Soner Küçükgökmen, Şeyma Büyükurvay, Zeynep Alay.

**Festival Partnerleri: Arter, Eğitimde İnovasyon Derneği, Okul Destek Derneği, Teyit, ATÖLYE, EGED, KODA, TEGV, Bilim Kahramanları Derneği, Eşit İmkanlar Projesi, Özel Darüşşafaka Okulları, ToYi, BirZ Derneği, Hayal Gücü Merkezi, Öğrenme Meraklıları, Toplum Gönüllüleri Vakfı, BoMoVu, HMD, Öğrenme Tasarımları, ÇEKÜL, IBM, Rahmi Koç Müzesi, Çorapsız Çocuklar Derneği, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi, Pera Müzesi, DenizTemiz Derneği/TURMEPA, İZEK, SU Gender Mor Sertifika Programı, Eğlenceli Bilim, İKSV Alt Kat, Sulukule Gönüllüleri Derneği, Çöpüne Sahip Çık Vakfı, İstanbul Bilgi Üniversitesi SEÇBİR, Tohum Otizm Vakfı

ile hazırlıklara başladık. Festival’in başlama-sına haftalar kala, yaratıcı özgüvenimizi artıran illüstrasyonlar, konuşmalar, sesler, şarkılar, oyunlar, etkinlikler, yazılar ve videoların yer aldığı *İlham Arşivi*’ni yayına aldık. Festival havasını hakıyla yaşatmak için, Değişim Elçisi öğretmenlerden oluşan bir YÖF Muhabirleri ekibi kurduk. YÖF Muhabirleri, sosyal medya ve e-bültenler aracılığıyla katılımcıların festival deneyimlerini keyifli kılmak üzere festivalin tüm aşamalarında onlara eşlik etti.

“İnsanın kendi yaratıcılığına inanmasının özgüvenini kurması için kilit taşı olduğunu fark ettim.” Yaratıcı Özgüven Festivali Katılımcısı

Tarihler 3 Nisan 2021’i, saatler 13.00’ü gösterdiğinde, festivale Açılış Oturumu ile merhaba dedik. Öğretmenlerle farklı disiplinleri bir araya getiren Kalıp Kıran Sahne, “hata”larını “hatta”lara çeviren hikayeleri dinlediğimiz Renkli Hatalar Sahnesi, İlham Arşivi’ni keşfetmek üzere bir aralık olan Keşif Vakti oturumu ve günü özetleyerek kutladığımız Kapanış Oturumu ile 17.30’da festivali tamamladık.

“Pazartesi okullarda ve online eğitimde her şey bambaşka olacak :) Emegi geçenlere teşekkürler.” Yaratıcı Özgüven Festivali Katılımcısı

Kolaylaştırıcı Ekip’ten Fulden Ergen, Zeynep Hancı, Günalp Turan, Irmak Akıncı Canbaz ile Değişim Elçilerinden Okan Aksoy, Seval Binici, Sedanur Ünlüoğlu, Ceren Karabıyık, Gizem Ok Uluçay, Berna Aslan, Pınar Tıraş oturumların moderasyonunu üstlendi. Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez, Wisconsin-Madison Üniversitesi’nde Doktora Öğrencisi Batuhan Aydagül, Değişim Elçilerinden Banu Yücetaş, Hülya Akan Çelik, Bilge Buhan Musa, Mehmet Cemal Yıldız, Ezgi Temiz Çeliker, Şahin Çevik, Neriman Dorukan, Emre Alettin Keskin, İhtiyaç Haritası Kurucu Ortağı Mert Fırat, Milli Yüzücü Sümeyye Boyacı, yönetmen Onur Ünlü, yazar Ece Temelkuran, KONDA Araştırma ve Danışmanlık Genel Müdürü Bekir Ağırır, Eğitimciler Kurucusu Ali Koç, karikatürist Emrah Ablak, Nörobiyolog ve İş Geliştirme Direktörü Selçuk Can Güven, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSV) Genel Müdürü Görgün Taner oturumlarda konuşmacı olarak yer aldı.

“Yaratıcılıkta beni kısıtlayan kişilerle karşılaşabilsem de, kendime güvenerek fikirlerimin ardından giderek özgüvenimi oluşturabileceğimi ve düşüncelerimin ardında giderek gerçekleştirebileceğim.” Yaratıcı Özgüven Festivali Katılımcısı

Festivale toplamda 6.288 kişi kaydoldu ve 3.053 kişi Festival Alanı’na geldi. Bu kapsamda, Öğretmen Ağı’nın bugüne kadar en yüksek katılımlı etkinliğini gerçekleştirdik. Katılımcıların %56’sının henüz Ağ’a dahil olmayan, Öğretmen Ağı’nın bir etkinliğine ilk defa katıldığını belirten kişiler olması da, etkinliğin Öğretmen Ağı’nın bilinirlik ve görünürlüğüne olan etkisini ortaya koydu.

Yaratıcı Özgüven Festivali’ni düzenlerken niyetimiz, özlediğimiz festivallerin ruhunu yaşatmaktı. O kadar nitelikli sohbetlerle dolu bir gün oldu ki, yoğun talep üzerine Yaratıcı Özgüven Festivali oturumlarını *Öğretmen Ağı Youtube kanalına* yükledik. YÖF’ün uzun yıllar boyu sürececek bir geleceği olduğu inancıyla, festivalin ikincisi için hazırlıklar ise 2021 bitmeden başladı.

VELİ-ÇOCUK TANIŞIKLIĞI KİTAPÇIĞI

Zeynep Hancı, Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu

Yaratıcı Problem Çözme (YPÇ) Programı, içeriğini ve sürecini öğretmenlerle birlikte oluşturduğumuz ve her geçen gün iyileştirdiğimiz; Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisinin “öğretmencesi”ni kullandığımız, farklı bakış açılarını keşfettiğimiz bir program.

2018 yılından bu yana program katılımcısı öğretmenler, katılımcılara grup çalışmalarında rehberlik eden deneyimli öğretmenler, programı yürüten yürütücü öğretmenler ile yürütücüleri destekleyen koç öğretmenler, sosyal medyadan takip edenler ve eğitimle yaratıcılığı buluşturmak isteyen eğitimciler ile kocaman bir topluluk oluştu: YPÇ Topluluğu.

Gün geçtikçe büyüyen bu topluluk, öğretmenlerin inisiyatifiyle yürüyor ve kendi içindeki devinim sayesinde sürdürülebilirliğini koruyor. Topluluğun sürekliliğini oluşturan mekanizma ise şöyle işliyor: programa katılan bir öğretmen, bir sonraki programa deneyimli öğretmen olarak katılabiliyor. Deneyimli öğretmen olarak

programda görev alan öğretmenler, bir sonraki programda yürütücü olabiliyor. Önce katılımcı, sonra deneyimli öğretmen ve ardından yürütücü olan öğretmenler ise sürecin tümünde destek sağlayan koçluk görevini üstleniyor.

Yaratıcı Problem Çözme Programları ile oluşmaya başlayan YPÇ Topluluğu; Adım Adım YPÇ Webinarları, Mini YPÇ Atölyeleri, Yaratıcı Özgüven Festivali gibi farklı etkinlik ve topluluklarla zenginleşti. Bu zenginliklerden biri de “Takımyıldız”dı.

YPÇ Topluluğu’nun çeşitli etkinliklerine katılan öğretmenlerin oluşturduğu “Takımyıldız” Topluluğu, iki yönüyle YPÇ Programlarından farklılaşıyor:

Takımyıldız Topluluğu, YPÇ Programı’nı bizzat yürütmüş olan Değişim Elçilerinden oluşuyor

Takımyıldız Topluluğu, Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisini öğrenmiyor. Daha ziyade,

metodolojiyi kullanarak eğitim ekosistemindeki sorunlara etkili ve kalıcı çözüm önerileri getirmeyi ve üretilen çözümleri yaygınlaştırmayı hedefliyor.

İlk kez Kasım 2020’de bir araya gelen Takımyıldız Topluluğu’na adını veren ise, öğretmenlerin kendisi oldu. Çünkü, toplulukta yer alan öğretmenler tıpkı takımyıldızlar gibi birbirine oldukça uzak mesafedeydi ve bir araya geldiklerinde daha da parlayarak insanlara rehberlik ediyorlardı.

Takımyıldız sürecinde odak noktamızı eğitimi yeniden düşünmek olarak belirledik çünkü pandeminin ilk günlerinden bu yana, öğretmenlerin sıklıkla “Hepimizin eğitimde rolleri değişti, sorumlulukları dönüştü. Eğitimi yeniden düşünmemiz lazım.” düşüncesini dile getirdiğini biliyorduk. Velilerin rolünü yeniden düşünmeyi, öğretmenlerin rolünü yeniden düşünmeyi ve öğrenme ortamlarını yeniden düşünmeyi 3 ana başlık olarak belirledik. Böylece, Kasım 2020’de

başlayan ve Haziran 2021’de dek süren bir yolculuk başladı. Yolculuğun ilk durağı, velinin rolünü yeniden düşünmek oldu.

Yaptığımız araştırmalar sonucu, çocuk merkezli bir eğitimi güçlendirmek için çocukların ve velilerin ihtiyacını, duygularını, düşüncelerini anlamak gerektiğini kavradık. Tüm bunları an-

layabilmek için de özneler arasındaki tanışıklığın artması iç görüsüne ulaştık. Çünkü velilerin özellikle vurguladığı noktalar, “Çocuğumu daha çok tanıyabilmek isterdim.”, “Ben çocuğumun ilgi ve becerilerini bilemiyorum; aslında bilsem eğitimine daha fazla destek olurum.”, “Çocuğumun asıl ihtiyaçlarını, duygularını bazen an-

layamıyorum, vereceği tepkilerini tahmin edemiyorum.”, “Çocuğumun da beni tanması için fırsatlar yaratamıyorum.” oldu.

Takımyıldız Topluluğu, veliler ve çocukların tanışıklığını artırma ihtiyacına çözüm olarak, velilerin ve çocukların birbirlerinin duygularını, ihtiyaçlarını, davranışlarını, ilgi ve becerini daha iyi tanıyabilecekleri **Veli ve Çocuk Tanışıklığı Kitapçığı**’nı oluşturdu. Süreçte, Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinden oluşan Çevrimiçi PDR Topluluğundan, Prof. Ebru Aktan Acar ve Doç. Dr. Tülin Şener’den uzman görüşü ve geri bildirimler aldık. Kitapçığı sahada 53 veli ve çocukları ile test ettik. Geri bildirimler ve yorumlar doğrultusunda, kitapçığı güncelleyerek son haline getirdik.

“Kitapçık ergenliğe giren ve her geçen gün uzaklaşıyoruz diye kaygılandığımız kızıyla ilişkimize yardım seti gibi geldi. Özellikle eşimde farkındalık yarattı.” –

Anne, Ankara

“Akşam yemeğinde birbirimizi tanıma soruları sorar olduk. Birbirimizi kendimizden daha iyi tanıdığımızı fark ettiğimiz anlarla da karşılaştık. Kitapçık, mutlu aile rehberimiz oldu.” –

Anne, İstanbul

6 Haziran 2021, Pazar günü dijital olarak düzenlediğimiz “Karşılaşmaya Davet: Veli ve Çocuk Tanışıklığını Nasıl Yeniden Keşfederiz?” başlıklı etkinlikte, çocuklarla yapıcı iletişim, söz hakkı, çocuk katılımı, duyguların ve tanışıklığın önemi, eğitim politikalarında veliler ve tansiyon alanları, okul ve velinin işbirliği, dijital veli olmanın önemine değindik. Ali Osman Arabacı, Buket Sönmez, Çiğdem Tongal, Melike Ergün, Tülin Şener, Yeliz Düşkün’ün konuşmalarıyla açılışını yaptığımız etkinlikte, Besime Büşra Karakoyun, Çölban Dayıoğlu, Esin Ekinci, Gizem Ok Uluçay, Gökhan Atik, Gözde Uysal, Gülnaz Bekar, Meriç Dönmez, Neriman Dorukan, Özlem Ünal, Sedanur Ünlüoğlu, Sena Sezen Tulumoğlu, Sevilay Eş Şengül olmak üzere 13 Değişim Elçisi de yürütücülük görevini üstlenerek Takımyıldız Topluluğu’nun hikayesini paylaştı.

Takımyıldız yolculuğu deneyim paylaşımlarıyla, paydaş işbirlikleri ile, öğretmenler ve velilerin katıldığı atölyelerle devam ediyor. Topluluğun hikayesi ve kitapçığın ortaya çıkışı sürecini Takımyıldız Topluluğu üyeleri Esin Ekinci ve Gökhan Atik’in konuk olduğu Öğretmenin Sesi podcast serisi **Veli-Çocuk Tanışıklığı** bölümünden dinleyebilirsiniz.

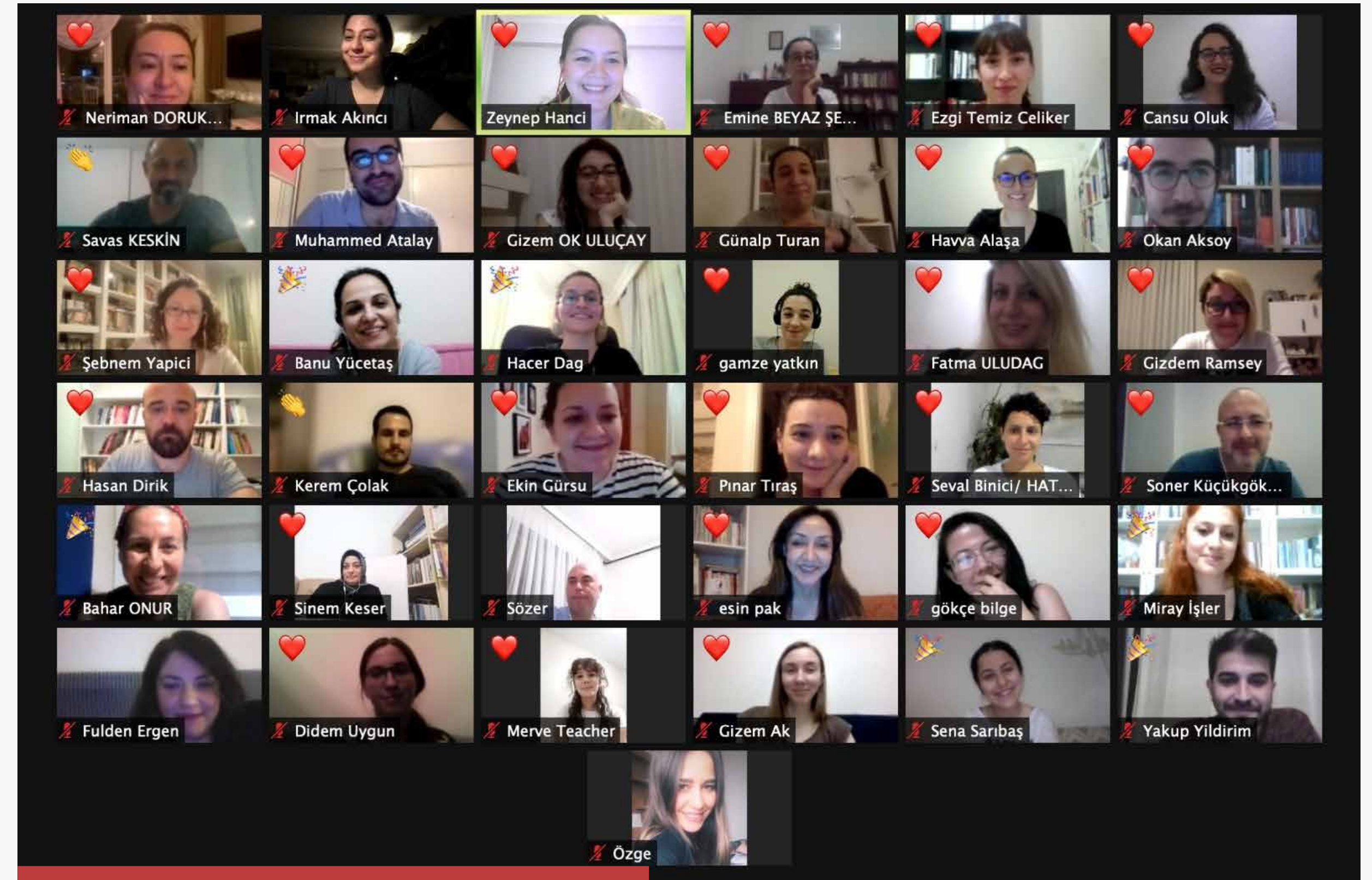

Görselde Takımyıldız Topluluğu’nun bir Zoom toplantısında çekilen ekran görüntüsü yer alıyor. Alkış ve kalp emojileriyle herkes mutlulukla gülümsüyor.

2021 DEĞİŞİM ELÇİLERİ YAZ BULUŞMASI - “NASIL ÖĞRETMEN OLUNUR?”

Öğretmen Ağı'nı bir ağ yapan önemli bileşenlerden biri, her yıl ürettiklerimizi kutlayıp, bir sonraki seneye hazırlandığımız, yer yer “kavuştay” olarak da andığımız Değişim Elçileri Yaz Buluşması'dır. Dönüp arkamıza baktığımızda, yıl boyu düzenlediğimiz yüzlerce etkinlik, bir araya gelen adhtokratik topluluk, geliştirdiğimiz yaratıcı çözümler, ürettiğimiz podcastler, blog yazıları, videolar, hikâyeler var. Yaz Buluşmalarında her birini kutlar, bir sonraki seneyi düşünmeye ve planlamaya başlarız. Çeşitli illerden, farklı branş ve kademelerden yüzlerce Değişim Elçisi, Öğretmen Ağı paydaşları ve Destekçi Vakıflar olarak bir araya gelir, birbirimizden öğrenir, doyusuya eğleniriz. Birlikteliğimizden, bir diğerimizin varlığından güç alırız. 2021'de pandemi şartları gereği Yaz Buluşmasını fiziksel olarak birbirimizden uzakta yap-sak da, varlığımızdan güç almaya devam ettik.

2021 Yaz Buluşması hazırlıklarına başlarken, bu buluşmanın bir teması olsun istedik. 2020 yılında “Uzaktan eğitim nasıl oluyor?” ve “Nasıl öğretmen olunur?” sorularının cevaplarının, internette sayısız kez arandığını fark ettik. Uzaktan eğitim sürecinde evlere kapanan velilerin “öğretmenlik yapmak” zorunda kaldığını biliyorduk. Bu süreçte çocuklar da, veliler de öğretmenlerini evde ve bambaşka koşullarda tanıdı. Yeni koşul ve ihtiyaçlar doğrultusunda, dünyanın dört bir yanında öğretmenlik mesleği merak edildi. Biz de, dünya çapında milyonlarca insanın sorduğu “Nasıl öğretmen olunur?” sorusunu, Yaz Buluşması'nın teması olarak seçmeye karar verdik. Böylece, hem zorlu koşullarda mesleğini sürdüren öğretmenlerin deneyimlerine odaklanabilecek, hem de öğretmenlik mesleğinin itibarına dikkat çekebilecektik.

Görselde Yaz Buluşması Çalışma Ekibi'nin bir Zoom toplantısında çekilen ekran görüntüsü yer alıyor. Alkış ve kalp emojiyle herkes mutlulukla gülümsüyor.

Temamızı belirler belirlemez, dijitalde yapacağımız Yaz Buluşması'nın hazırlıklarına başladık. 2021 Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nı, 37 Değişim Elçisinin katıldığı bir çalışma ekibiyle* tasarladık. Çalışma ekibi, buluşmada hangi içerikler olacağına, katılımcıların arasında etkileşimin nasıl sağlanacağına, #NasılÖğretmenOlunur temasına uygun ne gibi sosyal medya içerikleri oluşturacağımıza ve tabii ki buluşmayı nasıl eğlenceli kılacağımıza kafa yordu. Kolaylaştırıcı Ekip olarak bizler de tüm destek mekanizmalarını oluşturmaya gayret

* Yaz Buluşması Çalışma Ekibi: Bahar Onur, Banu Yüçetaş, Burcu Demir, Burcu Gümüştepe, Cansu Oluk, Ceren Karabıyık, Emine Beyaz Şenyuva, Esin Pak, Ezgi İdemen Hazar, Fatma Uludağ, Gamze Yatkın, Gizdem Ramsey, Gizem Ak, Gizem Ok Uluçay, Gökçe Bilge, Hacer Dağ, Hasan Dirik, Havva Alaşa, Kerem Çolak, Kübra Sadıç, Merve Şen, Miray Naciye İşler, Muhammed Atalay, Neriman Dorukan, Nesrin Karaduman, Okan Aksoy, Pınar Tıraş, Savaş Keskin, Şebnem Filiz Yapıcı, Sena Sarıbaş, Seval Binici, Sinem Keser, Soner Küçükgökmen, Sözer Vurgun, Yasemin Gültekin, Zeynep Alay, Zeynep Özge Ünal.

ettik. Farklı disiplinlerden 40'a yakın kişi ve kurum ise Yaz Buluşması partnerimiz oldu.**

Buluşma coşkusu dijitalde de sürdürmek üzere, çalışma ekibi ile birlikte dijital bir Yaz Buluşması Alanı oluşturduk. Attendify, Zoom, Youtube, Padlet gibi dijital araç ve platformları kullanarak, Buluşma Alanı'na gelen herkesin faydalanabileceği Öğretmen Ağı içeriklerini Adhokrasi Arşivi adını verdiğimiz bir alanda

** Yaz Buluşması Partnerleri: AFS Gönüllüleri Derneği, ARTER, BAYETAV, Bilim Kahramanları Derneği, BirZ, Bolu Bağışçılar Vakfı, BoMoVu, Çabaçam, Cafer Sadık Abaloğlu Eğitim ve Kültür Vakfı, ÇEKÜL, Çöpüne Sahip Çık Vakfı, Darüşşafaka Ortaokulu, DenizTemiz Derneği/TURMEPA, DijidiDrama, EÇEV, EGED, Eğlenceli, Bilim, Eskişehir Gelişim Vakfı, Habitat Derneği, Hayal Gücü Merkezi, HMD, Hümanist Büro, İBEV, İKSV Alt Kat, İstanbul Bilgi Üniversitesi Çocuk Çalışmaları Birimi, İstanbul Bilgi Üniversitesi SEÇBİR, İZEK, KODA, KUSİF, Mektepp, Meşher, Öğrenme Meraklıları, Öğrenme Tasarımları, ÖRAV, Pera Müzesi, Porta Eğitim Danışmanlık, Rahmi Koç Müzesi, Sabancı Vakfı, Mor Sertifika Programı, Sulukule Gönüllüleri Derneği, TEGV, Teyit, Tohum Otizm Vakfı, ToYi, Türkiye Down Sendromu Derneği, TÜSEV, Wikimedia Türkiye

derledik. Aynı zamanda, Yaz Buluşması'na partner olan Ağ paydaşlarının eğitime ilişkin içeriklerine de alanda yer aldı.

Buluşma Alanı'nda, "Nasıl öğretmen olunur?" teması için hazırladığımız içerikler de Yaz Buluşması katılımcılarıyla buluştu. ERG Kıdemli Politika Analisti *Yeliz Düşkün*, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi *Gülay Yeniay Bulut* ve Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü *Buket Sönmez*'in öğretmenliğin meslek itibarına ilişkin görüşlerini Öğretmen Ağı Youtube kanalı ve sosyal medya hesaplarından yayınladık.

1 gün süren Buluşma'da, öğretmenlik mesleğine dair kalıp yargıları yırtıp atarken, "İyi ki Öğretmenim!" diyen Değişim Elçileri ile birlikte buluşmayı tamamladık. Bir arada olmanın, meslektaş dayanışmasının hepimize ne kadar iyi geldiğini bizzat deneyimledik.

Yaz Buluşması Geri bildirim Formu'nda görüş belirten Değişim Elçilerinden Yaz Buluşması'nın düşündürdüklerini ve/veya hissettirdiklerini bir kelimeyle tarif etmeleri istendiğinde verilen yanıtların kelime bulutu yer alıyor. Kelime bulutunda, birliktelik, ağ olmak, yalnız değilim, iyi ki, mutluluk, yolculuk, değerli, keyif, güç, aidiyet, paylaşma, gurur kelimeleri öne çıkıyor.

BURASI TAMAMEN BİZİM KAMPI

Didem Uygun, Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu

“Gerçek zenginlik bu olmalı; birbirinden güzel, küçüklü büyüklü insanlar. Kampta fırsat buldukça, hatta sık sık da fırsat yaratarak, hepsi birbirinden farklı ama birbirini olduğu gibi kabul eden topluluğun hiç acemilik çekmeden ne kadar uyumlu hareket edebildiğini seyrediyorum hayranlıkla. Tüm farklılıklarımızla, ayrımcılık yapmadan ve birbirimizin hakkını gözeterek birlikte yaşayabiliriz aslında diyorum, bak işte oluyor!” İsmail Örnek, **Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı**

Burası Tamamen Bizim Kampı'nın ilki 2020 yazında gerçekleşmişti. Adana, Hatay ve Mersin'den Değişim Elçisi öğretmenler, tamamen kendilerine ait olan ve eğitim üzerine doğada bir buluşma kurgulamıştı. Buluşmanın adı “Burası Tamamen Bizim Kampı” olarak seçilmişti, öğretmenin eğitimin öznesi olduğu kampın ismiyle müsemma idi.

Burası Tamamen Bizim Kampı bu yıl ikinci kez, 16, 17 ve 18 Ağustos 2021 tarihlerinde düzenlendi. Bir önceki seneden daha da kalabalık bir grup, 38 öğretmen ve eğitim paydaşı, eğitimi doğada konuşmak ve deneyimlerini pay-

laşmak için bir kez daha Mersin'deki Şaymana Arslanköy Tesisleri'nde bir araya geldi.

Adana, Hatay ve Mersin'den Değişim Elçisi öğretmenler, içerikleri oluşturmaktan kamp alanını düzenlemeye, tüm planlama ve hazırlığı kendileri üstlendi. Uzun ve hummalı bir planlama süreci sonucu, sanat, eğitim, felsefe ve psikoloji temalarını doğa üzerinden ele alan atölyeler ve konuşmalardan oluşan, dolu dolu üç günlük bir kamp programı oluştu. Akademisyen Veli Mert'in resim okumaları atölyesi, nam-ı diğer seyyah öğretmen Şahin Çevik'in Afrika seyahatinde eğitim üzerine edindiği

“Doğada Perküsyon” etkinliği sırasında çekilmiş fotoğrafta kamp alanında bir araya gelen öğretmenler ellerini havaya kaldırmış bir şekilde yan yana yer alıyorlar.

“Güneş doğar ve erkenden başlayan gün kuşlarla birlikte cıvıldaayan çocuk sesleriyle dolar. İşte bu diyorum! Kimse çocuğunun peşine düşmüyor, kimse çocuğuna yapma, etme, koşma demiyor. Çocuklarımız doğadan, doğallığından ne kadar kopuk yaşıyorlar, bu farkı mutlulukla ama buruk bir halde izliyorum. Doğa çocuklarımıza iyi geliyor. Daha çok doğamızda olmanın yollarını bulmalıyız.” **Meral Deniz, Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı**

Kampa katılan öğretmenler açık alanda çekilen toplu fotoğrafta gülümsüyor, toplu fotoğraf için poz veren öğretmenlerin önünden de bir köpek geçiyor.

deneyimlerin paylaşımı, İsmail Örnek'in yürüttüğü Çevre ve Orman Forumu bu etkinliklerden sadece birkaçıydı. Kampı kurgulayan Değişim Elçisi öğretmenler, yetişkinlere olduğu kadar çocuklara da atölyeler ile alan açtı. Mustafa Dursun'un öykü atölyesi ve Nilgün Karayılan'ın yaratıcı drama atölyesi, çocuklara yönelik olarak eş zamanlı gerçekleşti.

Kamptan döndükten sonra gönülleri hala Arslanköy'de kalan katılımcılar kamptaki deneyimlerini, anılarını ve duygularını **Burası Tamamen Bizim Kampı 2021 Kamp Günlükleri** yazısında derledi. Kamp katılımcılarından Roza Arduçluoğlu da üç günlük kamp sürecini **ka-yıt altına aldı**. Hem kamp günlükleri, hem de kamp filmi ile bu üç gün zihinlerde daha kalıcı hale geldi. Kamptan ayrılırken katılımcıların bir sonraki kampın hayalini hemen kurmaya başlaması ise öğretmenler ve eğitimin paydaşları olarak doğada bir araya gelmenin ne kadar iyi hissettirdiğinin yalnızca bir işaretiydi.

Böylesine kapsamlı bir kampı ikinci kez kurgulayan ve hayata geçiren Adana, Hatay ve Mersin'den Değişim Elçileri, süreçte edindikleri deneyimleri diğer illerdeki öğretmenlerle paylaşmak üzere 4 Kasım 2021 tarihinde Zoom üzerinden bir buluşma düzenledi. Buluşmaya katılan öğretmenler kamp sürecini ilgi ve heyecanla karşıladı. Bu iyi örnek, gelecekte pek çok farklı şehirde “Burası Tamamen Bizim” kampları olacağını umuyoruz.

“Hepimizin sosyalleşmeye, bir arada olmaya ihtiyacı varmış. Ekranlardan yüzünü ezberlediğim, daha önce hiç görmediğim ve kampta sanki yıllardır tanıyormuşçasına muhabbet edebildiğim, birlikte gülebildiğim Ağ'ın güzel insanları iyi ki vardınız. Gerçekten “Burası Tamamen Bizim”di. Yeni geldiğim yere yabancı değil, ait hissettim. Şehrin gürültüsünden uzakta, doğanın sesiyle olmak bir çeşit terapi gibi geldi. Gelişim ve dönüşüm benim için bambaşka bir noktadaydı.” **Besime Büşra Karakoyun, Burası Tamamen Bizim Kampı Katılımcısı**

Okul Uyum Çalıştayı

Yer: Zoom
Tarih: 1 Eylül 2021, Çarşamba
Saat: 19.30-21.30

Öğretmen Ağı

Açılış Konuşmacıları: Ayşe Bilge Selçuk, Buket Sönmez, Pınar Uyan Semerci

Moderatör: Zeynep Hancı

Yürütücüler: Banu Yücetaş, Halil Yavaş, Kubilay Özaydın, Muhammet Ali Mert, Özge Özsaka Güvenç, Sibel Tosuner, Yasemin Gültekin

Görselin merkezinde mavi arka planın üzerinde turuncu renkli “Okul Uyum Çalıştayı” yazıyor. Hemen aşağısında “Yer: Zoom, Tarih: 1 Eylül 2021, Çarşamba, Saat: 19:30 - 21:30” bilgileri bulunuyor. Görselin sağ üst köşesinde Öğretmen Ağı logosu, logonun altında da çalıştayın yürütücüleri fotoğrafları ve isimleriyle yer alıyor. Yürütücüler; “Açılış Konuşmacıları Ayşe Bilge Selçuk, Buket Sönmez, Pınar Uyan Semerci, Moderatör Zeynep Hancı, Yürütücüler Banu Yücetaş, Halil Yavaş, Kubilay Özaydın, Muhammet Ali Mert, Özge Özsaka Güvenç, Sibel Tosuner, Yasemin Gültekin” şeklinde fotoğrafları ile birlikte sıralanıyor.

OKULA UYUM ÇALIŞTAYI

COVID-19 salgını hayatımızın her bir alanında kapsamlı etkilere neden oldu. Çoğumuz bu kriz sürecinde hayatımızı yeniden düzenlemek, alışkanlık ve rutinlerimizi değiştirmek durumunda kaldık. Pandemi sürecinin bu etkileri belki de en derinden eğitim ekosisteminde hissedildi.

Uzaktan eğitim sürecinde, dünya genelindeki çocuklar ve eğitimciler okul ve sınıflarından ayrılıp, eğitim bağlamında çok da alışık olmadıkları bir mecrada, dijital ortamlarda, eğitimi sürdürmeye gayret gösterdiler. Sosyal mesafe ve temas eksikliği sosyal duygusal boyutlarda, pedagojik ve teknolojik yetersizlikler ve erişim problemleri ise akademik öğrenme boyutunda ciddi kayıplara sebep oldu.

Okula dönüşte eğitimin tüm paydaşlarının ciddi bir hazırlığa ve okula uyuma yönelik koruyucu ve önleyici çözümlere olan ihtiyacı ön plana çıktı. Öğretmen Ağı Çevrimiçi PDR ad hocratik topluluğunda yer alan Değişim Elçisi öğretmenler “Salgın sonrası öğretmen ve öğrencilerin okula uyumunu nasıl kolaylaştırabiliriz?” sorusundan yola çıkarak **Yeni Dönemde Okula Uyum Kiti**’ni geliştirdi ve kitapçık 2020 Eylül ayında yayınlandı.

2020 yılında oluşturulan kitapçığın yanıt verdiği ihtiyaç, 2021’de de sürüyordu. Salgın devam etse de, aşılama sürecinin getirdiği güven ve alınan çeşitli önlemlerle birlikte okullar yeniden açıldı. Yüz yüze eğitimin yeniden başlamasıyla, öğretmenlerin ve öğrencilerin oku-

la uyumunu sağlamak üzere, Çevrimiçi PDR ad hocratik topluluğunun geliştirdiği kitapçık yeniden yaygınlaştırıldı. 1 Eylül 2021’de gerçekleştirilen Okula Uyum Çalıştayları toplamda 393 öğretmeni bir araya getirdi. Belma Tuğrul, Ayşe Bilge Selçuk, Buket Sönmez ve Pınar Uyan Semerci’nin konuşmacı olarak yer aldığı, Değişim Elçileri Kubilay Özaydın, Mehmet Cermal Yıldız, Muhammet Ali Mert, Özge Özsaka Güvenç, Ramazan Özkan, Sibel Tosuner, Yasemin Gültekin, Banu Yücetaş ve Halil Yavaş tarafından yürütülen çalıştaylar aynı zamanda okula dönüşü birlikte düşünmek için bir alan oluşturdu.

HİBRİT YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI

“Yaratıcı Problem Çözme sürecinde farklı meslektaşlarla birlikte düşünmek ve üretmek keyifliydi. Öğretmenler olarak etki alanımız aslında çok geniş. Biz değişirsek toplum değişir. Bu gücü sizlerle birlikte bir kez daha hissettim. İyi ki yollarımız kesişmiş.” Hibrit Yaratıcı Problem Çözme Programı Katılımcısı

Değişen dünyada karşımıza yeni problemler çıkıyor; küresel çapta salgınlar, artan nüfus, göçler, gelir eşitsizliği, iklim krizi gibi çözülmesi zor meselelerle karşı karşıya kalıyoruz. Toplumlar ve yönetimler ise bu meseleleri eski yöntemlerle çözmekte zorlanıyor. Yeni problemler, yeni yöntemler, yaratıcı çözümler gerektiriyor. Eğitim de karmaşık ve kronikleşmiş problemlerin olduğu geniş bir alan. Peki, çözülmesi güç görünen problemlere yönelik, yaratıcı çözümleri nasıl üretebiliriz?

Bu noktada karşımıza, Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisi çıkıyor. Problemin altında yatan ihtiyacı anlamak için derinlemesine düşündüren, hızlı çözümler üretmek yerine problemin kendisine odaklanmamızı, hatta bir başka deyimle “probleme aşık olmamızı” sağlayan metodolojinin “öğretmencesi”sini, Öğretmen Ağı Yaratıcı Problem Çözme (YPC) Programı’nda kullanıyoruz.

BAYETAV işbirliğinde gerçekleşen ekoloji odaklı Hibrit Yaratıcı Problem Çözme Programı’nda katılımcılar çizdikleri resimleri havaya kaldırarak gösteriyor.

BAYETAV işbirliğinde gerçekleşen ekoloji odaklı Hibrit Yaratıcı Problem Çözme Programı'na katılmış olan öğretmenler buluşma sonunda çimlerde çekilen toplu fotoğrafta gülümsüyor.

“BAYETAV olarak bir arada yaşama kanallarını genişletecek çalışmalar yürütüyor ve bu amaca hizmet eden etkinlikleri destekliyoruz. Çocukların gündelik hayatlarına baktığımızda doğaya ne kadar az bir alan bırakıldığını görebiliyoruz. Şehirlerin düzenlenişi, okulların mimarisi, müfredatın kendisi çocukları doğadan uzaklaştırıyor. Oysa, çocuklar için bir aradalık doğada oynayarak ve keşfederek gerçekleşiyor. Doğa çocukların kimliklerinin gelişmesini sağlıyor ve onlara yaşam sanatını öğretiyor. Yaratıcı Problem Çözme Programı, çocukların ekolojik duyarlılık kazanması ve doğa ile yeniden bağ kurabilmesine imkân sundu. Öğretmenlerin etkili ve arka planı güçlü çözüm önerileri geliştirdiğini, çözümlerin yaygınlaşma potansiyelinin yüksek olduğunu görmek vakfımız için çok değerli. Vakıf olarak böyle bir çalışmaya ev sahipliği yapmış olmaktan büyük mutluluk duyuyoruz.” **Ayzin Akgün, BAYETAV Eğitim Koordinatörü**

2018 yılından bu yana uygulanan YPÇ Programı kapsamında şimdiye kadar 500'ün üzerinde öğretmen, 11 farklı temada 100'ün üzerinde çözüm geliştirdi. Öğretmenler tarafından geliştirilen yaratıcı çözümler, toplamda 12 bine yakın öğrenciye ulaştı.

Yaratıcı Problem Çözme Programı, problemlere yönelik yeni bir bakış açısı kazanmamızı sağlayarak hem yaratıcı özgüvenimizi artırıyor, hem de işbirliği kültürünü pekiştiriyor. Program'ın aynı zamanda meslektaş dayanışmasını güçlendiren, mesleki yalnızlık hissini azaltan, Ağ'a yeni dahil olan öğretmenlerin Ağ'ın çalışma mekanizmasını ve prensiplerini tanımasını kolaylaştıran ve topluluğa aidiyeti artıran bir yönü de var. Ağ'ın bel kemiklerinden biri olan YPÇ'nin hibritleşmesi, programın aynı anda birden fazla şehirde, üstelik niteliğini de kaybetmeden gerçekleşmesini mümkün kıldı. Hibrit model, fiziksel uygulamalarda karşılaşılan erişilebilirlik ya da devamlılık gibi pek çok handikapı geride bırakarak, programın yaygınlaşması ve sürdürülebilir kılınmasında önemli bir mihenk taşı oldu.

Hibrit Programı ilk kez, Öğretmen Ağı'nın destekçilerinden Bir Arada Yaşarız Eğitim ve Toplumsal Araştırmalar Vakfı (BAYETAV) işbirliğinde 2021 yılının Kasım ve Aralık aylarında gerçekleştirdik. Küresel iklim krizinin sıkça tartışıldığı bir dönemde, odaklanmak istediğimiz soruyu "Çocukların doğayla bağlarını nasıl güçlendiririz?" olarak seçtik. 6 hafta süren programın ilk iki buluşmasını, BAYETAV ev sahipliğinde İzmir Çınarköy'de yüz yüze gerçekleştirdik. Üçüncü ve dördüncü buluşmalarda ise dijital olarak Zoom uygulamasında bir araya geldik. Program, Ahmet Canbaz ve Emrem Gürses Yaka'nın yürütücülüğünde ilerledi. Arzu Kupsar, Emrah Çoban, Esen Cansu Öztürk, Sibel Tosuner ve Yavuz Aksoy ise deneyimli öğretmen olarak gruplarına rehberlik etti.

Programın sürdürülebilirliğine dair tek yenilik hibrit olması değildi, aynı zamanda koçluk sistemini de ilk kez bu programda pilotladık. Programın koçu Şirin Piya Giyik oldu; süreci gözlemledi, destekledi, kolaylaştırıcılığını üstlendi ve süreç ile ilgili geri bildirimlerde bulundu. Program boyunca 5 grup halinde çalışan 31 katılımcı öğretmen, çocukların doğayla bağlarını güçlendirmek üzere çalıştı. Saha araştırma süreçlerinde öğretmenler, doğayı keşfetmenin çocukların öğrenme ve beceri geliştirme süreçlerine büyük katkıda bulunduğu, yeni toplumsal düzenin çocukların doğayla temas etmesi önünde engel olduğu ve çocukların doğaya olan meraklarının teşvik edilmesi gerektiği iç görüşlerine ulaştı. Bu iç görüşlerden ortaya çıkan ihtiyaçlara yönelik 900'ün üzerinde gönüllülük saatiyle 5 yaratıcı çözüm üretildi. Çözümler 600'ün üzerinde öğrenciye ulaştı.

Programın son buluşması tekrar BAYETAV ev sahipliğinde İzmir Çınarköy'de 4 Aralık 2021, Cumartesi günü gerçekleşti. 70 kişinin katıldığı sunum gününde, katılımcı öğretmenler çözümlerini paylaştılar, çözümler hakkında birbirlerine geri bildirimler verdiler ve süreci hep birlikte kutladılar.

Hibrit Program, Yaratıcı Problem Çözme sürecini hem uzaktan hem de yüz yüze gerçekleştirebileceğimizin ilk denemesiydi. Hibrit süreç, metodolojinin ve bir ağ olmanın etkisini tüm koşullarda devam ettirebileceğimizi, yaygınlaştırabileceğimizi ve verimliliğini koruyabileceğimizi gösterdi. Hibrit YPÇ Programı yoluna, deneme, yanılma, geliştirme ve iyileştirmeler ile 2022'de de devam edecek.

DİJİTALLEŞEN YARATICI ÇÖZÜMLER

2018 yılından bu yana yürütülen Yaratıcı Problem Çözme Programı'nda farklı temalarda pek çok yaratıcı çözüm fikri ürettik. **Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi'nde** herkese açık bir kaynak olarak çözümleri yayınladık. Uzaktan eğitim dönemi öncesine kadar geliştirilen çözüm fikirlerinin çoğu yüz yüze eğitimde uygulanabilecek çözümleri içeriyordu. Uzaktan eğitim süreciyle birlikte, çözüm fikirlerinin dijitalde de uygulanabilmesine yönelik bir ihtiyaç ortaya çıktı.

2020 yılında Değişim Elçilerinden Esin Yılmaz'ın **Duygu Duvarı** çözümünü dijitalleştir-

mesi ve etkili olmasından aldığımız ilhamla, daha çok çözüm fikrinin dijitalde uyarlanabilmesi için bir "**Dijitalleştirme Kiti**" hazırladık ve Kasım 2020-Şubat 2021 tarihleri arasından gerçekleşecek Dijital Çözümler Programı çağrısını açtık. Değişim Elçilerinden Banu Yücetaş, Elif Emek Aslan, Muhammed Atalay, Nilgün Kutluata ve Soner Küçükgökmen, gönüllü yürütücü olarak **Bana Sor, Duvara Sor, Pandora'nın Kutusu** çözümlerinin dijital yönergelerini oluşturdular. Yürütücüler, düzenledikleri Öğretmenlerden Öğretmene atölyeler aracılığıyla 180 katılımcı öğretmene ulaştılar. İstanbul, Anka-

ra, İzmir, Eskişehir, Çanakkale, Muğla, Kocaeli, Adana, ve Kırıkkale olmak üzere 9 farklı ilden atölyeye katılan 14 öğretmen, dijitalde uyguladıkları çözümleri tüm kademelerden toplam 321 öğrenciye ulaştırdı.

Program, adhokratik bir topluluk kurulmasına da ilham oldu. Program sonrasında, Değişim Elçilerinden Banu Yücetaş ve Muhammed Atalay'ın inisiyatifiyle Mayıs 2021'de Dijital Çözümler Topluluğu kuruldu. Topluluk, öğretmenlerin fizikselden dijitalde taşınan eğitim ortamlarında yalnız olmadıklarını göstermeyi ve yüz yüze uygulamaları dijitalde de uygula-

nabilir kılmayı amaçlıyor. Topluluğun dijitalleştirdiği çözümlere Öğretmen Ağı web sitesindeki **Çözüm Merkezi** sayfasında çözüm tipi filtresinden **Dijital Çözümler**'i seçerek ulaşabilirsiniz.

"Çözüm Merkezi'ndeki içerikleri dijitalleştirmek çözümleri yaygınlaştırıyor, bunun önemli olduğunu düşünüyorum. Eğitimin dijitalde taşındığı bu dönemde biz de farklı açılardan etkinlikleri değerlendirebildik. Etkisini uzun sürede de görebilmeyi umut ediyorum." Dijital Çözüm Program Yürütücüsü

TEMEL DÜŞÜNME BECERİLERİ PROGRAMI

Dünyanın içinden geçtiği krizler ve geleceğin artan muğlaklığı, düşünme becerilerini gelecek nesiller için her zamankinden daha da önemli bir hale getirdi. Dünya Ekonomi Forumu'nun 2025 yılı için önemini öngördüğü 15 becerinin, ilk dört sırasını analitik düşünme, aktif öğrenme, kompleks problem çözme ve eleştirel düşünme oluşturuyor.⁵ Eğitimde eleştirel düşünme ölçeğinde 141 ülke arasından 134. sırada yer alan Türkiye'de, eğitimde eleştirel düşünme becerilerinin daha güçlü desteklenmesine ihtiyaç var.⁶

2019 yılında TÜSİAD üyelerinden; Akfen Holding, Borusan Holding, Doğan Holding, Kale Holding, Kibar Holding, QNB Finansbank, Tekfen Holding ve Türkiye Vodafone Vakfı'nın desteği ile dijitalleşme yolculuğunu tamamlayan Temel Düşünme Becerileri Programı, 2021 yılında da öğretmenlerle birlikte öğretmenler için yaklaşımı ile çalışmalarını sürdürdü. Düşünmenin Boyutları, Eleştirel Düşünme Bağlamında Önyargı, Kalıpyargı ve Ayrımcılık, Bilginin Güvenilirliği üzerine üç modülden oluşan programın 2021 yılı uygulaması 25 Ocak-12 Şubat tarihleri arasında Değişim Elçileri Ayşe Alan, Ahmet Canbaz, Hasan Dağ, Gizem Ok Uluçay, Meriç Dönmez ve Ezgi Temiz Çeliker yürütücülüğünde dijital olarak gerçekleştirildi. Program, SEBİT VCloud dijital altyapısı desteği ile 22 farklı ilden 45 öğretmenin katılımına imkân kıldı.

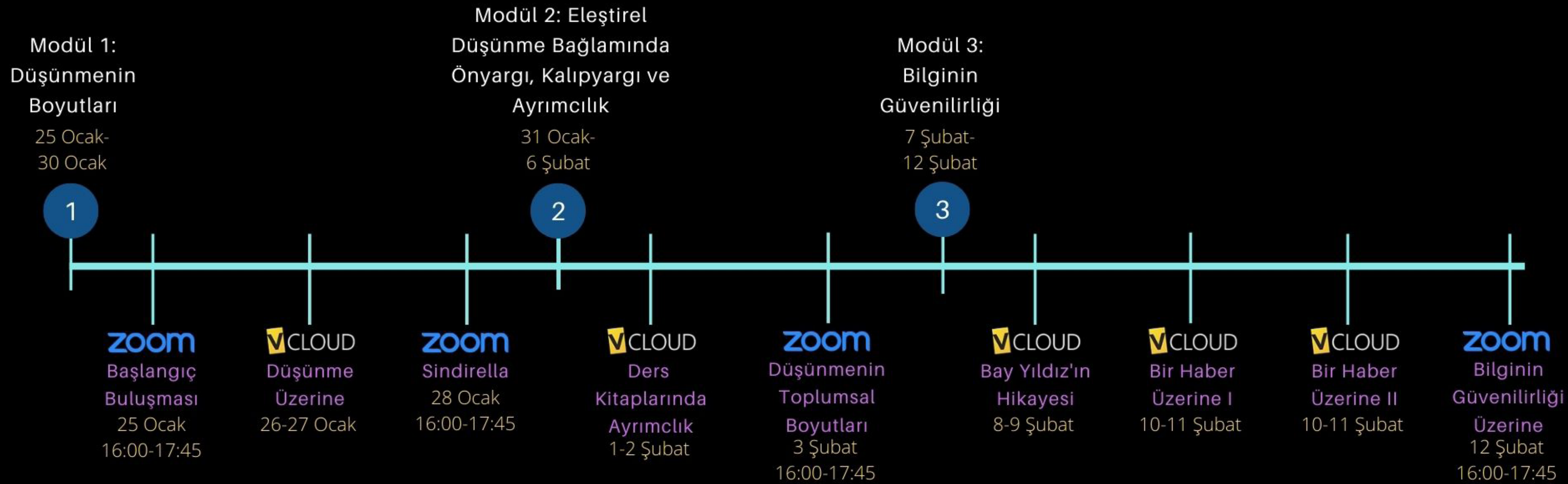

Temel Düşünme Becerileri Programı buluşmasına katılan Değişim Elçileri, Zoom ekranında Program buluşmasının yürütücüsü Kenan Çayır'ı dinlemekteler.

⁵ World Economic Forum. (2020). The Future of Jobs Report 2020.

⁶ World Economic Forum. (2019). The Global Competitiveness Report 2019.

Temel Düşünme Becerileri Program Süreci

Görselde Temel Düşünme Becerileri Programı'nın yapısı, programda gerçekleşen modüller ve adımlar ile birlikte anlatılıyor. Modül 1: Düşünmenin Boyutları 25 Ocak-30 Ocak, 1. ve 2. modül arasındaki adımlar; 1. adım: Zoom logosu, Başlangıç Buluşması 25 Ocak 16:00-17:45, 2. adım: Sebit VCloud logosu, Düşünme Üzerine 26-27 Ocak, 3. adım: Zoom logosu, Sindirella 28 Ocak 16:00-17:45. Modül 2: Eleştirel Düşünme Bağlamında Önyargı, Kalıpyargı ve Ayrımcılık 31 Ocak-6 Şubat, 2. ve 3. modül arasındaki adımlar: 1. adım: Sebit VCloud logosu, Ders Kitaplarında Ayrımcılık 1-2 Şubat, 2. adım: Zoom logosu, Düşünmenin Toplumsal Boyutları 3 Şubat 16:00-17:45. Modül 3: Bilginin Güvenilirliği 7 Şubat-12 Şubat. 3. modül sonrası adımlar: 1. adım: Sebit VCloud logosu, Bay Yıldız'ın Hikayesi 8-9 Şubat, 2. adım: Sebit VCloud logosu, Bir Haber Üzerine I 10-11 Şubat, 3. adım: Sebit VCloud logosu, Bir Haber Üzerine II 10-11 Şubat, 4. adım: Zoom logosu, Bilginin Güvenilirliği Üzerine 12 Şubat 16:00-17:45

ÖĞRETMEN OLMAYA DAİR #BİLMEDİKLERİMİZ İLETİŞİM KAMPANYASI

TALIS 2018 sonuçlarına göre Türkiye'deki her 10 öğretmenden 9'u işinden memnun olsa da, mesleğe yönelik memnuniyet düzeyi, okul faktörü devreye girdiğinde farklılaşıyor. Çalıştığı okuldan memnun olduğunu belirten öğretmenlerin oranı Türkiye'de %86,2, OECD ülkelerinde ise %95,6 olduğu biliniyor.

Her gün çok çeşitli sorunlarla karşılaşan, çocukları hayata hazırlamak gibi sorumluluğu yüksek bir iş yapan öğretmenler, bir yandan mesleklerini icra ederken, bir yandan da kişisel ve mesleki gelişimlerini sağlamak için sürekli öğrenmeye devam ediyorlar. Özellikle pandemi öğretmenler, hızla dijital iletişim teknolojilerine adapte olmak, kendileriyle birlikte çocukları ve velileri uzaktan eğitim sürecine hazırlamak ve uzun süren mesai saatleri boyunca çalışmak zorunda kaldılar. Bu da, hali hazırda stres, kaygı, tükenmişlik, motivasyon

kaybı gibi baş etmesi güç duygular yaşayan öğretmenlerin iyi olma halini etkiledi.

“...Neredeyse sağlık çalışanları kadar zor koşullarda çalıştık. Hepimiz salgın sürecinde ve çocuklar yüze eğitime geldiğinde ‘onlara nasıl destek olabiliriz’ dedik, peki biz öğretmenler? Bizler de duygusal ve psikolojik olarak sorunlar yaşadık.” Sınıf Öğretmeni B., İzmir

24 Kasım 2021 Öğretmenler Günü'nü, öğretmenin iyi olma haline dikkat çekme vesilesi olarak değerlendirmek istedik. Öğretmen Ağı'nın iletişim çalışmalarına yön veren ve Değişim Elçisi öğretmenlerin oluşturduğu İletişim Elçileri ad hocratik topluluğu ile bir iletişim kampanyası tasarladık. Öğretmenlerin iyi olma hali eğitim ortamlarında henüz yeni gündeme gelen bir konu olduğundan, kampanyaya “Öğ-

retmen Olmaya Dair #Bilmediklerimiz” adını verdik ve kampanya kapsamında konuyu açıklayan görsel ve yazılı içerikler hazırladık. Öğretmenlerin iyi olma halini konuşmak için şimdi en doğru zaman mesajıyla oluşturduğumuz *videoya*, *sınıf öğretmeni* ve *okul öncesi öğretmeni* olan Değişim Elçilerinin deneyimlerinden alıntıların yer aldığı videolar eşlik etti. Videoların yanı sıra, Öğretmen Ağı ve Eğitim Reformu Girişimi iletişim ekipleri işbirliğinde hazırlanan *ARKA PLAN e-bülteninin 18 Kasım 2021 tarihinde yayınlanan sayısında* öğretmenin iyi olma halini konu edindik. Değişim Elçisi Seval Binici'nin hem konuk olduğu, hem de içeriklerinin hazırlanmasında destek sunduğu *Öğretmenin Sesi podcastinin 19 Kasım 2021 tarihinde yayınlanan 37 dakikalık bölümünde*, öğretmenin gözünden öğretmenin iyi olma halini tartıştık.

Kampanya içeriklerimiz, 2021 Kasım ayı boyunca Instagram'da 1 milyondan fazla kişiye ulaşırken, video içeriklerimiz binlerce kişi tarafından dinlendi. Öğretmenlerin katkı ve yönlendirmeleriyle, öğretmenlerin ihtiyaçlarını kamuoyuna taşıyan ve eğitim gündemini şekillendirmesini umduğumuz iletişim kampanyalarına önümüzdeki dönem de devam edeceğiz.

“Pandemi sürecinde hep çocukların iyi olma halinden bahsedilirken öğretmenin iyi olma halinden, öğretmenin psikolojisinden bahsedilmedi. Bence gözden kaçan şu; bir kere öğretmenin psikolojisi yerinde olmasa çocukların psikolojisi de yerinde olmaz. Bizim katıldığımız toplantıların hepsinde çocuktan, anne/babadan bahsediliyor. Öğretmenin iyi olmasından bahsedilmiyor, sizi nasıl destekleriz neye ihtiyacınız var; hiç kimse bunu gündeme getirmiyor.” Sınıf Öğretmeni Y., Ankara

Mardin'de gerçekleşen Öğretmen Ağı Tanışma Toplantısında katılımcılar çizdikleri resimleri havaya kaldırarak gösteriyor.

#DEĞİŞİM BİRLİKTE

ULUSAL İŞBİRLİKLERİ

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK PROJESİ
VİKİPEDİ "ÖĞRETMEN" MADDESİ

ÖĞRETMEN AĞI VE FACEBOOK SİVİL TOPLUM PROGRAMI

"EĞİTİMİ NASIL KONUŞMALI?" BULUŞMASI

EĞİTİMİ #YENİDENDÜŞÜNMEK: BAĞLANTILAR PANEL SERİSİ RAPORU
ÖĞRETMEN AĞI KONUSU

ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ

ULUSLARARASI BİR İYİ ÖRNEK OLARAK YENİ DÖNEMDE OKULA UYUM KİTİ
KÜRESEL PANDEMİDE ÖĞRETMENLİK: SORUNLAR VE BAŞARILARA İLİŞKİN

TÜRK VE AMERİKAN PERSPEKTİFLER PANELİ

ERASMUS + PROGRAMI VE YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI

NETEDU PROJESİ SCHOOLWEAVERS ARACI

EĞİTİMDE UMUT VEREN ULUSLARARASI ÖRNEKLER: SILVER LINING
FOR LEARNING

ULUSLARARASI BİR EĞİTİM İNOVASYONU: YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ

ULUSAL İŞBİRLİKLERİ

ÖĞRETMENLER İÇİN ELEŞTİREL DİJİTAL OKURYAZARLIK PROJESİ

Irmak Akıncı Canbaz, Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu

Teyit ve Öğretmen Ağı işbirliği, 2020 yılı Nisan ayında, pandeminin ilk günlerindeki yepyeni dijitalleşme pratiklerinde bir dezenformasyon ile mücadele sonucu başladı. Zoom'un kullanıcıların kredi kartından rızaları dışında ücret alıyor olduğu ya da çeşitli güvenlik açıkları olduğu ile ilgili endişeleri körükleyen şüpheli bilgiler yayılmıştı. Pandeminin Türkiye'de ilk kez görülmesinin üzerinden yalnızca bir ay geçtiği bu dönemde, pek çok öğretmen henüz kullanmaya alıştıkları ve uzaktan eğitimi sürdürmelerine imkân veren Zoom aracını silmeye, hatta çevrimiçi derslerini iptal etmeye başlamıştı.

Öğretmen Ağı olarak, soluğu internetteki şüpheli bilgileri doğrulama platformu Teyit'in kapısında aldık. Öğretmen Ağı ve Teyit olarak birlikte, Türkiye çapında hızlı bir araştırma yaptık ve öğretmenlerin kullandıkları dijital araçlar konusundaki deneyimlerine ve ihtiyaçlarına başvurduk. Derlediğimiz deneyimler ve ihtiyaçlardan hareketle, Zoom hakkındaki şüpheli bilgilerin de teyitlendiği bir **"Tartışmaların merkezindeki program Zoom güvenli mi?"** başlıklı yazıyı Teyit ekibinden Emre İlkan Saklıca kaleme aldı.

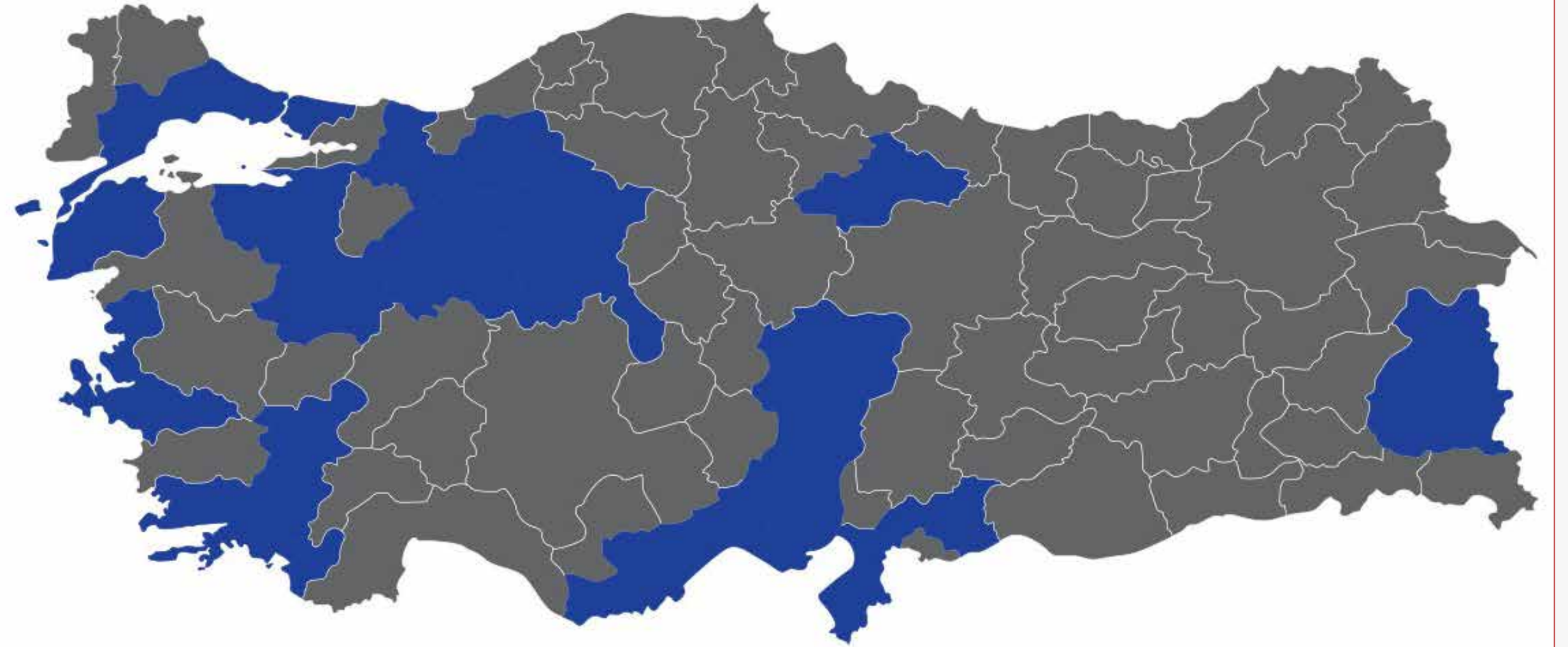

Görselde Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık El Kitabı'nın kapağı mevcut. Mavi renkli kapakta "Eğitimde Dijital Okuryazarlık: Öğretmeden Öğretmene El Kitabı" başlığı yer alıyor, kapağın alt kısmında teyit, Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği ve Öğretmen Ağı'nın logoları bulunuyor.

Eğitim dünyası, belirsizliklerle dolu bir pandemi döneminde her zamankinden daha fazla şüpheli bilgiye maruz kalıyordu. Zamanla, bu işbirliğine daha fazla ihtiyaç duyduğumuzu fark ettik. Bu ihtiyacı gören Değişim Elçisi öğretmenlerinin inisiyatifiyle, Teyit ekibinin davetli-miz olduğu bir Deneyim Paylaşımı oturumunda, bilgi ve medya okuryazarlığı konusundaki ihtiyaçları, deneyimleri konuştuk. Aktarımlar gösterdi ki, eğitim dünyasında da, “resmi” görünümlü yazılar, Bakanlıktan alınan “çok gizli” kulis bilgileri içerdiği iddia edilen ses kayıtları Whatsapp’ta dolaşıma giriyordu. Hali hazırda eğitim çevrelerinde var olan dezenformasyon, sağlıkla ilgili yaşanan şüpheli bilgi kriziyle birleşince, öğretmen, öğrenci ve velilerin bir bilgi kaosu içinde olduğunun su götürmez bir gerçek olduğunu fark ettik. Değişim Elçilerinin paylaşımları ve Teyit ekibi ile çalışmalarımız, eğitimin tüm öznelerinin bu kaosa karşı güçlenmesi ve donanımlı hale gelmesinin ortak bir ihtiyaç olduğunu öne çıkardı.

Öğretmenlerin deneyimleri ve ihtiyaçları etrafında şekillenen, onların eleştirel dijital okuryazarlık becerileri kazanabileceği, meslektaşları ile deneyimlerini paylaşabileceği, öğrenci, meslektaş ve velilere yönelik çözümler üretebileceği, uzun soluklu bir proje tasarlayabileceğimizi düşündük. Böylece Teyit ve Öğretmen Ağı olarak, Heinrich Böll Stiftung Derneği Türkiye Temsilciliği’nin desteğiyle kolları sıvadık ve ortaya “**Öğretmenler için Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi**” çıktı. İhtiyaç odaklı, öğretmenin üretimine ve paylaşımına alan açan, hiyerarşisiz, birlikte öğrenen bir topluluk oluşturmak üzere yola çıktık ve 2021 Şubat ayında projemizin ilk buluşması, 19 ilden ve birçok farklı branştan 39 Değişim Elçisi öğretmenle başladı. Projenin iki ana odağı vardı; öğretmenlerin günlük ve profesyonel hayatlarında eleştirel dijital okuryazarlık becerileri ile güçlenmesi ve bunu öğrenme ortamlarındaki diğer paydaşlarla yayabilmeleri için alan yaratmak. Dolayısıyla, proje süreci iki ayrı yolda ilerledi. Bir yandan, Teyit

Bu proje boyunca Türkiye'nin 19 farklı ilinden 39 öğretmenle birlikte ürettik.

okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lisede
özel eğitim, okul öncesi, sosyal bilgiler, matematik, pdr, türkçe, ingilizce, fen bilimleri, sınıf öğretmenleri

Başlığında “Bu proje boyunca Türkiye'nin 19 farklı ilinden 39 öğretmenle birlikte ürettik” yazan görselde gri renkli bir Türkiye haritası yer alıyor, proje katılımcılarının illeri ise mavi ile renklendirilmiş. Renklendirilen iller alfabetik olarak şöyle; Adana, Ankara, Bursa, Bolu, Çanakkale, Denizli, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kayseri, Kütahya, Mersin, Muğla, Sakarya, Tekirdağ, Tokat, Van. Görselin altında “Okul öncesi, ilkokul, ortaokul, lisede” ve “Özel eğitim, okul öncesi, sosyal bilgiler, matematik, pdr, türkçe, ingilizce, fen bilimleri, sınıf öğretmenleri” yazıları yer alıyor.

ekibinin bilgi birikimi ve deneyimiyle beraber, kavramsal güçlenme ve teyitçilik becerilerine yönelik atölyeler düzenledik. Atölyelere paralel olarak, bu güçlenme ışığında okul iklimindeki deneyimler ve ihtiyaçları paylaştığımız ve yaratıcı çözümler ürettiğimiz deneyim paylaşımı buluşmaları devam etti.

Deneyim paylaşımlarında öğretmenler, konuya ile ilişkili geliştirilecek yaratıcı çözümlerin üç ana hedef kitlesi olması gerektiğine karar verdi: öğretmen, öğrenci ve veliler. Bu hedef kitlelere göre gruplara ayrılan öğretmenler, beyin fırtınaları sonrası öne çıkan fikirleri önceliklendirip, odaklanmak istedikleri çözümleri küçük gruplar halinde çalışmaya başladı.

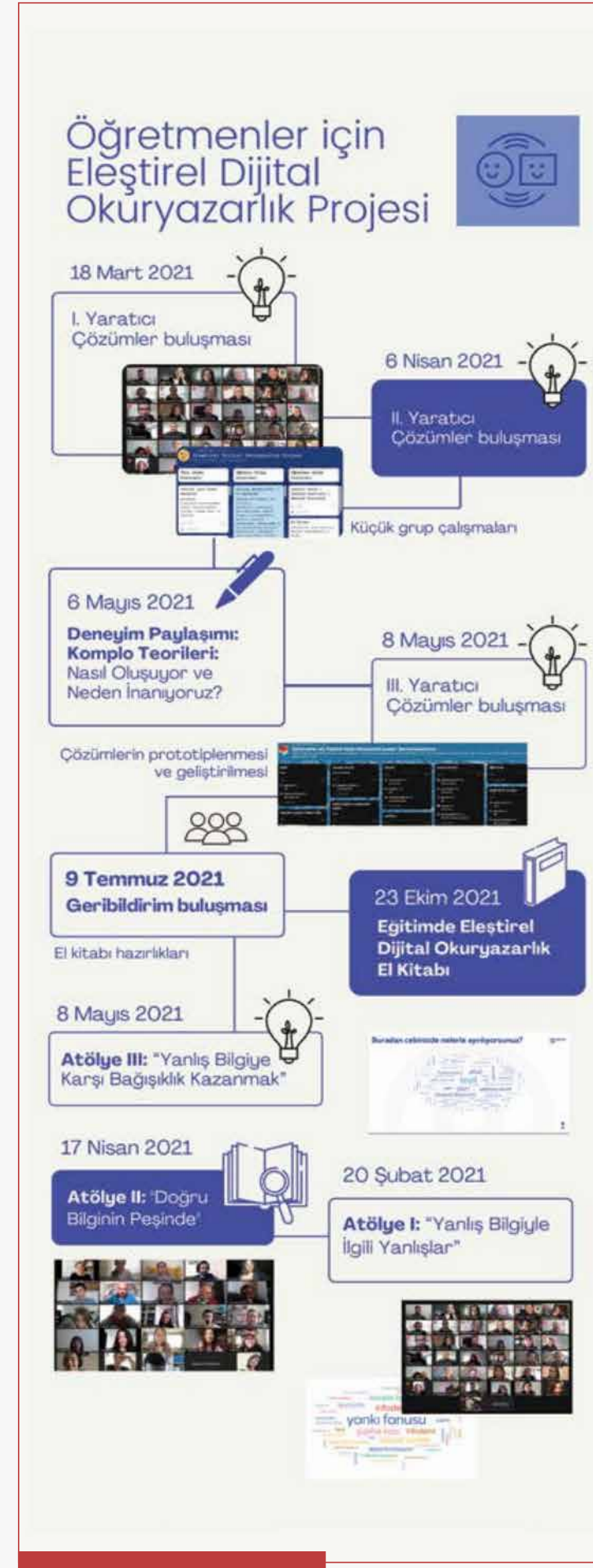
2021 Şubat ayından Haziran'a dek, yanlış bilginin kaynaklarına, sebeplerine, sonuçlarına, sınıftaki ve toplumdaki yansımalarına dair kafa yorarken, birlikte üretme ve paylaşmanın dijitalde de olsa tadını hissedebilmek, sürekli birbirimize bağlı kalabilmek için Slack isimli dijital bir araç kullandık. Projenin en başından itibaren, katılımcı öğretmenlerin kişisel ve mesleki hayatlarından şüpheli bilgilere ve yanlış bilgi yayılımına dair deneyimleri, içgörülerini, ihtiyaçları ve kaynak önerileri ile dolup taşan Slack kanalımızda, kafa karışıklıklarımızdan öğrenimle-

rimize uzanan yolu gözle görülür şekilde takip edebildik.

2021 Mayıs ve Haziran ayları boyunca sayısız kere buluşup, büyük emek vererek çözümler geliştiren, uzaktan veya yüz yüze öğrencileri, velileri ya da meslektaşlarıyla çözümleri deneyip geri bildirimlerle iyileştiren Değişim Elçileri, aynı zamanda öğretmenlere yönelik bir el kitabı oluşturmak için ayrı bir grup oluşturdu. "Öğretmenler için, öğretmenlerle birlikte" diyerek yola çıktığımız Öğretmen Ağı'nda, paydaşımız Teyit'in uzmanlığı ve Değişim Elçisi öğretmenlerin inisiyatif, içgörü ve emekleriyle eleştirel dijital okuryazarlık konusunda kalıcı bir kaynak hazırlamış olduk.

"Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenlerden Öğretmene El Kitabı", 23 Ekim 2021'de gerçekleştirilen çevrimiçi bir lansman ile kamuoyuna tanıtıldı. El kitabının etkisinin tüm Türkiye'de öğretmen, öğrenci ve velilere ulaşması için 2022 yılı boyunca yaygınlaştırma çalışmaları sürecektir.

Başta proje katılımcısı Değişim Elçileri'ne, proje ortağımız Teyit'e ve destekçimiz Heinrich Böll Stiftung Türkiye Temsilciliği'ne teşekkürlerimizle.

Görselde "Öğretmenler İçin Eleştirel Dijital Okuryazarlık Projesi" başlığıyla projenin adımları ve buluşma tarihleri anlatılıyor. Adımlar yukarıdan aşağıya sırasıyla; ampul görseli, 18 Mart 2021, I. Yaratıcı Çözümler buluşması (Zoom'daki buluşmanın ekran görüntüsü ile), Ampul görseli, 6 Nisan 2021 II. Yaratıcı Çözümler buluşması, Küçük grup çalışmaları (Çalışmaların yapıldığı Padlet sayfasının ekran görüntüsü ile), Kalem görseli, 6 Mayıs 2021 Deneyim Paylaşımı: Kompo Teorileri: Nasıl Oluşuyor ve Neden İnanıyoruz?, Ampul görseli, 8 Mayıs 2021 III. Yaratıcı Çözümler buluşması (Buluşmanın Padlet sayfasının ekran görüntüsü ile), Çözümlerin prototiplenmesi ve geliştirilmesi, Topluluk görseli, 9 Temmuz 2021 Geribildirim buluşması, el kitabı hazırlıkları, kitap logosu, 23 Ekim 2021 Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık El Kitabı Lansmanına şeklinde ilerliyor. Yine aynı şekilde diğer adımlar da aşağıdan yukarıya sırasıyla; 20 Şubat 2021 Atölye I: "Yanlış Bilgiyle İlgili Yanlışlar" (Zoom'daki buluşmanın ekran görüntüsü ve Menti cevapları ile), kitap içerisinde büyüteç görseli, 17 Nisan 2021 Atölye II: "Doğru Bilginin Peşinde" (Zoom'daki buluşmanın ekran görüntüsü ile), ampul görseli, 8 Mayıs 2021 Atölye III: "Yanlış Bilgiye Karşı Bağışıklık Kazanmak" atölyeleri 9 Temmuz 2021 Geribildirim buluşması ve 23 Ekim 2021 Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık El Kitabı Lansmanına bağlanıyor. Lansmanın Menti cevapları da görselde yer alıyor.

Açık mavi bir arka planın önünde bir laptop görseli yer alıyor, laptop ekranından büyütülmüş bir şekilde Wikipedia "Öğretmen" sayfasının kaynak bölümü öne çıkarılmış. Kaynak bölümünde "Burası Tamamen Bizim": Öğretmenin Özne Olma Hali, Mesleki Öğrenme Toplulukları ve Öğretmen Ağı Örneği" kaynak olarak görülmekte. Görselin başlığında "Öğretmen Ağı Değişim Elçileri Vikipedi'deki 'Öğretmen' başlığını yeniden yazdı." cümlesi yer alıyor.

VİKİPEDI "ÖĞRETMEN" MADDESİ

Kullanıcıları tarafından ortaklaşa olarak birçok dilde hazırlanan; özgür, bağımsız, ücretsiz, reklamsız ve kâr amacı gütmeyen bir internet ansiklopedisi olan Vikipedi'nin Türkçe sayfasında, "Öğretmen" başlığı epeydir yeterli bilgiye sahip değildi. Türkiye'de 1 milyondan fazla öğretmenin icra ettiği mesleğe ilişkin bu kadar az bilgi ve içerik olması, Değişim Elçisi öğretmenleri harekete geçirdi. 10 Değişim Elçisi öğretmen, Wikimedia Türkiye Kullanı-

cı Topluluğu ile buluşarak bir Vikimaraton planladı.

24 Kasım 2021 Öğretmenler Günü yaklaşırken, Wikimedia Türkiye, Öğretmen Ağı ve Eğitim Reformu Girişimi işbirliğinde ve kolaylaştırıcılığında, Değişim Elçisi öğretmenler Türkçe Vikipedi'de Öğretmen sayfasında bulunması gereken başlıkları belirledi ve yaklaşık 2 hafta süren bir yazım sürecine girdi. Öğretmen Ağı

olarak eğitimin gündeminde tutmaya çalıştığımız öğretmenin özne olma hali ve iyi olma hali gibi başlıkları içeren, öğretmen yeterlilikleri ve farklı ülkelerdeki öğretmenlik mesleği gibi konuları kapsayan **Vikipedi Öğretmen sayfası**, 24 Kasım 2021 gününde yayına girdi. Değişim Elçisi öğretmenlerin katkılarıyla genişleyen ve zenginleşen Öğretmen sayfası, herkesin katkılarına ve gelişimine açık.

ÖĞRETMEN AĞI VE FACEBOOK SİVİL TOPLUM PROGRAMI

Pandemi koşulları, sivil toplumun ana gündemlerinden birinin dijitalleşme olmasına vesile oldu. Sivil alan dijitalleşme gayretlerini hızlandırırken, bir yandan da dijital becerilerini güçlendirme arayışına girdi.

Kadir Has Üniversitesi, Facebook Türkiye ve Pikan Ajans işbirliğinde hazırlanan, dijital iletişim, dijital kampanya ve sivil toplum için Facebook ürünlerinin kullanımı gibi farklı konulara odaklanan Facebook Sivil Toplum Programı, 2021 Eylül ayında eğitim alanında çalışan kurumları bir araya getirmeyi hedefledi. Öğretmen Ağı olarak, eğitim alanında çalışan sivil toplum kuruluşu paydaşlarımıza, dijitalleşen dünyada eğitim alanında neler yapabi-

leceğimizi keşfetmek üzere çağrıda bulunduk. 33 kurumun katılımı ile gerçekleşen Facebook Sivil Toplum Programı, Öğretmen Ağı işbirliğinde gerçekleşti.

Program kapsamında gerçekleştirdiğimiz Öğretmen Ağı özel oturumunda, aynı alanda çalışan sivil kurumlar olarak birbirimizin sesini dijitalde nasıl yükseltebileceğimizi konuştuk ve dijital kampanyalardaki ihtiyaç ve deneyimlerimizi paylaştık. İşbirliği ve kolektif etkinin öneminin dijitalleşen dünyada da en önemli ihtiyaç olduğunun altını çizdiğimiz Facebook Sivil Toplum Programı ve program katılımcısı olan paydaşlarla, işbirliğimizi farklı alanlarda sürdürmeyi hedefliyoruz.

**Öğretmen Ağı işbirliği ile
Dijital Okuryazarlık
ve Kampanya Eğitimi**

**21-22 Eylül ve
28 Eylül 2021**

FACEBOOK
SİVİL
TOPLUM
PROGRAMI

öğretmen
ağı

Pembe-turuncu bir arka planda akıllı telefon görseli yer alıyor, bu telefonun içinden gülen emojiler, kalp emojileri ve Instagram logoları dışarıya taşıyor. Görselin sağında "Öğretmen Ağı işbirliği ile Dijital Okuryazarlık ve Kampanya Eğitimi 21-22 Eylül ve 28 Eylül 2021" yazıyor. Görselin alt kısmında ise Facebook Sivil Toplum Programı ve Öğretmen Ağı logoları bulunuyor.

“EĞİTİMİ NASIL KONUŞMALI?” BULUŞMASI

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Pandemi dolayısıyla sürekli değişen koşullara adapte olmakta zorlanan eğitim sistemleri, küresel çapta kamuoyunun üzerine en çok düşündüğü, tartıştığı alanlardan biri oldu. Eğitime dair tartışmaların genişlemesi, dönüşmesi ve çok katmanlı haline gelmesi, eğitim alanında çalışan bizlerin daha geniş kitlelere ulaşması bakımından büyük bir fırsattı. Bu fırsatı değerlendirmek üzere, Öğretmen Ağı paydaşlarını “Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması’na davet ettik. 25 Mayıs 2021 Salı günü, eğitim alanına temas eden 45 kurumun katılımıyla, savunuculuk alanlarımızı kamuoyunun gündemine nasıl taşıyabileceğimizi birlikte düşünmek ve pandemi sürecinde iletişim çalışmalarımıza dair deneyimlerimizi paylaşarak birbirimizden öğrenmek üzere bir araya geldik.

Buluşmaya başlarken, pandemi öncesinde eğitime ilişkin tartışmaların kapsamını hatırlama-

ya çalıştık. Pandemi öncesinde, eğitimde eşitsizliğin bu kadar göz önünde olmadığı, eğitime dair tartışmaların sistem değişikliklerine hap olduğu, sınav ağırlıklı olduğu ifade edildi. Bir katılımcının yanıtı, gelen cevapları özetler nitelikteydi: “Çok boyutlu olmadan, yüzeysel ve akademik başarı odaklı konuşulurdu.”

Sivil alanda benzer dertlere sahip kurumlar olarak, pandemiyle birlikte yaşadığımız bu gündem değişiminden istifade etmek için neler yapabileceğimizi aramaya başladık. Çalışma alanlarımızın eğitim gündeminde ne kadar ve nasıl yer bulduğunu tartıştık. Özellikle pandemi ile birlikte, eğitimden uzaklaşma riski olan grupların sorunları daha da gün yüzüne çıkmıştı. Eğitimin sorunlarına dair farkındalığın artması söz konusu olsa da; kapsayıcılık, çocuk katılımı, eğitimde fırsat eşitsizliği gibi sivil alanın üzerine kapsamlı çalışmalar sürdürdüğü konuların

eğitim gündeminde yeterince yer bulamadığı ortaklaşılardan bir tanesiydi. Bir katılımcı bu soruyu şöyle yanıtlamıştı:

“Hem kurumların, hem kişilerin çabaları dar alanda kısa paslaşmalara benziyor. Karar vericiler eğitimin sorunlarını, çalışmalarını ve tüm paydaşlara verdiği ödevleri dikkate almıyor.” - “Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması Katılımcısı

Kimi katılımcılar ise, pandemi döneminde sözlerini daha geniş kitlelere ulaştırabildikleri için memnundu. Kamuoyunun ilgisi, eğitim alanında artan dijital beceriler, eleştirel okuma ve yazma, okulun çocuk koruma sistemindeki rolü gibi konular etrafında toplanmaya başlamıştı. Ancak bu ilginin derinlikli tartışmalara zemin oluşturmadığı ve eğitimin geleceğine dair uzun vadeli çözümlerin geliştirilemediği belirtildi.

Pek çoğumuz daha geniş kitlelere ulaşmak konusunda ortak dertlere sahiptik. Bu dertlerin kaynağını; yani sesimizi kamuoyuna duyurmanın önündeki engelleri de konuştuk. Yanıt-

lardaki ortak payda, sivil alanın dert edindiği konuların kamuoyunun genelinde karşılığı olmadığı yönündeydi. Bir katılımcının sözleri, bu görüşü destekler nitelikteydi:

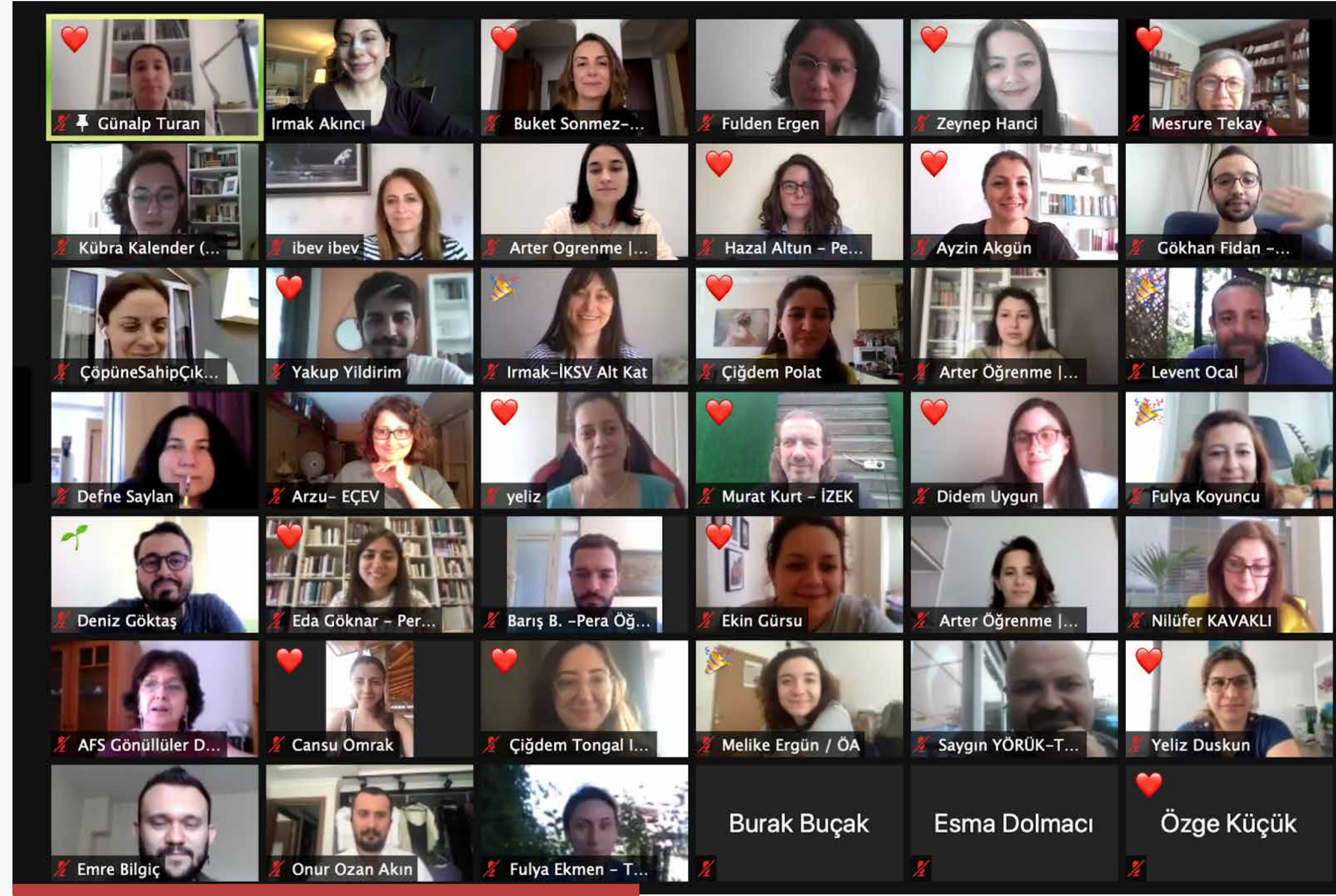
“Derdimiz, toplumun küçük bir kısmının derdi. Odağımız, o küçük kısma ulaşmak ve bunun için sürekli işbirlikleri geliştiriyoruz, ortaklıklar sayesinde bebek adımları atarak bir şeyler üretebiliyoruz.” -“Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması Katılımcısı

Aynı zamanda gündemin hızla değişmesi ve makro düzeyde eğitime ilişkin çalışmaların yer bulamaması, sivil alanın çalışmalarının kamuoyu tarafından benimsenmesi konusunda karşılaşılan engellerden biriydi. Katılımcıların öne çıkardığı en önemli bariyerlerden bir tanesi de, hak temelli bakış açısının kamuoyunun genelinde bir karşılığı olmamasıydı. Her çocuğun eğitim hakkı anayasa ile temin edilse de, eğitim ve eşitsizlik sıklıkla yan yana gelen kavramlar olabiliyordu. Bu durumu, bir başka katılımcı şu sözlerle özetliyordu:

“Belirsizlik ve olağanüstülük barındıran bu süreçte olası risklerin önlenmesi önemsenmeyebiliyor; ‘hiç yoktan iyi’ yaklaşımı çok güçlü ve yaygın.” -“Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması Katılımcısı

Buluşmayı sonlandırırken, iyi örneklerden ve birbirimizden öğrenmek için de alan açtık. Pandemi dönemi başta olmak üzere, bizlere ilham veren iletişim çalışmalarını paylaştık. “Güçlendirici, onarıcı ve/veya dönüştürücü iletişimin ve dayanışmanın önemini bir kez daha fark ettim bu dönemde.” yanıtını veren katılımcı, hepimizin duygularına tercüman olmuştu. Eğer bir derdimiz varsa, bunu ancak birlikte gündeme taşıyabilir, birlikteliğimizden aldığımız güçle eğitimin gündemini şekillendirebilirdik.

Çalışma alanlarımız ne kadar farklı olursa olsun, “Eğitimi Nasıl Konuşmalı?” Buluşması’na eğitimi dert edinen kurumlarla ortak sorunlarımız üzerine birlikte düşünmek, kamuoyunda çalışmalarımızı görünür kılma yolunda attığımız ilk adımdı. Bu yolculuğun uzun olacağını biliyoruz ve bir başlangıç yapabildiğimiz için mutluyuz. Bir ağ olmanın getirdiği birbirinden öğrenme halini, iletişim faaliyetleri için de sürdürmek istiyoruz. Deneyimlerimizi paylaşmanın, başta eğitim alanında çalışan kurum ve inisiyatifler olmak üzere, tüm sivil alana iyi geleceğini umuyoruz.

Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekibi ve eğitim alanından 45 kurumun katılımcıları “Eğitimi Nasıl Konuşmalı’ Buluşması”nın sonunda Zoom ekranında gülümsüyor, bazı katılımcıların ekranlarında kalp emojileri yer alıyor.

EĞİTİMİ #YENİDENDÜŞÜNMEK: BAĞLANTILAR PANEL SERİSİ RAPORU

“Pandemi süreci, endüstri devriminde inşa edilen okul ekosistemleri ve eğitim modellerinin bugünün ihtiyaçlarına yanıt vermekte zorlandığını görmemizi sağladı. Bağlantılar serisinde yapmaya gayret ettiğimiz şey ise, yeni dünyanın eğitimini hayal etmeye çalışmak ve bunu yaparken eğitimi ve aktörlerini yeniden düşünmek ve yeniden tanımlamak oldu.” **Levent Öcal, Öğretmen Ağı Strateji ve İşbirlikleri Koordinatörü**

Pandeminin ilk günlerinden bu yana, çeşitli deneyim paylaşımlarında, toplantılarda ya da anket ve konuşmalarda öğretmenler sıklıkla şunu dile getirdi: “Hepimizin eğitimde rolleri değişti, sorumlulukları dönüştü. Eğitimi yeniden düşünmemiz lazım.”

Öğretmenlerin dillendirdiği ihtiyaçlar ve koşulların eğitimi geri dönülemez biçimde değiştirmesi üzerine, değişken koşulların ardındaki yeni imkânları birlikte düşünme ihtiyacı doğdu. Öğretmen Ağı Değişim Elçileri, bu ihtiyaca cevap veren bir *manifesto* yayınlayarak tüm eğitimcileri, eğitimi yeniden düşünmeye davet etti. 26 Kasım 2020-4 Şubat 2021 tarihle-

ri arasında da, *Öğretmen Ağı Youtube kanalında* gerçekleşen Eğitimi #YenidenDüşün temasıyla “Bağlantılar” isimli çevrimiçi panel serisi düzenlendik.

16 farklı kurumdan 25 konuşmacının katıldığı serideki ve Youtube chat alanında yapılan tartışmaları kalıcı hale getirmek için *Bağlantılar: Eğitimi Yeniden Düşün Raporu’nu* yayınladık. Raporun, tüm eğitimciler ve eğitim odağında çalışan sivil toplum kuruluşları için bir arşiv oluşturmasını umuyoruz.

ÖĞRETMEN AĞI KORUSU

2021 Öğretmen Ağı Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nı fiziksel olarak birbirimizden uzakta gerçekleştirmek durumunda kalsak da, bir orman gibi bir arada ve güçlü hissetmek istedik. Bir aradalığımızı yaşatmak için Değişim Elçisi öğretmenler adına Doğa ve Çevre Vakfı'na (DOÇEV) 1000 adet fidan bağışında bulunarak, Öğretmen Ağı Korusu'nu kurduk. Değişim Elçileri adına dikilen fidanlar filizlendikçe, değişime olan inancımız da yeşerecek.

Sarı zemin üzerinde yer alan beyaz dikdörtgen içerisinde "Öğretmen Ağı Korusu Kuruluş: 2021 / Fidan: 1000 'Öğretmen Ağı Değişim Elçisi öğretmenler adına yapılan fidan bağışlarıyla, Orman Genel Müdürlüğü tarafından ağaçlandırılmıştır.'" yazıyor. Beyaz dikdörtgenin kenarlarında ağaç ikonları bulunmakta. Görselin sağ üst köşesinde Öğretmen Ağı logosu, sağ alt köşesinde yeşil zemin üzerine #NasılÖğretmenOlunur yazısı yer alıyor.

ULUSLARARASI İŞBİRLİKLERİ

ULUSLARARASI BİR İYİ ÖRNEK OLARAK YENİ DÖNEMDE OKULA UYUM KİTİ

Çevrimiçi Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik (PDR) adhokratik topluluğu; Öğretmen Ağı Değişim Elçilerinden gönüllü olan Psikolojik Danışmanların çevrimiçi buluşmalarla deneyimlerini paylaştığı, birbirinden ve farklı paydaşlardan beslendiği ve ürettiği bir grup olarak, 2020 yılında pandeminin ilk günlerinde bir araya geldi. Zor zamanlarda birlikte öğrenmeyi, daha çok insana ulaşmayı, sürdürülebilir psikolojik yardım anlayışını benimsemiş, Türkiye'nin farklı illerinden 16 Psikolojik Danışman, öğretmenlerin ve öğrencilerin bu kriz zamanında ihtiyaçlarını analiz etmek istedi ve bir ihtiyaç analizi yürüttü. Türkiye'nin 81 iline ulaşan ve pandemi koşullarında öğretmenlerin ihtiyaçlarını anlamaya çalışan anket sonuçları gösterdi ki okullardan uzak kalınan bu süreç sona erdiğinde, ciddi bir okula uyum ihtiyacı doğacaktı.

Anket sonuçları, Çevrimiçi PDR adhokratik topluluğunu hemen harekete geçirdi. Topluluk, Tasarım Odaklı Düşünme metodolojisini izleyerek, öğrenci ve öğretmenlerin pandemi sonrası okula uyumlarını kolaylaştırmak için yaratıcı çözümler üretmeye başladı. Çözümler, 2020 yılı Eylül ayında “*Yeni Dönemde Okula Uyum Kiti*”nde bir araya geldi. Kit, içeriğindeki pek çok etkinlik ile, hem öğrencilerin hem de öğretmenlerin okula dönüşte ihtiyaç duyacakları sosyal duygusal kazanımları hedefliyordu.

2021 yılının başında, bazı ülkelerde de okulların yeniden açılması ile bir sene önce PDR topluluğunun belirlediği okula uyum ihtiyacı küresel bir ihtiyaç haline geldi. Teacher's Guild ve yaratıcılık platformu OpenIdeo'nun yarışması, “The Education (Re)Open” başlığıyla dünya çapında öğretmen, eğitimci ve eğitim kurum-

Adapting to School: The Guidebook for Teachers and Students

BY IRMAK AKINCI CANBAZ

NETWORK ENGAGEMENT SPECIALIST
TEACHER'S NETWORK

SUBMISSION DATE

April 26, 2021

Görselde OpenIdeo yarışmasına başvurulmuş çözüm fikrinin İngilizce başlığı yer alıyor. Görselin merkezinde “Adapting to School: The Guidebook for Teachers and Students” yazmakta. Sağ üst köşede çözümün OpenIdeo yarışmasında seçilen en iyi örneklerden biri olduğunu simgeleyen “OpenIdeo Challenge Top Idea” logosu yer alıyor. Alt kısımda ise yarışmaya Değişim Elçilerini temsilen başvuru yapan Ağ Etkileşim Sorumlusu Irmak Akıncı Canbaz'ın ismi yer alıyor: “By Irmak Akıncı Canbaz, Network Engagement Specialist, Teacher's Network, Submission Date April 26, 2021”.

larına çağrı yaptı ve okula uyum konusundaki geliştirdiği yaratıcı çözümler ile ilgilenen herkesi yarışmaya katılmaya davet etti. Biz de bu çağrıya kulak vererek öğretmenler tarafından oluşturulmuş, geri bildirimlerle iyileştirilmiş, ölçeklendirilmiş ve etkisini kanıtlamış Yeni Dönemde Okula Uyum Kitapçığı ile yarışmaya

başvurduk. Ne mutlu ki, yarışma kapsamında küresel en iyi örneklerden biri olarak seçildik. Öğretmen Ağı'nın uluslararası bilinirliğine de katkı sunan bu başarı hikâyesi, aynı zamanda Değişim Elçilerinin ürettiği çözümlerin dünya standartlarında kabul görece nitelikte olduğunu yeniden hatırlatmış oldu.

KÜRESEL PANDEMİDE ÖĞRETMENLİK: SORUNLAR VE BAŞARILARA İLİŞKİN TÜRK VE AMERİKAN PERSPEKTİFLER PANEİ

Pandemi, tüm dünyada üniversite öncesi eğitimde olağan dışı sorunlara yol açtı. 2020-2021 eğitim-öğretim yılı, başlangıcından bitişine dek dünya genelinde çoğunlukla uzaktan sürdü. Farklı coğrafyalarda da olsa, öğretmenlerin deneyimleri, karşılaştığı problemler ve bu problemlere yönelik geliştirdikleri çözümler birbirinden çok uzakta değildi. Öğretmenlerin

bir araya geldiği kültürlerarası deneyim paylaşımı alanı yaratmak üzere, Öğretmen Ağı, Öğretmen Akademisi Vakfı (ÖRAV), Eğitim Reformu Girişimi (ERG) ve Amerika Birleşik Devletleri Konsolosluğu ortaklığında, “Küresel Pandemide Öğretmenlik: Sorunlar ve Başarılarla İlişkin Türk ve Amerikan Perspektifler” başlıklı dijital bir panel düzenledik. Panelde Prof.

Selçuk Şirin ve Prof. Kenan Çayır ile öğretmen Aycan Kavalı ve Joelle MW McIntosh’un konuşmacı, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü Fulden Ergen moderatör olarak yer aldı. Prof. Şirin ve Prof. Çayır konuşmalarında, Türkiye ve Amerika Birleşik Devleti’ndeki eğitim sistemlerinin pandemiden nasıl etkilendiğine ve eğitim sistemlerinin sistemik krizlere nasıl ya-

nıt verebildiğine değindi. Kavalı ve McIntosh ise kendi ülkelerine özgü koşullar bağlamında pandemi döneminde derinleşen eşitsizliklere yönelik ne gibi çözümler geliştirdiklerini ve mesleki deneyimlerini paylaştı. Zoom’da gerçekleşen panel, dileyen herkesin izleyebilmesi için ABD İstanbul Konsolosluğu **Youtube kanalında da yerini aldı.**

Erasmus+ Programı kapsamında farklı ülkelerden Türkiye'ye gelen öğretmenler, Yaratıcı Problem Çözme Programı'nda uygulanan "Lokum Oyunu"nu deneyimliyorlar.

ERASMUS + PROGRAMI VE YARATICI PROBLEM ÇÖZME PROGRAMI

Öğretmenlerin, Tasarım Odaklı Düşünme (TOD) metodolojisinin öğretmencesini bizzat deneyimleyerek öğrendiği Yaratıcı Problem Çözme (YPC) Programı, dinamik ve esnek bir şekilde ihtiyaca yönelik olarak yeniden düzenlenebilen yapıya sahip bir atölye serisi. 2018 yılından bu yana farklı ihtiyaçlara cevap verecek şekilde, YPC Programı'nın 6 haftalık, 3 haftalık, 2 günlük, 1 günlük ve 2 saatlik olmak üzere farklı versiyonlarını yüz yüze, dijital ya da hibrit olarak uyguluyoruz. 24 Kasım 2021, Çarşamba günü ise ilk defa YPC Programı'nın 2 saatlik versiyonunu İngilizce olarak gerçekleştirme fırsatı bulduk.

Kolaylaştırıcı Ekip'ten Didem Uygun, Günalp Turan ve Zeynep Hancı'nın katkılarıyla İngilizce'ye çevrilen atölye, Mersin Değişim Elçilerinden Gözde Uysal ve İsmail Örnek'in yürütücülüğünde dijital olarak gerçekleşti. "Design Thinking Workshop" başlıklı atölye, Erasmus+

kapsamında Vali Şenol Engin İlkokulu'nda; İspanya, Litvanya, Polonya, Yunanistan ve İtalya'dan olmak üzere 25 öğretmenin katılımıyla, simultane çeviri desteğiyle gerçekleştirdi. Bu süreç, Yaratıcı Problem Çözme Programı'nın uluslararası bilinirliğini sağlama yolunda önemli bir adım oldu.

"Everything was perfect: The program, the presentations, the activities, the Persons and the hospitality. / Her şey mükemmeldi: Program, sunumlar, aktiviteler, insanlar, misafirperverlik." Erasmus + Atölye Katılımcısı

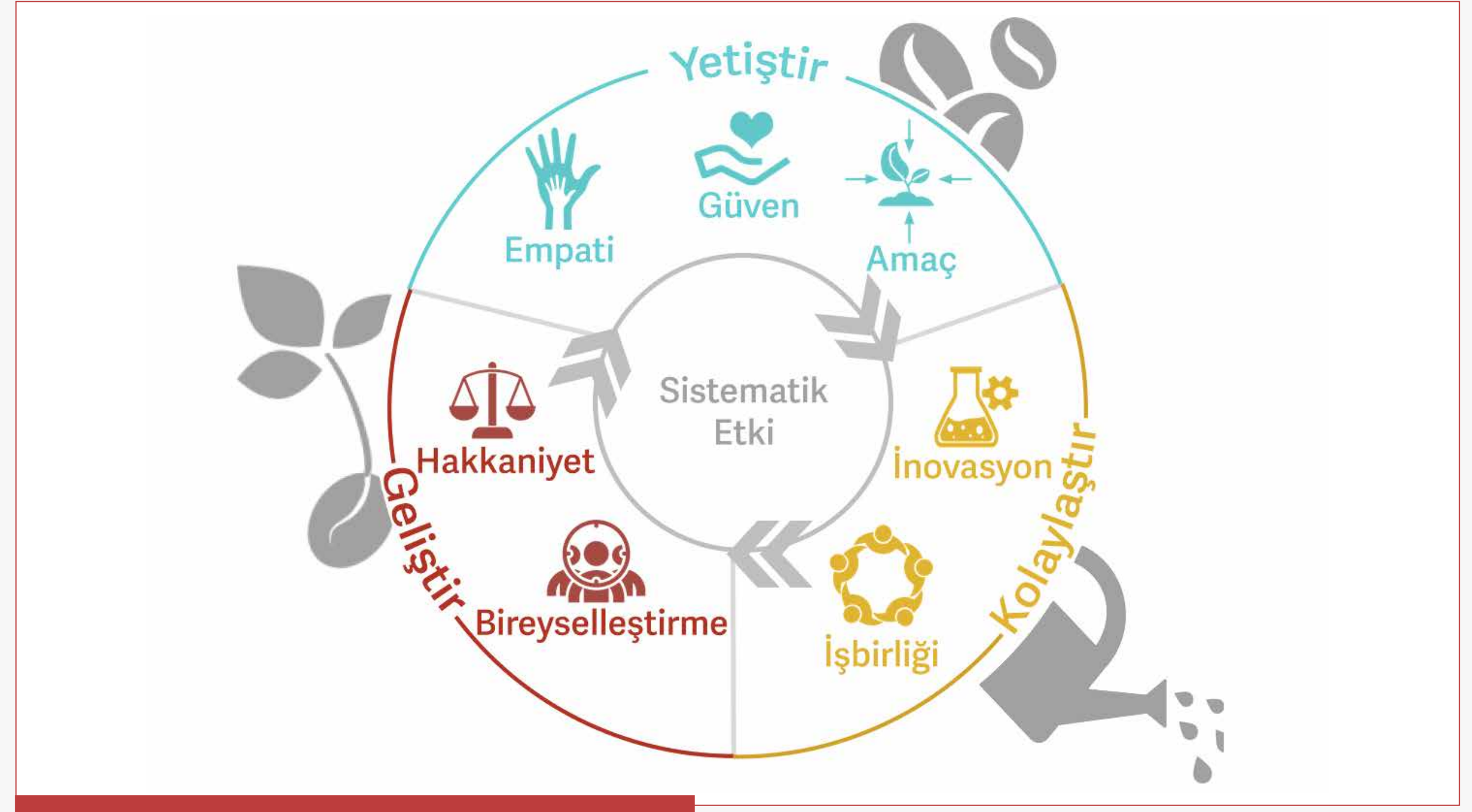
"Çok güzel bir gündü YPC'de uluslararası deneyim de yaşadık. Artık yurt dışına da açılabiliriz, ben gönüllüyüm. Tercümanımız, herkes harikaydı herkes çok zarifti. Arada tutamadım kendimi İngilizce konuştum. Herkese çok teşekkürler..." Gözde Uysal, Değişim Elçisi, Erasmus + Atölye Yürütücüsü

NETEDU PROJESİ SCHOOLWEAVERS ARACI

NetEDU, karşı karşıya olduğumuz sorunlara etkin bir şekilde yanıt vermek için yerel öğrenme ekosistemlerini geliştirmeyi ve bir ağ oluşturmayı amaçlayan; liderler, eğitimciler ve araştırmacıları bir araya getirmeyi hedefleyerek 2015 yılında, Barcelona Ramon Llull Üniversitesi'nden Jordi Díaz-Gibson ve Mireia Civís öncülüğünde oluşturulmuş bir topluluk.

NetEdu Projesi kapsamında toplulukta yer alan araştırmacı ve eğitimciler, okul ekosistemlerini daha açık hale getirmek amacıyla SchoolWeavers isimli dijital bir araç geliştirdi. Bu araç, ortak amaç, işbirliği, empati, inovasyon, güven, hakkaniyet ve bireyselleştirilmiş öğrenme odaklarında okul paydaşlarından veriler toplayarak, okula dair bir analiz çıkarmayı ve yeni stratejiler geliştirmeyi kolaylaştırıyor.

2021 itibarıyla SchoolWeavers aracı, 13 ülkeden uzmanlarla beraber geliştiriliyor ve 11 dile uyarlanıyor. Öğretmen Ağı, projenin Türkiye ayağında Eğitim Reformu Girişimi ve Yıldız Teknik Üniversitesi Eğitim Fakültesi'nden Dr. Emre Er ile birlikte, SchoolWeavers aracının geliştirilmesi ve pilotlanması sürecinde koordinasyonu üstleniyor. Bu süreçte Türkiye'deki çeşitli okul ve eğitimcilerin geri bildirimleri doğrultusunda araçta iyileştirmeler yapıldı. SchoolWeavers aracı yalnızca Türkiye'de değil, uluslararası düzeyde de pilotlanmaya devam ediyor. Verimli bir okul ekosistemi değerlendirme fırsatı oluşturan bu uygulamanın, gelecek yıllarda Türkiye'de ve uluslararası düzeyde birçok okul tarafından etkin bir şekilde kullanılması için çalışmalara önümüzdeki dönem de devam edeceğiz.

Beyaz bir zemin üzerinde iki adet halka iç içe yer alıyor. Küçük halkanın ortasında "Sistemantik Etki" yazmakta. Küçük halkayı çevreleyen büyük halkada ise en üstte "Yetiştir" başlığı altında "Empati, Güven, Amaç", hemen ardından "Kolaylaştır" başlığı altında "İnovasyon, İşbirliği" devamında ise "Geliştir" başlığı altında "Hakkaniyet, Bireyselleştirme" ifadeleri bulunmakta.

EĞİTİMDE UMUT VEREN ULUSLARARASI ÖRNEKLER: SILVER LINING FOR LEARNING

Pandemi ile birlikte dünyanın her bir yanında, eğitimde hali hazırda var olan eşitsizlikler daha da derinleşti. Bu süreçte öğretmenlerin ve eğitimcilerin geliştirdiği umut veren örneklerle alan açmak üzere Harvard Üniversitesi, Indiana Üniversitesi, Melbourne Üniversitesi gibi dünyanın önde gelen üniversitelerinin eğitim fakültelerinden akademisyenlerin oluşturduğu “Silver Lining for Learning” yayını, Öğretmen Ağı’nı ağırladı. Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’ten Fulden Ergen ve Günalp Turan ile Eğitim Reformu Girişimi eski Araştırmacısı Merve Mert ve Da Vinci Öğrenme Akademi-

si’nden Tuğba İnanç’ın İngilizce olarak kaleme aldığı, Değişim Elçilerinin geliştirdiği yaratıcı çözümleri ve Türkiye’deki eğitim sistemine yönelik politika önerileri *içeren yazı 27 Ekim 2020 tarihinde yayınlandı.*

Blog yazısı yazarlarından Fulden Ergen ve Tuğba İnanç, yazıda yer verilen umut veren örnekleri derinlemesine tartışmak üzere, Silver Lining Youtube yayınına konuk oldu. Harvard Üniversitesi Eğitim Fakültesi’nden Prof. Chris Dede’nin moderatör olduğu konuşma, *21 Kasım 2020 tarihinde canlı olarak yayınlandı.*

ULUSLARARASI BİR EĞİTİM İNOVASYONU: YARATICI ÖZGÜVEN FESTİVALİ’NİN HİKÂYESİ

Nisan 2021’de birincisini düzenlediğimiz Yaratıcı Özgüven Festivali, pandemi gibi zorlu şartlarda ve sürekli değişen koşullarda çocukların eğitime erişmesi için yenilikçi ve yaratıcı çözümler üreten öğretmenlerin yaratıcı özgüvenini kutlamıştı. Çeşitli meslek ve alanlardan 6.000’i aşkın kişinin katılım gösterdiği Festival, öğretmenlik mesleğinin yaratıcılıkla ilişkisine dikkat çekmişti.

Öğretmenlerin yaratıcı olabileceğine duyduğu inancın ve karşılaştıkları problemleri çözmeye ve değişim yaratmaya yönelik özgüvenlerinin dönüştürücü gücünü, uluslararası eği-

tim ekosistemine taşımak istedik. Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’ten Fulden Ergen ve İrmak Akıncı Canbaz’ın kaleme aldığı “How Can We Boost Teacher’s Creative Confidence? Teachers Network Turkey Shares 3 Rules-of-Thumb” başlığı ile İngilizce olarak kaleme alınan yazı, *8 Ağustos 2021 günü yayına alındı.* Böylece Festival’in hikâyesi, eğitim alanından etkili inovasyonları derleyen HunderED’in dünyanın dört bir yanındaki takipçileri ile buluştu. Bununla birlikte, Öğretmen Ağı’nın ağ modeli *HunderED’in uluslararası inovasyonları arasında yer aldı.*

#DEĞİŞİM OKULDA

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN #DEĞİŞİM OKULDA

PANDEMİDE 1. SINIF ÖĞRETMENİ HİKAYESİ: “OLMUŞ MU ÖĞRETMENİM?”

İNİSİYATİF ALMA CESARETİNİ BİRBİRİMİZE BULAŞTIRAN ADHOKRASI

NASIL BİR ÇEŞİTLİLİK SAĞLARSAM TÜM ÖĞRENCİLER ETKİN BİRER
ÖĞRENEN OLUR?

PREMATÜRE DİJİTAL ÖĞRETMENLER

DEĞİŞİM BENİMLE BAŞLAR: KAPSAYICI EĞİTİM İÇİN
EYLEM ARAŞTIRMACI ÖĞRETMEN RAPORU

ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN #DEĞİŞİM OKULDA

PANDEMİDE 1. SINIF ÖĞRETMENİ HİKAYESİ: “OLMUŞ MU ÖĞRETMENİM?”

Semra İnan, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

ENDİŞELİ SORULAR: “NASIL OLACAK ÖĞRETMENİM?”

Uzaktan mı, yüz yüze mi başlayacağız? Sorular çoktu ama 1. sınıfı okutacak bir öğretmen olarak plan yapmam, ders tasarımlarımı hazırlamam gerekiyordu. Nereden başlayacağımı, neye göre plan yapacağımı bilemediğimden, hem uzaktan hem de yüz yüze eğitim için hazırlık yapmaya başladım.

Bütün televizyon programlarında, sohbet ortamlarında, öğretmenler arasında 1. sınıflara uzaktan nasıl okuma yazma öğretileceği konuşuluyordu. Bence asıl büyük soru, öğrencilerimle nasıl bağ kuracağımdı; çünkü biliyordum ki bağ kurmadan onlara bir şeyler öğretmezdim. Bunun için, sınıf listesi ve iletişim bilgilerini öğrenir öğrenmez tüm velileri tek tek arayarak “Ben çocuğunuzun öğretmeniym. Sizinle

tanışmak için okula bekliyorum.” dedim. Velilerin sesinden anladığım, bu davetle biraz olsun endişeleri eksilmişti. Her bir öğrenci için doktor randevusuna benzeyen saatlerde randevular oluşturdum. Yine her birine minik zarflara sığan mektuplar yazdım. Geldiklerinde ellerine verdim. Okul bahçesinde, bir masa başındaydı tanışmalarımız. Sanırım ilk bağlarımız böyle kurulmuş oldu.

Okulun açılmasına birkaç gün kala bahçe kapısından sınıfa uzanan, sınıfı ve onları sınıfımızda beklediğimi söyleyen bir video çektim. Sınıfta kimler var panosunda, herkesin isimleri yazılıydı. Bu videoyla sınıfa ve okula aidiyet hissetsinler istedim. Bu sırada Öğretmen Ağı'ndaki 1. sınıf öğretmenleriyle Zoom buluşmalarımız başladı. Bu buluşmalarla aynı sorulara cevap arıyor, deneyimlerimizi paylaşıyor, etkinlik ve uygulama örneklerimizi birbirimize öneriyor ve

en önemlisi yalnız olmadığımızı hissediyorduk.

Tanışma oyunları, materyaller, etkinlikler... alet çantamda neler varsa okul açılınca kullanmaya başladım. En büyük sıkıntılardan birisi de onlarla temas edemeyişim oldu çünkü çocukların ellerini tutamıyor, yazarken onlara yardımcı olamıyordum. Bunun için de bir kalem tutma videosu hazırladım, videoda sol eliyle yazanları da unutmadım. Çocuklar okula geldiğinde, sanki geçen yıldan beri onların öğretmeniym. Sanırım tanışma günü etkinlikleri işe yarayıyordu.

Otuz kişilik sınıfım iki gruba ayrılınca, adeta iki sınıfım var gibiydi. Benim için tekrar anlatmak sıkıntı olmuyordu. İki grubun dinamiği hemen hemen aynıydı. Bu sebeple konularda paralel ilerlemek zor olmadı. Birleştiklerinde çocuklar neler hissedecek, bu durum sınıfın havasını nasıl etkileyecekti, bilemiyordum.

BAĞLANTI SORUNLARI: “SESİM GELİYOR MU ÖĞRETMENİM?”

Her şey yolunda giderken, ara tatilden sonra kendimizi birden canlı derslerin içinde bulduk. Bundan önce sadece haftada bir gün canlı derslerimiz oluyordu. Şimdiyse her gün canlı derslerde beraber olacaktık. Derslere hiç katılamayacak öğrencilerim vardı. Bu konuda şanslı bile sayılırdım çünkü katılamayacakların sayısı azdı. Onların durumu ne olacaktı, nasıl ulaşacaktım onlara? Sadece uzaktan derslerin içeriğini değil, katılamayanlara göndereceğim doküman ve videoları da ayrıca hazırlamam gerekti. Okula gelemeyen öğrencilerin ikisine bir yakınım ve Ağ'daki arkadaşlarımla desteğiyle tablet hediye ettik. Böylece tüm sınıf artık Zoom'da buluşabiliyorduk.

Canlı derslerde tabletimden ekran paylaşımı yapıp kelimelerin nasıl yazıldığını gösterirken, diğer taraftan da telefonla bağlanıp çocukları

takip etmeye, “Olmuş mu öğretmenim?” diye aynı anda sordukları soruları cevaplamaya çalıştım. Ekrandan yazılanları görmek çok da kolay değildi. Çocukların büyük çoğunluğu ise telefonda bağlantıydı. Yazıları görmek için telefonun dibine yaklaştıklarını, ekranda sadece gözlerinin görünmesinden anlayabiliyordum. İnternet bağlantıları kesintiye uğrayınca, mobil internete bağlandığım zamanlarda oluyordu. Aynı kesintileri çocuklar da yaşıyordu. Komşudan ya da yandaki mobilyacıdan bağlananlar bile vardı.

Bu arada bir öğretmen olarak tek rolüm bu değildi. Odanın birinde 3. sınıfa giden, diğerinde üniversite sınavına hazırlanan kızlarımla da takibini yapmam ve ihtiyaçlarını gidermem gerekiyordu. Bu yüzden verdiğim 10 dakika molalarda koşturmaca, hazırlanan yemek ve ev işlerinde buldum kendimi. Evdeki en donanımlı tablet de bende idi; çünkü yazma çalışmalarını

nı ondan yapabilecektim. Kızlarımla biri, çoğu çocuk gibi telefonda bağlantı derslerine.

Uzaktan eğitimde en büyük şansım tüm velilerin mecburen derse dahil olmalarıydı çünkü onlar da panik içindeydi. Çok istediğimiz veli desteği bu yıl zirve noktasındaydı. Başlarda sanal sınıfta öğrencilerim dışında velilerin de olması tuhaf hissettirse de bu durumun onlarla bağlarımızı da güçlendirdiğini fark ettim.

ZOR ANLAR: “BABAANNEM ÖLDÜ ÖĞRETMENİM.”

En zorlandığım andı sanırım derse bağlanan minik öğrencimin “Öğretmenim babaannem öldü.” demesi. Covid-19'dan kaybetmişlerdi. Duyunca hepimiz kalakaldık. Ben ne diyeceğimi, nasıl toparlayacağımı bilemedim bir an. Sonra toparladım cümleleri ve derse dönebildik. Bu da benim için önemli bir deneyim oldu.

SESLERİN ÖĞRETİMİ: “ANNEMİN İSMİNİ YAZABİLİYORUM ÖĞRETMENİM.”

Genel olarak çok mutluyduk. Çocukların, öğrenmenin hazzına eriştiklerini hissedebiliyordum. “Öğretmenim dışardaki yazıları okuyorum.”, “Haberleri okudum.”, “Annemin adını yazdım.” gibi cümleler beni çok mutlu ediyordu. Derslerden birinde Blob Tree resminde kendilerini nerede gördüklerini sorduğumda hemen hepsi yukarılarda hissediyordu. Ölçme değerlendirme açısından güzel bir veriydi benim için.

Bazı sesleri çıkarmak zor olabiliyor. “R” sesini öğretirken bir kitapla geldim onlara. Konuşma güçlüğü yaşayan bir kızın hikayesini dinleyince hoşlarına gitti ve yaşadıkları durum onlara “normal” geldi. Demek başkaları da varmış bu durumu atlatabilen, sorun olmayacak bir şeymiş diye düşündüler. Sonrasında da birkaçının artık daha doğru sesler çıkardığını gözlemledim.

Değişim Elçisi Semra İnan masa başında oturmuş, önünde bir tablet ve cep telefonu ile öğrencileri ile bir ders esnasında.

Dersin en heyecanlı yerinde “Size sarılmak istiyorum.” diye bir yükseliş duyuyordum bazen. Bir başkası, odanın duvarını sanat duvarı yapmış ama çizdiği resimde bizim Zoom ekranımız, başta da ben varım. Rüyasında hayalet gören ve kurabiye harfleri yedikçe hayaletin kaybolduğunu gören bile oldu. Pandemiyle beraber çocukların ihtiyaçları ve gerçeklikleri ne boyutta değişmişti?

Dönem sonunda tüm sesleri bitirmiştik, artık okuyor ve yazıyorduk. Çocuklarla uzun sohbetler edemediğimiz için onlara video ile cevaplayabilecekleri iki soru gönderdim. “Okumayı bir şeye benzetseydin neye benzetirdin, neden?” ve “Uzaktan eğitimde 1. sınıf öğrencisi olmak nasıldı?”. Onların kendilerini anlamalarına ve anlatmalarına yer açmak önemliydi. Cevaplarda gördüm ki en bü-

yük ihtiyaç arkadaşlardı. Okumanın bir süreç olduğunu kavramalarını ise okumayı benzettikleri durumlardan anlıyordum. Bisiklet sürmeye, bir bebeğin yürüyüşüne...

Bu uzun ve zor dönemde gerçekten tüm gayretiyle çalışan, uzaktan sınıf kültürüne uyum sağlayabilen, okumayı yazmayı öğrenen çocuklarıma bir ödül vermesem olmazdı. Onlar için sertifikalar hazırladım. Velilerimi unutmadan onlara da bir teşekkür kartı yaptım. Küçük hediyelerle beraber mesafeli ve kısacık bir buluşmada onlara verdim. Başardıklarının belgesini ellerine tutmaları, onlara çok iyi geldi. Gözleri ışıltı ışıltıydı.

Geçirdiğimiz süreç, daha önce yaşanmamış, çok önemli bir deneyimdi. Olumsuz tarafları

çok olsa da öğretmenliğin yaratıcılığını güçlendiren de bir süreç oldu. Yeni öğrenimlere yol açtı. Çoğu öğretmen kendini yeni bir şeyler öğrenmek, öğrencilerine ulaşmak için çabalamak zorunda hissetti. Öğretmenlik ihtiyaçlarımız ve öğretmenliğe bakış açımız değişti. Öğretme, ölçme değerlendirme yöntemlerimiz gelişti. Okul deyince aklımıza dört duvar gelmiyor artık mesela.

Tüm değişikliklere rağmen tüm çabam onlarla kurduğum güçlü bağ çerçevesinde, öğrencilerin kendilerini değerli hissetmeleri, sosyal duygusal ihtiyaçlarını karşılayarak, sosyal buluşluk hissine karşılık bulabilmeleri, öğrenme işinin robotik bir işlemde ziyade hissedilerek yapılan ve nerede kullanacağını farkında olarak yapılan bir iş olduğunu anlamalarıdır.

İNİSİYATİF ALMA CESARETİNİ BİRBİRİMİZE BULAŞTIRAN ADHOKRASİ

Gizem Ok Uluçay, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Her sene olduğu gibi yoğun geçecek bir kısım ayı yaklaşıyordu. Bu ay özelinde anacak, kutlanacak, disiplinlerarası bağlantı kurulacak neler var acaba derken önümde kocaman bir ihtiyacın göz kırptığını fark ettim: 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü.

Çocuğun katılım hakkı ile ilgili ders içi tasarım hazırlarken konuyla ilgili farkındalığı olan, bilgi sahibi, haklarını ve sorumluluklarını bilen bireyleri nasıl yetiştiririz diye zihnim sürekli sorular üretiyordu. Bu merakla Öğretmen Ağı'nda karşılaştığım **“Adhokrasi”** kavramını okula taşımak istedim ve öğretmen arkadaşlarımla şu soruyu paylaştım: “Katılım merdive-

ni hakkında buluşmak, konuşmak, fikirleşmek isteyen var mı? Çocuk katılımı konusunda çalışmalar yapabilir miyiz? Acaba başka kimler benim gibi bu derdin sahibi?”

İçimde tıpkı bir çocuğun, yeni gittiği yabancı bir parkta, kendine oyun arkadaşı ararken taktığı bir hal vardı; biraz güvenli, biraz belirsiz, biraz çekimser, biraz cesur.

Öncesinde konuyla ilgili, Roger Hart'ın Çocukların Katılımı kitabından yola çıkarak katılım merdivenini inceledik. Kapanış çemberinde; çocuk katılımı ile ilgili bir çalışma grubu kurmak, çocuklarla müfredat oluşturmak ve planlarla birlikte içerik oluşturmak, yapılan

etkinliklere çocuk odağından bakabilmek için yeniden gözden geçirmek ve geliştirmek, ölçme değerlendirme sürecine çocuğu da dahil edebileceğimiz bir politika oluşturmak ve öğrenci-öğretmen birebir görüşme sistemi geliştirmek gibi hedefler belirledik. Bu hedefler etrafında çalışmaya gönüllü olan kişilerle buluşmaya devam etmek için çağrıda bulunduk. Bu çağrıya olumlu dönen 11 ses oldu. Bu sayı adhokratik grubumuzu oluşturmak için oldukça yeterliydi. Çalışmaya başlarken, sonradan katılmak isteyen arkadaşlarımız olursa, istedikleri zaman aramıza dahil olabileceklerini de duyurduk.

Bizimki koşulların verdiği her türlü kısıtlı durumda bir nefes alma durağı oluşturma, bir hayali paylaşma çabasıydı. Okullarda kurulan hiyerarşik düzenin tersine, bürokrasi olmadan kendi belirlediğimiz saatte, uzman konuklar davet ederek, paylaşımında bulunup merak ettiklerimizi sorarak, kavramlarda ortaklaştığımız, yaptıklarımızı ballandırarak değil olduğu gibi aktardığımız adhokratik grubumuz, bizim için farklı bakış açılarını dinlemeye ve görme-ye açık olduğumuz bir beslenme alanıydı. “Çocuklar görüşlerini serbestçe ifade edebiliyor mu? Yetişkinler olarak onların görüşlerini gerçekten ciddiye alıyor muyuz? Çocuklar kendilerini ilgilendiren karar alma süreçlerine dahil

ediliyor mu ve duyuluyorlar mı?” gibi pek çok soruyu düşündük, üzerine konuştuk ve konuşurken okul yaşantımızdan somut örnekler aradık.

Kimin hangi uzman ile temas kurabileceğini, bağlantılarımızın neler olduğunu da düşünmek için zaman ayırdık kendimize. Gönüllülük ilkesine göre oluşturduğumuz grubumuzun buluşma saatlerini ve çalışma prensiplerini biz belirliyorduk. En önemlisi; eğer grubun beklentimizi karşılamama durumu olursa ya da iş yoğunluğuyla çalışmalarını sürdürmeyeceğimizi hissedersen, bunu cömertçe söyleyebilme özgürlüğümüzün olmasıydı. Bu durum bazıları için “Gerçekten mi?” dedirtecek şaşkınlığı

oluşturuyordu ama gerçektir. Kaldı ki bir kişi yoğunluktan dolayı çalışmaya yeterli zaman veremeyeceğini söyleyerek ayrıldı ve bu durum grubun birlikte üretmeye devam etmesine engel oluşturmadı. Uygun hissettiği zaman yeniden katılabileceğini kendisiyle konuşarak, çalışmalara devam ettik.

Grup bu ruhla çalışmaya devam ederken, bir yandan da “Başka ne yapabiliriz?” diye sorabilmesinin altında yatan ateşleyici gücün şu olduğuna inanıyorum; bireyselleşmenin bu kadar yüksek olduğu bir dönemde öğretmenlik mesleğini icra ediyoruz, yaşanan zorlukların merkezine konumlanırken ve hatalara toleranssızlığın hedefindeyken bizi güçlü kılacak

sihir, kolektif etki yaratma becerimizi kullanmak. Bunu fark etmek, topluluk oluşturma sürecimizde inisiyatif alma cesaretini birbirimize bulaştırdı. Kimsenin cebinde hazır çözümler yoktu ama ortak paydada birleştiğimiz yer, nitelikli eğitime katkıda bulunmak için aynı amacı dert edinmiş olmamızdı.

Ben bu süreçte aslında kendi hayallerim için eyleme geçtim. Hayallerinin neler olduğunu düşünüp, bunları bulabilen meslektaşlarımla, yatay bir yapılanmayla esnek düşünürken de kendimi daha özgür hissediyordum. Bir nebze başarabiliyorsak, yaşasın #DeğişimOkulda!

NASIL BİR ÇEŞİTLİLİK SAĞLARSAM TÜM ÖĞRENCİLER ETKİN BİRER ÖĞRENEBİLİR OLUR?

Şirin Piya Giyik, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Yazımın sonunda söyleyeceğimi başında söyleyeyim: Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı, bugüne kadar katıldığım programlarda beni en çok etkileyen, zorlayan ve kendi öğretmenliğimle yüzleştiren program oldu.

Kapsayıcılık bağlamında ele aldığımız süreç, daha çok kendimize dönmemizi ve kendi pratiklerimizi yeniden düşünmemizi söylüyordu bize. İnsanın kendini sorgulaması gerçekten zorlu bir süreç. Ön yargı, kalıp yargı, ayrımcılık gibi kavramlara, “Öğrencilerime ön yargılı

davranıyor olabilir miyim?” sorusuyla, kendimizi odağa koyarak baktık öncelikle.

Sonra adım adım katılımcı gözlem ve etnografik mülakat yöntemlerini uyguladık. Sadece mülakat yapıp öğrencilerin ihtiyaçlarını tespit etmek bir araç olmasına rağmen onlarla kurduğumuz ilişkileri etkiledi. Bunun yanı sıra süreç boyunca her günün muhasebesini yaptığımız, okulda öğrencilerle yaşadıklarımızı not ettiğimiz “Öğrenme Günlüğü” tuttuk. Günlük tutmak ve her gün “Ne yaparsam bu öğrenci

sınıfta var olabilir?” sorusunu sormak başlı başına güç bir durum zaten. Ama tüm zorluklarına rağmen, çözüm odaklı bir bakış sağladığı için geliştiriciydi aynı zamanda.

Program boyunca kapsayıcı eğitim bağlamında cevap aradığımız büyük soru ise şuydu: “Sınıftaki öğrencilerin ne tür farklılıkları ve ihtiyaçları var; ben nasıl ders tasarımı yaparsam, nasıl bir çeşitlilik sağlarsam tüm öğrenciler etkin birer öğrenen olur?”

Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı katılımcısı öğretmenler, sertifikalarıyla birlikte gülerek poz veriyor.

Sınıfımda bir öğrencimin bilgisayara çok yoğun bir ilgisi vardı ve Türkçe dersinde ne anlatırsam anlatayım, o hep bilgisayarlardan bahsetmek istiyordu. Ben de onu bir türlü derse çekemiyordum. Problemin çocukta olduğunu ve odaklanamadığını düşünüyordum. Yani aslında kapsayamadığım tüm öğrencilerimle ilgili bir “gerekçem” vardı. Tam da bu noktada öğrencinin ilgi alanını yadsımadan, “Dersi onu içerecek şekilde tasarlayabilir miyim?” diye düşünmeye başladığımda, pek çok şeyin değiştiğini gördüm. Bu durum, öğrencilerimle ilgili gözlem değil, yorum yaptığımı fark ettirdi ve onları, kendi ilgileri, istekleri olan bireyler olarak kabul etmediğimi de sorgulattı. Öğrencilerin farklılıklarını gözetmek hem aidiyet geliştirmelerini ve değerli hissetmelerini, hem de derse ilgilerini arttırdı.

Program süresince eylem araştırması yürütmek, öğrencinin kendisinden kaynaklı oldu-

ğunu düşündüğümüz tüm sıkıntılara ve zorluklara, merkeze kendimizi koyarak yeniden bakmamıza alan açtı. Bu yoğun sorgulama süreci bizim yaptıklarımız ya da yapmadıklarımızın, kapsayıcı eğitim bağlamında ne kadar belirleyici olduğunu da gösterdi. Adım adım sınıf ikliminin, öğrencilerle ilişkilerimizin değiştiğini görmek, bakış açımızı değiştirip çözüm odaklı olmanın nasıl fark yarattığını izlemek, yeni stratejiler geliştirmek, yeniden ve yeniden denemek çok heyecan vericiydi. Hele de bunu, ortak paydada bulduğumuz bir öğretmen topluluğuyla yapmak, bize çok güç veriyordu.

Özcesi, öğretmenler olarak birbirimizden ve çocuklardan öğreneceğimiz çok şey var. Ne mutlu ki bize bu olanağı sağlayan Öğretmen Ağı var. Yani “umutvar olmak” için çok sebep var.

PREMATÜRE DİJİTAL ÖĞRETMENLER

Hasan Dirik, Öğretmen Ağı Değişim Elçisi

Duyulan geçmiş zamanı anlatırken kullandığımız zaman ekleri duyduğumuz ancak birincil olarak tanıdıklarımızı ifade eder. Kaynağı belli bile olmadan duyulan, birden bire patlayan ve yaygınlaşan, sevilen, akla çok yatkın olan ya da olmayan, yankı fanusumuzun içinde yer alan ve doğruluğunu çoğu kez sorgulamadığımız birçok şey doğru olmayabiliyor.

Parmaklarımızın ucunda sonsuz bilgiye erişme imkânı var. Bilgi toplumu dediğimiz ama çoğu zaman toplum olamadığımız, sadece bilgi yığınının ibaret kaldığımız zamanlardayız. Nitekim, Mart 2020'den beri 7'den 70'e hepimiz dijital öğretmenler olduk. Dijital öğretmenler derken, tam dijitalleşmiş öğretmenlerden bahsetmiyorum. Aksine, bir sabah kendini sınıf yerine bilgisayar başında bulmuş, sadece ekranla bakışan, ne yapacağını bilemeyen öğretmenlerden bahsediyorum. Prematüre doğmuştuk dijital dünyadaki eğitime. Aslında böyle olacağını bazılarımız öngörebiliyordu ama bu kadar erken olacağı çoğumuzun aklının ucundan bile geçmiyordu. Peki, böyle hızlı bir değişime hazır mıydık? Hepimizin tek bir cevabı olduğuna eminim. Çoğunlukla kısa sürede adapte olduk ama uyum sağlaması gereken, yalnızca bizler değildik.

Çocuklar; doğru bilgiye nasıl ulaşacağını bilmeyen hatta internetteki tüm bilgilerin doğru olmayabileceğini bile düşünmeyen, amasız fa-

katsız inanabilen, bir belge yazabilme, sunum hazırlayabilme, bir arama motoru kullanarak araştırma yapabilme, bir e-posta gönderebilme, interneti güvenli bir şekilde kullanabilme gibi temel becerileri kullanması gereken ama yanlış bilgi bombardımanı altında bilinçsizce ve kontrolsüzce ekrandan ekrana savrulan çocuklar ne yapacaktı?

Bir de veliler, bu dijitalleşen dünyaya onlar da uyum sağlamalıydı. Böylece çocukların da bu uçsuz bucaksız dünyada bilinçli bir şekilde ilerlemelerinde yardımcı olabilirdi. Bir şeyler yapmalıydık. Bu ihtiyaç, Teyit işbirliğini doğurdu. Yaklaşık bir sene süren buluşmalar, yazışmalar, dijital çalışmalar sonucunda öğrenci, öğretmen, veli olmak üzere üç ana odağı olan bir el kitapçığı tasarladık: **“Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenden Öğretmene El Kitabı”**.

Kitapçığın, çok büyük bir boşluğu dolduracağına en başından emindik. Peki, bu eleştirel dijital okuryazarlık neden gerekli? Gianfranco Polizzi;

“Eleştirel dijital okuryazarlık, tüm yaş grubundaki insanların yanlış bilgidan korunması açısından çok gereklidir. Bununla birlikte eleştirel dijital okuryazarlık, sosyal katılımı desteklemesi, sivil ve politik güçlenmeyi sağlaması açısından da önemlidir” diyor. Aslında bizi buraya getiren de, bu zorunluluklar oldu.

Eğitimde Eleştirel Dijital Okuryazarlık: Öğretmenden Öğretmene El Kitabı'nın oluşturulmasında çok fazla emeği olan öğretmenler olarak, okullarımızda öğrenci ve meslektaşlarımızla, ayrıca ekranlarda ya da toplantılarda velilerimizle prototiplemeyi yaparken, ihtiyaçların beklediğimizin de ötesinde olduğunu gördük aslında. Ne kadar büyük bir ihtiyacı karşılayabileceğimizi, büyük bir açığı kapatabileceğini görmek büyük huzur verdi her birimize. Uzun lafın kısası eleştirel dijital okuryazarlığın, değişimin okulda, öğretmenle olduğuna inanan herkesin dünün gereklerinden uzaklaşıp, günün, hatta yarının gereklerine bir an önce bakmasını sağlayabileceğine inanıyorum.

DEĞİŞİM BENİMLE BAŞLAR: KAPSAYICI EĞİTİM İÇİN EYLEM ARAŞTIRMACI ÖĞRETMEN RAPORU

Mavi arka planın üzerinde beyaz yazılar bulunan görselde büyük bir başlık olarak “Değişim Benimle Başlar*” yazısı bulunuyor. Biraz daha küçük olarak “Kapsayıcı Eğitim için Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı Raporu” yazmakta, alt kısımda en küçük olarak ise “Eylem Araştırmacı Öğretmen Programı (EYAR) Katılımcısı Öğretmen” yazısı bulunuyor. Görselin sağ üst köşesinde beyaz renkli Öğretmen Ağı logosu yer alıyor.

Öğretmenlerin, mesleki deneyimlerini sorgulama, “Ne yaptım?”, “Neden böyle yaptım?” ve “Daha iyi nasıl yapabilirim?” sorularını sorma ihtiyacını tespit etmesiyle geliştirilen *Eylem Araştırmacı Öğretmen (EYAR) Programı*, öğretmenlerin gündelik pratiklerine odaklanarak yaptıkları iş üzerine düşünmelerini ve pratiklerini geliştirmelerini amaçlayan bir araştırma ve uygulama sürecinden oluşuyor. Program, çeşitli temalar özelinde yürütülebilecek bir çerçeveye ve kurguya sahip. 2019-2020 yıllarında gerçekleştirilen pilot uygulamada ise, “Eğitim pratiklerimi kapsayıcı eğitimi mümkün kılacak şekilde nasıl geliştirebiliriz?” sorusuna yanıt aradık ve kapsayıcı eğitim için öğretmenlerin bizzat sınıflarında uygulayabilecekleri stratejiler geliştirmeyi hedefledik.

2019-2020 yıllarında gerçekleştiren pilot döneminde edindiğimiz deneyim ve çıktılar eğitim dünyası ile buluşturmak adına, 2021 Mayıs ayında “*Değişim Benimle Başlar: Kapsayıcı Eğitim İçin Eylem Araştırmacı Öğretmen Raporu*”nu yayınladık. Öğretmen Ağı Değişim Elçileri Evrim Yurtseven, Fisun Aykır, Mine Aksar ve Öğretmen Ağı İzleme Değerlendirme Danışmanı Melike Ergün’ün kaleme aldığı raporu; Öğretmen Ağı Kolaylaştırıcı Ekip’ten İrmak Akıncı Canbaz ve MYRA İletişim Tasarımı Ajansından Engin Doğan yayına hazırladı. Rapor, “Değişim Öğretmenle Başlar” diyerek başlayan Öğretmen Ağı yolculuğunun, EYAR Programı’nda “Değişim Benimle Başlar” diyen öğretmenlerle nasıl buluştuğuna ışık tutarken, kapsayıcı eğitim pratiklerini sınıflarında uygulayan öğretmenlerin anlatımlarına yer veriyor.

#DEĞİŞİMİNSESİ

SÖZÜ ÖĞRETMENLERLE BİRLİKTE SÖYLEMEK: İLETİŞİM ELÇİLERİ

ÖĞRETMENİN SESİ VE Bİ' ÇIRPIDA PODCASTLERİ

#DEĞİŞİMİNSESİ'NE SES KATAN MEDYA ÇALIŞMALARI

CiviCRM: CRM ALTYAPISININ YENİDEN İNŞASI

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE MOBİL UYGULAMASI

ARKA PLAN E-BÜLTENLERİ

#YARATICITARIFLER VE #OLANBİTEN E-BÜLTENLERİ

DEĞİŞİM ELÇİSİ E-BÜLTENLERİ

Bir Arada Yaşarız Toplumsal Araştırmalar ve Eğitim Vakfı'nın (BAYETAV) İzmir, Çınarköy mekanında gerçekleştirilen Ege Kavuştay'ına katılan öğretmenler buluşma sonunda çimlerde çekilen toplu fotoğrafta gülümsüyor. Arkalarında bulunan tek katlı binada BAYETAV ve Öğretmen Ağı flamaları bulunmakta.

SÖZÜ ÖĞRETMENLERLE BİRLİKTE SÖYLEMEK: İLETİŞİM ELÇİLERİ

Fulden Ergen, Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü

Öğretmenliğin mesleki itibarından söz etmek, her ne yapıyorsak öğretmenler adına değil öğretmenlerle birlikte yapmayı gerektiriyordu. Bu, öğretmenlerin özne olma halini savunmanın doğal bir sonucuydu. Öğretmenlerin güçlenmesini dert edinen bir kurumun yaygınlaştırdığı mesajlardan sosyal medya paylaşımlarına, iletişim faaliyetleri de öğretmenlerle birlikte yoğurulmalıydı. Bu bakış açısını hayata geçirmek, ne kolay ne de hızlı oldu. İlk olarak, 2020 Yaz Buluşması'nda, Değişim Elçisi öğretmenlerin katıldığı bir "İletişim Elçileri" çalışma grubu kurmayı konuşmaya başladık. Başlangıç toplantımızı 14 Ağustos 2020'de yaptık, ardından

her ay düzenli olarak İletişim Elçileri ile bir araya gelmeye devam ettik.

Değişim Elçisi öğretmenlerle Öğretmen Ağı'nın iletişim çalışmalarına nerede ve nasıl kesişirdi? Doğrusu, ilk toplantılarda peşine düştüğümüz sorulara net cevaplar bulamadık. Fakat zamanla, hem iletişim planımızı oluşturmakta, hem de vereceğimiz mesajları belirlemekte bir ritim tutturduk. Örneğin, Kasım 2020-Şubat 2021 ayları arasında düzenlediğimiz altı bölümlük panel serisi "Bağlantılar"ın temasını, bir İletişim Elçileri toplantısında bulduk. Pandemiyle birlikte eğitimde yaşanan paradigma değişikliğine

dikkat çeken İletişim Elçileri, öğretmeninden okula, müfredatından velisine, öğrencisine ve başarı algısına eğitimin tüm unsurlarını yeniden düşünmemiz gerektiğini söyledi. Böylece panel serisinin adı "Eğitimi #YenidenDüşün" oldu.

Bağlantılar'ın tamamlanmasından hemen sonra, Yaratıcı Özgüven Festivali (YÖF) için kolları sıvadık. Binlerce kişinin katılmasını umduğumuz, çeşitli alan ve sektörlerden ünlü simaların öğretmenlerle bir araya gelerek yaratıcılığı farklı yönleriyle konuştukları festival, Öğretmen Ağı için bir ilkti. Daha önce hiç bu büyüklükte ve kapsamda, üstelik de dijital bir etkinlik yapma-

mıştık. Süreci ve festival deneyimini tasarlarken yine öğretmenlerle birlikte yol aldık, bu kez yalnızca festivale özgü bir iletişim çalışma grubu oluşturduk. Grupla birlikte, hem sosyal medya paylaşımlarına, hem festivali tanıtan metinlere karar verdik. Bir de yeni bir müessese oluşturduk; YÖF Muhabirliği. Muhabirler, binlerce insanı festival alanına çağırды, festival öncesinde ve esnasında olan bitenden herkesi haberdar edip etkileşim sağladılar. Festivale katılan pek çok kişi de muhabirlere teşekkür ediyordu; dediklerine göre onlar sayesinde “festival festivale benzemişti”.

YÖF’ü takiben, Öğretmen Ağı için bir gelenek haline gelen Değişim Elçileri Yaz Buluşması hazırlıklarına başladık. Yaz Buluşması’nın temasını, öğretmenliğin meslek itibarına dikkat çekmek üzere #NasılÖğretmenOlunur olarak belirledik. Zira, 2020 yılında dünya çapında Google arama motorunda en çok aranan sorulardan bir tanesi “Nasıl Öğretmen Olunur?” olmuştu. Uzaktan eğitim süresince öğretmenlik mesleğinin ne kadar güç ve meşakkatli olduğuna yönelik küresel olarak artan farkındalık, bize öğretmenliğin meslek itibarını daha geniş bir kamuoyu nezdinde tartışma alanı açmıştı. Değişim Elçileri Yaz Buluşması için oluşturdu-

ğumuz iletişim çalışma grubu, hem tema içeriklerini oluşturdu, hem de Yaz Buluşması içeriklerinin tema ile uyumlu olmasını gözetti. Yaz Buluşması iletişim çalışma grubu sayesinde, buluşma katılımcıları arasındaki etkileşim de buluşmanın coşkusunu yansıtacak ölçüde gelişti. Çeşitli etkinlikler edindiğimiz iletişim elçiliği deneyimini, ayda bir yaptığımız dijital toplantılarla sürdürmeye devam ettik. Ürettiğimiz sözün başta öğretmenler olmak üzere ulaştığımız kitlede bir karşılığı oluyordu. Ne de olsa öğretmenin halinden, bir başka meslektaşı anlardı ve iletişim çalışmaları da bundan azade değildi.

İletişim elçisi olmak, öğretmenlere de iyi gelmişti. İletişim elçiliği; hiyerarşisiz, inisiyatife alan açan, bürokratikten ziyade “adhokratik” bir ağ olmanın öğretmenlerin hayatına etkisini yakından gözlemleyen biz Kolaylaştırıcı Ekip için de öğretici oldu. Söylenecek sözü birlikte oluşturmak; meslektaşlar arası işbirliği ve dayanışmayı, değer görülen ve aşağıdan yukarı kurgulanan bir ortamda bir arada olmayı, birbirinden beslenmeyi de beraberinde getirdi.

ÖĞRETMENİN SESİ VE Bİ' ÇIRPIDA PODCASTLERİ

Yakup Yıldırım, Öğretmen Ağı Operasyon ve Bütçe Sorumlusu

2020'den bu yana süren Covid-19 pandemisi üretim ve paylaşım araçlarımızda da ciddi değişimler, dönüşümler yarattı. Bilgi ve haber kaynaklarımızda meydana gelen çeşitlilik, kullandığımız medya platformu ve kanallarına da

yenilerini ekledi. Öğretmen Ağı podcastlerinin çıkış noktasında, yenilenen ve çeşitlenen iletişim kanallarına uyum sağlama isteğimiz vardı. Yanı sıra, Ağ'da üretilen içerik, emek ve değerini daha geniş kitlelere ulaşması ve bunların, erişimi kolay ve mümkün olan kanallar üzerinden yaygınlaştırılması hedeflerimiz arasındaydı. Podcastler, zaman ve mekân kısıtını bir nebze ortadan kaldırarak, içeriklerimizin Van'dan Zonguldak'a, Stuttgart'dan, Birleşik Krallık'a kadar pek çok lokasyona ulaşmasını mümkün kıldı.

EĞİTİMİ ÖĞRETMENLERİN GÖZÜNDEN KONUŞTUĞUMUZ, ÖĞRETMENLERİN KENDİ SESLERİNDEN OLUŞAN PODCAST: ÖĞRETMENİN SESİ

2021 yılının ilk podcasti, 15 Ocak'ta yayınladığımız Öğretmenin Sesi podcast serisinin bölümüydü. O günden bu yana da seride tam 9

bölüm yayınladık. Öğretmenler mesleki bilgi ve deneyimlerini paylaşırken, öğretmenlik mesleği dışındaki beceri ve uğraşlarını da anlattılar Öğretmenin Sesi'nde. Öğretmenin Sesi yalnızca bir meslek grubuna yöneliyor ve bu yönüyle benzerlerinden ayrılıyor. Eğitimin çeşitli konularında öğretmenin gözünden içeriklerin üretildiği bu kanalın, öğretmenlerin mesleki bilgi ve deneyimlerine dair önemli bir kaynak olacağını; bölümlerin ihtiyaç halinde başvurulabilecek zengin bir içerik sunduğunu umuyoruz.

PAYDAŞLAR VE ÇEŞİTLİ UZMANLARIN KONUK OLDUĞU, "BİLGİ"Yİ HEDEFLEYEN PODCAST: Bİ' ÇIRPIDA

Öğretmen Ağı yalnızca öğretmenlerden değil, paydaş kişi ve kurumlardan da oluşuyor. Paydaşlar, öğretmenlerin farklı çalışma alanları ve uzmanlarla buluşmasına imkân tanıyor. Bunu

hem bir fırsat hem de ideal bir iş yapış, ilişkilendirme biçimi olarak görüyoruz. Bi' Çırpıda podcast serisi bu ilişkilendirme doğal bir sonucu olarak ortaya çıktı. Seride, eğitime temas eden farklı konulara ilişkin derli toplu bilgiyi, kısaca ve konunun uzmanlarıyla aktarmayı hedefledik.

İlk kez 2021'de başladığımız Bi' Çırpıda serisiyle sanatçı, akademisyen, araştırmacı ve tasarımcı gibi çeşitli disiplin ve alanlardan konuklarla toplamda 7 bölümü kayda aldık. Konuklarımız Müjdat Ataman, Refik Anadol, Prof. Dr. Ayşe Bilge Selçuk, Evrim Kuran, Elif Atmaca, Özge Karakaya, Kansu Ekin Tanca, Irmak Akıncı Canbaz ve Bager Akbay'a bir kez daha, yeniden teşekkür ederiz. 2022'de Bi' Çırpıda, önemli konu ve konuklarla yayına devam edecek.

#DEĞİŞİMİN SESİ'NE SES KATAN MEDYA ÇALIŞMALARI

Öğretmenlerin inisiyatifiyle ve eğitime temas eden paydaşların işbirliğinde başlayan #DeğişiminSesi'ni çoğaltmak, Ağ'da üretilenleri yaygınlaştırmakla mümkün. Bunun için, geleneksel ve dijital medya kanalları aracılığıyla öğretmeninden okul kantincisine, velisinden okul idarecisine daha fazla eğitim bileşenine ulaşmayı hedefliyoruz. Faaliyet Raporu döneminde, #DeğişiminSesi'ne ses katmak için çeşitli yayın kuruluşları ile bir araya gelerek Ağ'ı anlattık ve Ağ'da üretilen değerleri paylaştık.

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez'in konukluğunda Teyit tarafından yayınlanan t-cetveli podcast serisinin Salgın Gölgesinde Eğitim ve Dijital Okuryazarlık bölümü 20 Kasım 2020, Cuma

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez ve Değişim Elçisi Gizem Ok Uluçay'ın konukluğunda TRT Radyo 1 Okul Günlüğü programı 24 Kasım 2020, Salı

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez'in konukluğunda TRT Radyo 1 Günebakan programı 24 Kasım 2020, Salı

Öğretmen Ağı İletişim Koordinatörü Fulden Ergen'in konukluğunda TRT Radyo 1 Okul Günlüğü programı 23 Mart 2021, Salı

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez'in konukluğunda Bloomberg HT Eğitim Merkezi programı 27 Mart 2021, Cumartesi

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez ve Strateji ve İşbirlikleri Koordinatörü Levent Öcal'ın konukluğunda Açık Radyo Toplumsal Dönüşüm İçin Sosyal Girişimcilik programı, 8 Nisan 2021, Cumartesi ve 22 Nisan 2021, Perşembe

Öğretmen Ağı Değişim Elçisi Ezgi İdem Hazar, Ağ Etkileşim Sorumlusu Zeynep Hancı ve Ağ Koordinasyon ve Topluluk Yönetimi Sorumlusu Günalp Turan'ın konukluğunda Kent 77 TV İyi Şeyler Konuşalım programı 27 Mayıs 2021, Perşembe

Öğretmen Ağı Ağ Koordinasyon ve Topluluk Yönetimi Sorumlusu Günalp Turan konukluğunda Medyascope TV Eğitim 360 ° programının Salgın Dönemindeki Belirsizliklerin Eğitime Etkileri bölümü 10 Haziran 2021, Perşembe

Öğretmen Ağı Genel Koordinatörü Buket Sönmez'in de konuşmacılar arasında olduğu Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı (TÜSEV)'nin partner olduğu Charties Aid Foundation tarafından düzenlenen Dünya Çapında Filantropi Sempozyumu 9 Kasım 2021, Salı

Öğretmen Ağı Ağ Etkileşim Sorumlusu Irmak Akıncı Canbaz'ın konukluğunda TRT Radyo 1 Okul Günlüğü programı 18 Kasım 2021, Perşembe

CiviCRM: CRM ALTYAPISININ YENİDEN İNŞASI

Doğacan Düğmeci, Öğretmen Ağı Dijital Etkileşim ve Veri Uzmanı

Öğretmen Ağı'nın büyümesine paralel olarak bileşen ilişkileri sistemimizi ve bununla beraber veri işleme, depolama ve analiz etme teknolojilerimizi tekrar ele almamız gerekti. Öğretmen Ağı'nın farklı bileşenlerine ait verinin sağlıklı ve ölçeklenebilir bir şekilde depolanarak segmente edilmesi, biriken verinin analiz edilerek Öğretmen Ağı'nın misyon ve vizyonuna ışık tutması, kişilere ve gruplara özel iletişimin yapılabilmesi, rutin işlemlerin olabildiğince otomatize edilmesi gibi ihtiyaçlardan hareket ederek, sivil toplum kuruluşları için geliştirilen bir uygulama

olan CiviCRM'i faaliyetlerimize uygun bir şekilde özelleştirerek kullanmaya başladık. CRM altyapısı inşasındaki en önemli önceliklerimizden biri de, dijital platformlarımızı veri güvenliğinin ön planda olduğu, kişisel verinin korunduğu ve mevcut regülasyonlarla uyumlu bir perspektiften vazgeçmemek oldu.

CiviCRM'i tercih etmemizin bir başka nedeni, Öğretmen Ağı'nın bir ağ olma modeline uygun, bileşen çeşitliliğine adapte edebildiğimiz kişi ve etkinlik modüllerinin olmasıydı. Bu ayrıca, CiviCRM'in açık kaynak olması ve dolayısıyla kul-

lanma, araştırma, inceleme, değiştirme ve paylaşma özgürlüğü sunması demek oluyordu. Biz de, açık kaynak/özgür yazılımların **dönüştürücü, yenilikçi ve kolektif potansiyelinden** faydalanmak istedik.

Bileşen ilişkileri yönetim sistemimizi sağlıklı tutmak, yeni dijital araçlarla desteklemek, kullandığımız diğer dijital uygulamalarla entegre etmek ve Öğretmen Ağı'nın değişen ihtiyaçlarına uygun geliştirmeye devam etmek ise önümüzde bir hedef olarak duruyor.

#DEĞİŞİMÖĞRETMENLE MOBİL UYGULAMASI

Haluk Göksel, Öğretmen Ağı Dijital Etkileşim Koordinatörü

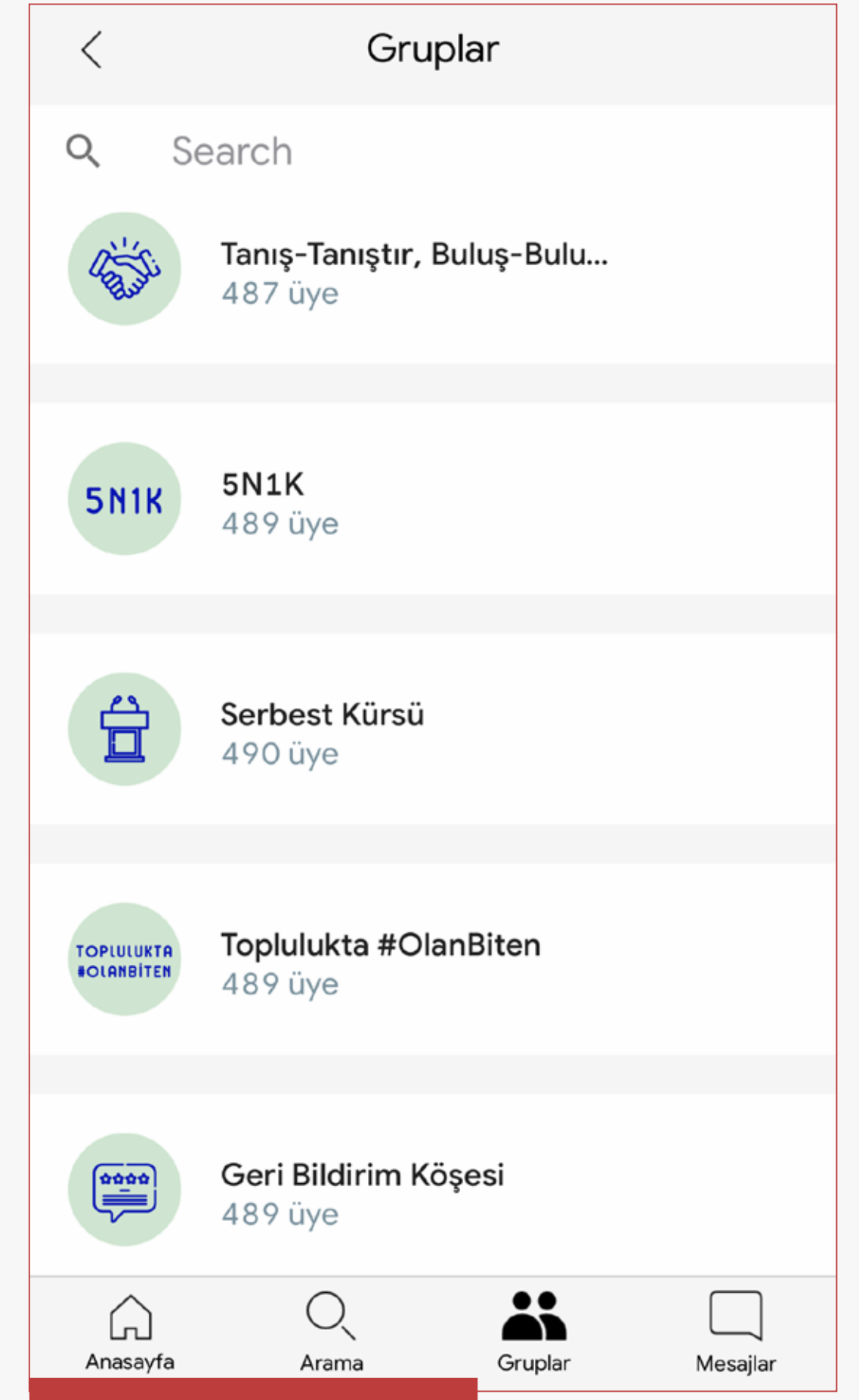
Öğretmen Ağı'nın ağ modeli, Değişim Elçisi öğretmenlerin ihtiyaçlarından yola çıkarak ürettiği çözümlerin eğitimcilere ve geniş kitlelere ulaşmasına imkân tanıyor ayrıca Değişim Elçilerinin inisiyatif almasını ve üretmesini,

kendi aralarındaki iletişimin ve etkileşimin etkili olması sağlıyor. Bunu sağlayan bir iletişim ve etkileşim alanını yaratmaya, 2020 yılında başlamıştık. 2020 Değişim Elçileri Yaz Buluşması'nda ilk kez, Değişim Elçilerine özel olarak oluşturulan mobil uygulamayı hayata geçirmiştik. 2021 yılında ise, mobil sosyal etkileşim platformu #DeğişimÖğretmenle Uygulaması yeni fonksiyonlar ve içerikler ile büyümeye devam etti.

2021 yılı Aralık ayı itibarıyla 362 Değişim Elçisi, mobil uygulamamızı cep telefonlarına kurdu ve hesaplarını aktive etti. Değişim Elçileri, "Duyurular", "Tanış-Tanıştır", "Buluş-Buluşur", "5N1K", "Serbest Kürsü", "Toplulukta #OlanBiten" ve "Geri Bildirim Köşesi" olmak üzere 6 farklı grupta etkileşime geçiyor. Yıl boyunca, sık kullanılan pek çok sosyal medya platformunda yer alan okunmamış mesaj sayısı uyarısı, be-

ğenme, yorum, yanıt gibi etkileşimlerle birlikte bildirim alma, gelişmiş profil arama özelliği gibi geliştirmeler yaptık. Bu sayede Değişim Elçileri birbirlerini branş, çalıştıkları kurum, şehir, kademe, okul tipi üzerinden bulabiliyor. Değişim Elçilerinin kolay inisiyatif alabilmeleri ve organizasyonlar düzenleyebilmeleri için ağ etkinlikleri düzenleme formlarını mobil uygulamaya taşıdık. Aynı zamanda erişimi artırmak amacıyla sadece mobil uygulamadan değil masa üstü bilgisayarlardan da erişime olanak veren web platformu kullanıma açıldı.

2022 yılında hedefimiz yeni hayata geçirdiğimiz fonksiyonlar ve iletişim stratejisi ile birlikte, aylık ortalama aktif kullanıcı oranını %70'lere taşımayı ve sivil alanda benzer çalışmalar yürüten kurum ve oluşumlara örnek oluşturmayı hedefliyoruz.

Bir akıllı telefon ekranında "Değişim Öğretmenle" mobil uygulamasının "Gruplar" bölümü yer alıyor. Gruplar "Tanış-Tanıştır, Buluş-Buluşur (487 üye), 5N1K (489 üye), Serbest Kürsü (490 üye), Toplulukta #OlanBiten (489 üye), Geri Bildirim Köşesi (489 üye) şeklinde sıralanıyor.

ARKA PLAN E-BÜLTENLERİ

Okulların ne zaman açılıp kapanacağı, eğitimin uzaktan nasıl ve hangi araçlarla devam edileceği, çocukların sosyo-duygusal gelişimlerinin evde nasıl süreceği gibi hayati soruların yanıtının bilinmediği böylesine bir dönemde, hem bilgi hem de deneyimin bir araya geldiği bir bültenin eğitimle yolu kesişen herkesin faydalanabileceği bir kaynak olduğunu düşünmüştük.

Pandemi döneminde yaşanan bilgi kirliliği ve gürültüsünün en çok hissedildiği alanlardan bir tanesi eğitim olmuştur. Okulların ne zaman açılıp kapanacağı, eğitimin uzaktan nasıl ve hangi araçlarla devam edileceği, çocukların sosyo-duygusal gelişimlerinin evde nasıl süreceği gibi hayati soruların yanıtının bilinmediği böylesine bir dönemde, hem bilgi hem de deneyimin bir araya geldiği bir bültenin eğitimle yolu kesişen herkesin faydalanabileceği bir kaynak olduğunu düşünmüştük. Öğretmen Ağı ve Eğitim Reformu Girişimi iletişim ekipleri olarak, ERG'nin izleme çalışmaları ve Öğ-

retmen Ağı'nın sahadaki bilgi ve deneyimini harmanlayan ARKA PLAN e-bültenini çıkarmaya ilk kez 2020 Nisan ayında başlamıştık.

ARKA PLAN e-bülteni, Faaliyet Raporu döneminde de yayınlanmaya devam etti ve toplamda 23 bölüme ulaştı. “Öğretmenin İyi Olma Hali”, “Öğrenme Kaybı”, “Dijital Pedagoji”, “Bir Eğitim Ortamı Olarak Ev” gibi başlıklarla pandemi döneminde öne çıkan kavramlara dair geniş bir çerçeve sunmanın yanı sıra, “Başarı”, “Okula İlk Kez Başlamak”, “Öğretmenin Yaratıcı Özgüveni” sayılarında eğitimin zamansız

konularını ele aldık. Bültenin çeşitli sayıları, medyanın da ilgisini cezbedi. Dünya Gazetesi'nden Didem Eryar Ünlü 26 Ocak 2021 günü yayınlanan “*Pandemi, eğitimde fırsat eşitsizliğini artırdı*” başlıklı yazısında, **ARKA PLAN - Uzaktan Öğrencilik** sayısına geniş yer verdi. 22 Nisan 2021 günü yayınlanan ve ağırlıklı olarak çocukların görüşlerinden oluşan “*Büyüme*” sayısının neredeyse tamamı, **Cumhuriyet Gazetesi'nden Figen Atalay'ın köşe yazısında yer aldı.**

Aylık olarak yayınlanan ve her bölümünde farklı bir temaya odaklanan bülten, konu ile

ilgili çalışmalar yürüten sivil toplum temsilcilerinin, uzmanların, akademisyenlerin ve öğretmenlerin görüşlerini içeriyor. Şimdiye dek onlarca Değişim Elçisi ve paydaşımızı ağırladığımız bültende son olarak, OECD'nin yürüttüğü TALIS (Teaching and Learning International Survey – Uluslararası Öğretme ve Öğrenme Araştırması) başkan vekillerinden Dr. Pablo Fraser'ın görüş ve değerlendirmelerine yer verdik. Önümüzdeki dönemlerde niyetimiz, ARKA PLAN bültenini ulusal olduğu kadar uluslararası kaynaklarla çeşitlendirmek ve kapsamını genişletmek.

#YARATICITARIFLER VE #OLANBİTEN E-BÜLTENLERİ

Ekin Gürsu, Öğretmen Ağı İletişim Asistanı

Eğitimle ilgilenen herkes, çeşitli ihtiyaçlara sahip ve birbirinden farklı alanlara ilgi duyuyor. Öğretmen Ağı iletişim ekibi olarak, e-bültenlerimizi farklı ihtiyaç ve ilgi alanlarına hitap edecek şekilde çeşitlendirdik ve kategorilere ayırdık. Öğretmen Ağı'nı ve çalışmalarını takip etmek isteyen kullanıcılara, ilgi alanlarına göre bülten tercihlerini güncelleme imkânı sunan #YaratıcıTarifler ve #OlanBiten e-bültenlerini 2021 yılında hayata geçirdik.

Öğretmenlerden Öğretmene #YaratıcıTarifler e-bültenleri, bir öğretmenin ihtiyacını en iyi bir başka öğretmenin anlayabileceğinden yola çıkarak oluşturuldu. Her ay düzenli gönderilen bülten, *Öğretmen Ağı Çözüm Merkezi*'nde yer alan, öğretmenlerin geliştirdiği ve okullarda uygulayarak test ettiği, işin mutfağından gelen yaratıcı çözümlere yer veriyor. Bültende her bir çözüm, yemek tarifi konseptiyle öğretmenlere uygun olarak uyarlanıyor.

Öğretmen Ağı'nda #OlanBiten e-bülteni, Öğretmen Ağı'nın çalışmalarını yakından takip etmek isteyen kullanıcılara yönelik geliştirildi. Ağ'da her ay yaratıcı problem çözmeden eleştirel düşünceye, kapsayıcı eğitimden oyunlaştırmaya, akran zorbalığından çocuk katılımına, eğitimin pek çok farklı alanında birçok etkinlik gerçekleşiyor. Düzenli aralıklarla gönderilen #OlanBiten bültenlerinde, Öğretmen Ağı etkinlikleri ile birlikte, Değişim Elçilerinin ve Ağ topluluklarının ürettiklerini, paydaşlarla geliştirilen işbirliklerini, podcastleri ve Youtube yayınlarını derliyoruz.

DEĞİŞİM ELÇİSİ E-BÜLTENLERİ

Öğretmen Ağı'nda herkesin birbirinden öğrendiği, hiyerarşik olmayan, ihtiyaçlar doğrultusunda bir araya gelip dağılan, esnek, kısacası adhokratik bir yapıda üretiyoruz. Adhokratik yapıyı, bir ağ olmanın gereği olarak görüyoruz. Büyüklü küçüklü adhokratik toplulukların kendi arasında ve birbiriyle iletişimini ve etkileşimini sağlamayı, yüz yüze olduğu kadar dijital ortamlarda da oldukça önemsiyoruz. Tam da bu sebeple, 2021 yılında Değişim Elçisi e-bültenlerini dijital iletişim yöntemlerimiz arasına aldık. Adhokratik topluluklarda olan bitenleri, kutlamaları, müjdeleri, duyguları,

düşünceleri, kaynakları paylaştığımız Değişim Elçisi e-bültenlerini yazmaya başladık.

Faaliyet Raporu dönemi boyunca, Değişim Elçilerinin e-posta kutularına Ağ Etkileşim ekibinden Zeynep Hancı, Didem Uygun, Günalp Turan veya Irmak Akıncı Canbaz'ın kaleminden çıkan e-bültenler düştü. Bu bültenlerde sesimizi güçlendirmek için aylık olarak eğitime ilişkin farklı temaları ele aldık, Değişim Elçilerinin beslenebileceği kaynaklara ve Değişim Elçilerinden alıntı ve notlara yer verdik.

FINANSAL TABLO

GELİR TABLOSU

GİDER TABLOSU

Fotoğrafta, üzerinde Öğretmen Ağı logosu olan ve "Değişim öğretmenle başlar." yazan bir kalem tutan el kağıda yazı yazarken görülmekte.

GELİR TABLOSU

	Tutar (TL)	Yüzdesel Dağılım (2021)
2021 Kurumsal Destekçi Gelirleri	2.898.220	84%
Diğer Gelirler	544.780	16%
Toplam Gelirler	3.443.000	100%

GİDER TABLOSU

	Tutar (TL)	Yüzdesel Dağılım (2021)
İnsan Kaynakları Giderleri	1.800.000	52%
Ağ Etkileşim ve Yaygınlaşma Faaliyetleri	465.500	14%
Programlar Gideri	263.200	8%
Dijital Platform ve Uygulama Giderleri	283.900	8%
Etki Değerlendirme ve Raporlama	85.000	2%
Marka Yönetimi ve İletişim	251.250	7%
İdari İşler ve Genel Giderler	260.000	8%
Öngörülemeyen Giderler	34.150	1%
Toplam Giderler	3.443.000	%100

öğretmen
ağı

